

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 84. /bemutatták bábolnán.../ hírünket
v i s s z a v o n j u k

kérjük a szerkesztőségeket, hogy ne használják fel!!!!

/mti/ bs/rj 22.10 rj

1b2215

- v é g e -

- 58 -

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p a r l a m e n t

1974. december 19.

bkk. 1. faluvégi Lajos expozéja

i/tf/s/rj bs

1974. december 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk faluvégi Lajos pénzügyminiszter expozéját, amely az országgyűlés csütörtök délelőtti ülésén hangzik el.

az anyag-feloldásig - e m b a r g ó s !

x x x

tisztelt országgyűlés! tisztelt képviselő elvtársak!

a megszokott időpontban - az év végén - a megszokott feladattal ült össze az országgyűlés: a következő esztendő költségvetésének meghatározására. a törvényhozók felelősségét jelenleg több körülmény fokozza. egyfelől az, hogy a iv. ötéves tervünk befejező esztendejének gazdasági feladatairól döntünk, másfelől pedig, hogy a külső gazdasági feltételek gyors változásai és szokatlan alakulásai bennünket is érintenek, következképp ezekkel számolnunk kell.

élénk gazdasági évet hagyunk magunk mögött, amelyet még gondjainkkal és jövőbeni feladatainkkal egybevetve is eredményesnek ítélnénk. az eddigi adatokból már megállapítható, hogy 1974-ben termelésünk többletének forrása majdnem teljes egészében a termelékenység emelkedése. nemzeti jövedelmünk 6 százalékkal több az 1973. évinél, a tervezett 5 százalékos növekedéssel szemben. a fogyasztás és a felhalmozás is magasabb az előirányozottnál. külkereskedelmi forgalmunk ugyancsak gyorsabban bővült a tervezettnél, s beilleszkedésünk a nemzetközi munkamegosztásba a kapcsolatok minden területén dinamikusnak mondható.

az ipar termelése 8 százalékkal, az építőiparé pedig 6 százalékkal gyarapodott. a termelés gyorsuló növekedésének lendítőereje a párt xi. kongresszusának és hazánk felszabadulása 30. évfordulójának tiszteletére kibontakozott szocialista munkaverseny, amelyben résztvesz minden vállalat, szövetkezet és intézmény. a felajánlások mindinkább összhangban vannak gazdaságpolitikai törekvéseinkkel.
/folyt.köv./

- 1 -

1b

parlament

bkk. 1. /faluvégi... 1. folyt./rj

a mezőgazdasági termelés 3-4 százalékkal haladta meg a múlt évi színvonalát. ez jó eredmény ebben a hosszantartó esőzéssel, árvizekkel és belvizekkel sújtott évben. a mezőgazdasági, a közlekedési és a vízügyi dolgozók helytállásának és a széles körű társadalmi összefogásnak köszönhető, hogy elkerültük a nagyobb veszteségeket, és még időben bepótoltuk az őszi vetés elmaradását. a gazdasági haszonnál is magasabbra értékeljük a különböző társadalmi rétegek közös munkájának, kölcsönös megértésének egybekovácsolódó erejét és felelősségének nagyszerű megnyilvánulását.

a fejlesztést tekintve: a beruházások és a megtermelt nemzeti jövedelem aránya egészséges volt. a beruházások volumene 6-7 százalékkal nőtt. folyamatosan megvalósulnak a gazdaság szerkezetét átformáló ipari és mezőgazdasági fejlesztési programok. az állami nagyberuházások elmaradnak ugyan a tervezettől, de közülük néhány fontos beruházásnál javult a munka szervezettsége. a korábbinál kevesebb pontatlansággal találkozhattunk a lakosság életkörülményeinek javítása szempontjából jelentős kommunális, oktatási és egészségügyi beruházások megvalósításában.

az életszínvonalpolitika fő előirányzatait teljesítettük. a lakosság fogyasztása 6 százalékkal, az egy főre jutó reáljövedelem 5.5 százalékkal nőtt. a kiskereskedelmi áruforgalom több mint 8 százalékkal emelkedett. az áruellátás - néhány kivételtől eltekintve - kielégítő volt.

/folyt.köv./

- 2 -

parlament

bkk. 1. /faluvégi... 2. folyt./rj

a tervet túlhaladó gazdasági növekedést és az életszínvonal emelését a fogyasztói árak tervezett 2 százalékos növekedése mellett értük el. ezt közvéleményünk bizakodóan értékeli: ebben az évben a lakosság 9 milliárd forinttal gyarapította takarékbetétét. közismert, hogy ugyanakkor a fejlett tőkés országokban 12-15 százalékkal nőttek a fogyasztói árak, sőt, egyes államokban 20 százalékkal is.

két tényezőnek köszönhetjük, hogy gazdaságunkat egyenletesen fejleszthetjük és fogyasztói árainkat szabályozott szinten tarthatjuk. az egyik a szocialista tulajdonviszonyokra épülő tervezés és szabályozás, a másik, hogy külgazdasági kapcsolataink és kereskedelmünk nagyobb részét a szocialista országokkal folytatjuk. a kgt tagállamok egymásközti kapcsolata a kölcsönös előnyöket biztosító integrációs törekvéseken és a hosszú távu államközi szerződéseken alapul. ezek a külkereskedelmi forgalom döntő hányadában stabilitást biztosítanak, ami a hazai termelésre is előnyösen hat.

a szocialista országok közötti együttműködésben sem hagyhatók figyelmen kívül a világgazdaság tartósabb irányzatai, így például egyes nyersanyagok hiánya vagy az árak változása. most is számíthatunk arra, hogy az árváltozások a világpiaci áraknak e tartós irányzataiból indulnak ki, melőzve a konjunktúra elemeit, s tekintetbe veszik az egyes országok termelési és kereskedelmi szerkezetének alakulását, a kölcsönös érdekeket.

/folyt.köv./

- 3 -

bkk. 1. / faluvégi...3. folyt./rj

szélesek a gazdasági kapcsolataink a világ többi részével, a nem szocialista országokkal is. a nemzetközi politika enyhülő, békésebb légköre kedvez ezeknek kapcsolatoknak. nyersanyag- és energiaszükségletünk egy részét a tőkés és a fejlődő országokból szerezzük be. szükségesek azok a technikai berendezések, amelyeket ott vásárolunk. természetes, hogy sok terméket exportálunk is ezekbe az országokba. mindez azzal jár, hogy a tőkés világpiacon bekövetkezett jelentős változások az áruforgalom, a beruházások, a termelési kooperációk és a pénzügyi elszámolások révén hatnak gazdaságunk belső folyamataira is.

a tőkés világpiacon az utóbbi években - s kiváltképpen ebben az esztendőben - az árak rendkívül gyorsan és nagy mértékben emelkedtek. különösen megdrágultak az olaj, a vegyi anyagok és a műtrágya, a szója, a cukor és a papír. e termékekből mi is számottevő mennyiségben vásárolunk a tőkés országokból. fontos exportcikkünknek, a husnak az ára - átmenetileg - csökkent, és a közös piac diszkriminációs tilalma miatt értékesítési nehézségeink is keletkeztek. ezzel szemben például a búzánál és a kukoricánál - amelyből ez évben is jelentős eladásunk volt - az árak emelkedése volt jellemző. a feldolgozott termékekből több a kivitelünk, mint a behozatalunk. ezeknek az árai is emelkedtek, de kisebb mértékben, mint a nyersanyagoké és az energiahordozóké. összességében import árvesztéseinket az exportárak nyereségei csökkentették, de közel sem ellensúlyozták. a világpiaci árak e számunkra kedvezőtlen változásai a tőkés viszonylatu külkereskedelmi mérlegben hiányt idéztek elő.

gondjainkat azonban nem volna helyes csak a világpiacon bekövetkezett változásokra visszavezetni, hiba lenne, ha nem vennénk észre azokat a tényezőket és összefüggéseket, amelyek korántsem határainkon túlról erednek. gazdálkodásunk már ismert gyengeségei most új megvilágításban, élesebben jelennek meg!

/folyt.köv./

- 4 -

/b

bkk. 1. / faluvégi... 4. folyt./rj

a hatékonyság kisebb mértékben javult a szükségesnél és a lehetségesnél - a mindennapi termelési munkában és a beruházási tevékenységben egyaránt. a termelés, a beszerzés és a beruházási céljaink sem alkalmazkodnak még elég gyorsan a megváltozott körülményekhez. ezt jelzi többek között, hogy a készletek túlzottan felhalmozódtak. az ipari készletek lényegesen gyorsabb ütemben gyarapodtak, mint ahogy az értékesítés bővült. egyes import nyersanyagokból és belső földön előállított értékes alapanyagokból - így például különböző kohászati termékekből - indokolatlanul nagy volt a beszerzés. a magas készletek nem egy helyen értékesítési nehézségeket is jeleznek.

végző összegezésben a nemzeti jövedelmünk termelésének és felhasználásának mérlege azt mutatja, hogy a fogyasztás és a beruházás növekedését, továbbá az árvesztéseket és készletfelhalmozást együttesen a hazai nemzeti jövedelem növekménye nem fedezte teljes egészében.

az ideai eredmények és tanulságok mélyreható elemzése alapján készítettük elő az 1975. évi népgazdasági tervet és állami költségvetést. hazánk eddigi gazdasági fejlődése és kül-gazdasági kapcsolatainak bővülése alapján lehetőségünk van arra, hogy legfőbb társadalompolitikai céljainkat megvalósítsuk, hogy az életkörülményeket tovább javítsuk, hogy felhalmozási politikánkban a jövő érdekeit szem előtt tartsuk. ez annyit jelent, hogy a fejlődés folyamata nem törik meg, és az egyensúlyt magasabb színvonalon fogjuk megújítani, ami természetesen feltételezi, hogy a gyakorlati munkában eredményesen birkózunk meg a szerkezetváltoztatás, a technikai előrehaladás és a külkereskedelem új feladataival.

/folyt.köv./

/b

- 5 -

bkk. 1. / faluvégi... 5. folyt./rj

tisztelt országgyűlés!

pártunk központi bizottsága ez év december 5-i ülésén a kongresszusi irányelvek szellemében meghatározta a jövő évi népgazdasági terv fő előirányzatait. a központi bizottság az 1975-ben előttünk álló legfőbb feladatnak a iv. ötéves terv minél sikeresebb teljesítését, a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javítását tartotta. ezeket figyelembe véve, a jövő évi terv azt tüzi ki célul, hogy a beruházások dinamikája nagyjából azonos ütemű legyen az 1974. évi-vel. a fogyasztás tovább bővüljön, de az ideinél valamivel kisebb mértékben. a készletek ne haladják meg a termelés és forgalom által valóban indokolt mértéket. a terv ezen céljaival összhangban az ipari termelést az ideinél mérsékeltebben, 6 százalékkal, a mezőgazdasági termékek termelését 3-4 százalékkal kívánjuk növelni. az építőiparnak legalább 6 százalékkal kell emelnie termelését. ezek együttesen a nemzeti jövedelem mintegy 5 - 5.5 százalékos többletét alapozzák meg, ami kisebb ugyan az 1974. évinél, de az ötéves időszak egészére tervezett fejlődés megvalósulását jelenti.

a gazdasági növekedésre és az egyensúly javítására irányuló törekvésünknek összhangban kell lennie. jelenlegi helyzetünkben fejlődésünk csak akkor mondható tervszerűnek, ha iparvállalataink nem a termelés mennyiségét akarják minden áron növelni, hanem ehelyett a gazdaságosság, a minőség és a gyártmányszerkezet javítására - más szóval a versenyképességre és a piacképességre - helyeznek nagyobb súlyt. külkereskedelmünkben a tervszerűség mellett a rugalmasabb alkalmazkodásra mindig késznek kell lennünk, a kivittelt és a behozatalt az egyensúlyi követelményekhez kell igazítanunk.

/folyt.köv./

/b

bkk. 1. / faluvégi... 6. folyt./rj

az előterjesztett 1975. évi állami költségvetés bevételi előirányzata 318.5 milliárd forint, tehát 12.7 százalékkal több az 1974. évinél. a jövő évi tervben foglalt valamennyi cél megvalósítására 323,4 milliárd forint költségvetési kiadást kellett előirányoznunk. így a kiadások meghaladják a bevételeket. a hiány 4,9 milliárd forint. a hiány nagysága önmagában nem aggasztó, de növekvő mértéke azt mutatja, hogy az eddigi intézkedéseink csak mérsékelni tudták a gazdaságunkat érő negatív hatásokat.

pénzügyi mérlegeink adatsoraiban kifejeződik az a gazdaságpolitikai elhatározás, hogy biztosítsuk a fejlődés folyamatosságát. a költségvetésben bekövetkezett veszteségek ellensúlyozásáról nem egy év alatt gondoskodunk, hanem a veszteség pótlását több évre elosztjuk. ez úgy lehetséges, hogy a költségvetési hiányt - egyes fejlesztési feladatokkal együtt - hitelforrásokból fedezzük. a költségvetés növekvő hiányának pótlása hitelforrásokból szokásos és elfogadható, de csak átmeneti megoldás. nyíltan ki kell mondanunk, hogy az ország és háztartása tartósan csak azt költetheti el, ami rendelkezésére áll, tartósan csak annyit fogyaszthat, amit megtermelt. adódhatnak sajátos helyzetek - mint most is -, de ez nagyobb felelősséggel jár. még inkább kiemeli a lényegét, azt, hogy fegyelmezettebben, rendezettebben kell gyarapítani javainkat, szigorubb sorrendben kell mérlegelni kiadásainkat, és mindenütt arra kell alapoznunk, amit a közösen végzett munkával előállítunk.

a költségvetés bevételeinek több mint háromnegyed része a vállalatok és szövetkezetek befizetéseiből származik, s a kiadások nagyobb része is hozzájuk áramlik támogatások formájában. a vállalatok és szövetkezetek befizetései kerekén 16 milliárd forinttal nőnek, de a kiterjedt támogatások miatt nem nyújtanak elegendő forrást a felhalmozásra és a társadalmi közös fogyasztás kiadásaira, ezért is fokozottabb figyelmet kell fordítani azokra a tartalékokra, amelyek ma még rejtve vannak.

/folyt.köv./

/b

bkk. 1. / faluvégi... 7. folyt./rj

az előirányzatokat megalapozó számítások szerint a vállalatok nyeresége 11,5 százalékkal nő. ezzel arányosan alakul az az összeg - kereken 47 milliárd forint - , amelylyel érdekeltégi alapjaikban gazdálkodhatnak. a fejlesztési alapokra 30 milliárd forint, a részesedési alapokra 11 milliárd forint, a tartalékalapokra 6 milliárd forint jut, az 1975-re számításba vett eredmények alapján.

a vállalati költségvetési kapcsolatok szerkezete a részlege termelői árrendezés hatására változik. el akarjuk kerülni, hogy az alapanyagok és energiahordozók áremelkedése teljesen beépüljön a termelői árakba, ezért ezt részben ellensúlyozni fogjuk a vállalati költségekben: az eszközlekötési járulékot egyharmadával, összesen 12 milliárd forinttal csökkentjük. a termelői árak átlagosan 8 százalékkal nőnek, de a legtöbb esetben így is alacsonyabbak a mai tőkés világpiaci áraknál.

az egyes országok árszínvonalainak egymáshoz viszonyított változása szoros összefüggésben van a valuták közötti átszámítás rendszerével. feltételezhetjük, hogy a nyugati országok többségében a termelői és fogyasztói árak ingadozása, átlagos emelkedése jövőre is jóval meghaladja majd a hazai ármozgásokat. ma a világ 113 országával konvertibilis, szabad-devizában kereskedünk és számolunk el. ezek miatt szem előtt kell tartani a forint értékének a többi valutához képest bekövetkező változásait, hogy megőrizzük a forint-valuta szilárd helyzetét. a közeli napokban árfolyampolitikai intézkedésekre kerül sor, amelyek a tőkés valutákhoz képest, a forint erősítését célozzák, azért, hogy érvényre juttassuk a gazdasági érdekeinknek megfelelő - reális - valutaérték - arányokat.

/olyt.köv./

bkk. 1. /faluvégi... 8. folyt./rj

az új termelői árakból a vállalatok valóságosabban fogják érzékelni anyag- és energiafelhasználásuk költségterheit. szeretnénk, ha a magasabb költség megfontosabb vásárlásokra, készletgazdálkodásra ösztönözne, növelné a vállalatok keresletét az olcsóbb, helyettesítő anyagok iránt. a megmaradó jelentős költségvetési támogatásból azonban az is kiderül, hogy az árak jelző szerepe még mindig nem elégséges, az importanyag- és az energiafelhasználás a népgazdaságnak drágább annál, mint ahogy a vállalatok érzékelik. ezért van szükség újabb központi intézkedésekre is. a szabályozás területén olyan kiegészítő jellegű módosításokat teszünk, amelyek a jobb készletgazdálkodásra, az árnyereségek helyesebb megosztására, a tartalékalapok átmeneti igénybevételére vonatkoznak. a termékforgalmazás néhány területén operatív szabályokat is életbe léptetünk.

tisztelt képviselő elvtársak!

a januári árrendezésnél nem engedjük meg, hogy a fogyasztói árak annyival nőjenek, mint a termelői árak, ezért számos termék forgalmi adóját mérsékeljük, összesen mintegy 3,7 milliárd forinttal, egyes termékek fogyasztói árkiegészítését pedig további 1,3 milliárd forinttal emeljük. ezáltal elérjük, hogy az alapvető közszükségleti cikkek: a kenyér, a liszt, a cukor, a hús, a tej, a tejtermékek fogyasztói ára nem változik 1975-ben. változatlanok maradnak a lakosság ellátása szempontjából fontos közüzemi díjak, szolgáltatások árai is.

/folyt.köv./

bkk. 1. /faluvégi.. 9. folyt./rj

mindemellett a népgazdasági terv a fogyasztói ár-színvonal 3.6 százalékos emelkedésével számol. ebből az 1974-es változások - beleértve a borárak emelését is - 1 százalékkal növelik a jövő évi fogyasztói ár-színvonalat. az 1975-ös árváltozások hatását a népgazdasági tervben tehát 2.6 százalékra becsüljük.

Legszélesebb körben a ruházati termékek fogyasztói árai módosulnak. áremelkedések és csökkenések egyaránt lesznek. s ezek együttesen kis mértékben mérséklék e termékek ár-színvonalát. viszont többségében emelkednek a vas- és műszaki termékek árai, átlagosan 1,2 százalékkal, a vegyipari termékeké átlagosan 4,3 százalékkal, és a butoroké átlagosan 3,2 százalékkal. egyes termékek árai ennél jobban nőnek, amit ezek az átlagok nem fejeznek jól ki. hangsúlyozom azonban, hogy - külön elbírálás alapján - a fontosabb közfogyasztású cikkek árát e termékcsoportokban is változatlan szinten tartjuk a költségvetési támogatás növelésével. ilyenek például a mosószeres, a gyermekruházati cikkek, az iskolai tanszerek és még jónéhány fontos termék.

az árváltozások nem egyformán érintik a családokat. érzékenyebben érintik a nagyobb jövedelműek vásárlásait, és kevésbé terhelik az állandó kiadásokat, minden háztartás napi szükségletét. az év folyamán az árakat ellenőrizzük és szabályozzuk, hogy a fogyasztói árak a tervezett keretek között maradjanak.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / faluvégi... 10. folyt./rj

ha szólnunk is a gondjainkról, ha hivatkozunk is intézkedéseink magyarázatánál a külső tényezők kényesítő erejére, anyagi eszközeink korlátaira, a jövő évre is megalapozzuk a lakosság életszínvonalának javulását, bár annak mértéke az ideinél szolidabb lesz. az egy keresőre jutó reálbér 2,5 százalékkal, az egy főre jutó reáljövedelem pedig 3,5 százalékkal emelkedik, a pénzbeni társadalmi juttatások - reálértéken - 11 százalékkal növekednek.

a legutóbbi két évben a bérek - szándékainknak megfelelően - rétegenként eltérően változtak. az átlagosnál gyorsabban a nagyipari munkásság munkabére, ezen belül is elsősorban a nehéz fizikai munkát végzők, a többműszakban dolgozók, valamint a magas szakképzettséggel rendelkezők bére emelkedett. több mint 2 millió dolgozó részesült kormányhatározat alapján 5-25 százalékos külön béremelésben.

a tervek szerint jövőre az átlagbérek növekedése a vállalatoknál és szövetkezeteknél 5 százalék, a költségvetési szervezetnél ennél valamivel kisebb mértékű lesz. a vállalatoknál és a szövetkezeteknél a következő hónapokban esedékes részesedés az előző évi átlagot előreláthatólag 10 százalékkal meghaladja. bérkiigazításokra, kisebb központi béremelésekre jövőre a költségvetés 450 millió forintot juttat. ebben főleg azok a vállalatok részesülnek, ahol a termelékenység növelése érdekében nagyobb arányú üzemszervezést hajtanak végre vagy több műszakot vezetnek be. a jövő esztendőre nem ígérhetünk széles körű béremelést, de a vállalatoknál és intézményeknél megvan a feltétele annak, hogy a nagyobb teljesítmények, a pontosabb munka, a szigorubb termelési fegyelem vállalóit a megérdemelt béremelésben részesítsék.

/folyt.köv./

10

bkk. 1. / faluvégi... 11. folyt./rj

a iv. ötéves terv egyik jelentős intézkedéssorozata a munkaidőcsökkentés. jövőre rövidebb lesz a munkaidő a kereskedelmi vállalatoknál, az oktatási intézményekben, az egészségügyi és szociális intézetekben és a közlekedésben. megkezdődik a munkaidőcsökkentés az állami mezőgazdaságban. mindez 400 millió forint terhet jelent a költségvetésnek. 1975. végére a munkások és alkalmazottak 90 százaléka rövidített munkaidőben dolgozik. reméljük, hogy a rövidebb időben szervezettebb és eredményesebb lesz a munka, így az egyéni életmód kellemesebb lesz, s a társadalmi jólételem sem csökken.

a családoknak nyújtott pénzbeni juttatások jelentőségét jelzi, hogy a népesség 16 százaléka, azaz 1 millió 680 ezer gyermek után családi pótlékot folyósítunk; a népesség kerekén 17 százaléka pedig 1 millió 780 ezer fő nyugdíjat, illetve nyugdíj jellegű ellátást kap. e két forrásból a lakosság egyharmada jut rendszeres pénzjövedelemhez, ami a családi költségvetések kiegyenlítésében egyre nagyobb szerepet játszik.

jövedelempolitikánk fontos törekvése, hogy a családok életszinvonala ne különbözzön túlzottan ~~azt~~, mert az egyik családban több a gyerek, a másikban kevesebb. az elmúlt években néhányszor emeltük a családi pótlékot, s az 1975. évi költségvetésben már 5,4 milliárd forintot irányozunk elő erre a célra, amely 680 millióval több az 1974. évinél.

/folyt.köv./

16

bkk. 1. / faluvégi... 12. folyt./rj

a gyermekgondozási segélyt ez idő szerint 230 ezren veszik igénybe, s a kifizetések összege közel 2,6 milliárd forint. a gyermekintézmények fejlődése is gyorsult: a bölcsődei helyek száma 30 százalékkal meghaladja a iv. ötéves tervben előirányzottat, az óvodai helyek száma pedig kétszer akkora. a jövő év végén minden 100 ovodáskorú gyermek közül 76 kaphat óvodában elhelyezést. örvendetesen emelkedik a születések száma, tehát egyre több gyermekintézményre van szükség. ezért nagyon fontos, hogy a központi forrásokon túl a vállalatok és a tanácsok is, csakugy, mint eddig, segítsék a bölcsődék és ovodák építését.

szociálpolitikánk másik törekvése a nyugdíjasok helyzetének javítása. a jövő évben nagyon sürgető kötelezettségünknek teszünk eleget azzal, hogy a nyugdíjak és járadékok automatikus növelésén túl, július 1-től felemeljük a saját jogu, - az öregségi, - a rokkantsági és az özvegyi nyugdíjat, valamint az árvaellátás alsó határát, s differenciáltan emeljük az 1971. előtt megállapított nyugdíjakat is. ez több mint egymillió nyugdíjast érint, leginkább a már hosszú ideje nyugdíjasokat.

nyugdíjrendszerünk szabályait egységesítjük és egyszerűsítjük, s néhány újabb kedvezményt is nyújtunk. a helyzeten javító intézkedések, valamint a nyugdíjasok számának növekedése folytán a nyugdíjakra a jövő évben több mint 3,6 milliárddal többet, 22,1 milliárd forintot fordítunk a költségvetésből. sajnos még nem állíthatjuk, hogy a gyermekek és öregek eltartása terén az összes állami feladatot megoldottuk, sőt éppen azt jelezzük, hogy népünk e széles rétegeit érintő kérdésekben minden előrelépés komoly megterhelést jelent a költségvetés számára. ezért csak fokozatosan lehet a szociális gondoskodás iránt állandóan - és jogosan - növekvő igényeket kielégíteni.

/folyt.köv./

16

bkk. 1. / faluvégi... 13. folyt./rj

az életmódot sok tekintetben meghatározó lakásépítést pártunk és kormányunk mindenkor megkülönböztetett figyelemmel kísérte. az 1960-ban meghirdetett 15 éves lakásfejlesztési terv egymillió lakás felépítését irányozta elő. a programot teljesítjük, sőt az 1975-re tervezett 90 ezer lakás felépítésével mintegy 40 ezer lakással többet építünk. az építési költségek emelkedése miatt a lakásépítés a korábban számítottnál lényegesen nagyobb anyagi teherrel járt, amelynek nagyobb részét az állam viseli, de a lakosság munkája és kötelezettségvállalása nélkül ilyen eredményt nem érhetünk volna el!

a 10 000 lakosra jutó lakásépítés számát tekintve, a második, harmadik helyen vagyunk a szocialista országok körében, és számos olyan országot is megelőzünk, ahol az egy főre jutó nemzeti jövedelem jóval több, mint nálunk. az országban még mindig sok a jogos lakásigény- és bár az építés üteme évről évre növekszik, az igénylők száma csak lassan csökken. jövőre azt szeretnénk elérni, hogy a lakásigénylők közül a 3 és több gyermekes munkás és alkalmazotti családokat lakáshoz juttassuk.

/folyt.köv./

/b

bkk. 1. / faluvégi... 14. folyt./rj

a társadalmi közös fogyasztásra összesen előirányzott 118,7 milliárd forint több mint 10 százalékkal, 11,5 milliárddal magasabb az 1974. évinél. a tanácsok 1975. évi költségvetése és fejlesztési alapja együttesen megközelíti már az 56 milliárd forintot. költségvetésük volumene 10 százalékkal, a fejlesztési alapjaiké 5-6 százalékkal növekszik. ezek a keretek zavartalan működésre nyújtanak módot az intézményeknél; de csak akkor, ha a vezetők a forintokra jobban odafigyelnek, mert az iparcikkek árváltozása részben az ő kiadásait is érinti.

a költségvetési szerveknél beruházási célokra a múlt évivel azonos összeg - 14 milliárd forint - áll rendelkezésre. bővítjük a szakközépiskolákat, új szakmunkástanuló-tanókat építünk, hogy ifjúságunk korszerűbb és kultúraltabb környezetben készülhessenek hivatásukra. jövő évben befejeződik a legnagyobb ifjúsági létesítmény, a zánkai uttörőváros építése, melyre 500 milliót költöttünk. a budai vár újjávarázsolt épületeit közművelődési célokra adjuk át.

gyarapodik a kórházak befogadóképessége, nagyobbbrészt a szülészeti osztályokon, budapestben és több vidéki városban is. befejeződik az országos kardiológiai intézet, valamint a nagyatádi és a kisvárdai kórház építése.

a központi és tanácsi költségvetési szervek beruházási és fenntartási előirányzatai világosan kifejezik azt az elkötelezettséget, hogy a szocialista építés számára fontos területek, így a szociális, egészségügyi, oktatási és népművelési intézmények anyagi ellátását nem korlátozzuk. társadalmi és gazdasági jelentőségéhez méltóan fejlesztjük a tudományos kutatást, támogatjuk a művészeket és a közművelődést, javítjuk a testnevelés feltételeit. lehetőség van arra, hogy a társadalmi ellátásról szóló törvényekben és a iv. ötéves tervben foglalt minden fontos cél megvalósulása folytatódjék. amikor a kormány ezt a szándékát kifejezi, egyúttal azt is kéri, hogy érvényesüljön az ellátás színvonalát még nem károsító takarékoság, és az ebből nyerhető eszközöket a minisztériumok és a tanácsok a leg sürgetőbb társadalmi feladatokra csoportosítsák át.

/folyt.köv./

/b

bkk. 1. / faluvégi... 13. folyt./rj

az életmódot sok tekintetben meghatározó lakásépítést pártunk és kormányunk mindenkor megkülönböztetett figyelemmel kísérte. az 1960-ban meghirdetett 15 éves lakásfejlesztési terv egymillió lakás felépítését irányozta elő. a programot teljesítjük, sőt az 1975-re tervezett 90 ezer lakás felépítésével mintegy 40 ezer lakással többet építünk. az építési költségek emelkedése miatt a lakásépítés a korábban számítottnál lényegesen nagyobb anyagi teherrel járt, amelynek nagyobb részét az állam viseli, de a lakosság munkája és kötelezettségvállalása nélkül ilyen eredményt nem érhetünk volna el.

a 10 000 lakosra jutó lakásépítés számát tekintve, a második, harmadik helyen vagyunk a szocialista országok körében, és számos olyan országot is megelőzünk, ahol az egy főre jutó nemzeti jövedelem jóval több, mint nálunk. az országban még mindig sok a jogos lakásigény- és bár az építés üteme évről évre növekszik, az igénylők száma csak lassan csökken. jövőre azt szeretnénk elérni, hogy a lakásigénylők közül a 3 és több gyermekes munkás és alkalmazotti családokat lakáshoz juttassuk.

/folyt.köv./

/b

bkk. 1. / faluvégi... 14. folyt./rj

a társadalmi közös fogyasztásra összesen előirányzott 118,7 milliárd forint több mint 10 százalékkal, 11,5 milliárddal magasabb az 1974. évinél. a tanácsok 1975. évi költségvetése és fejlesztési alapja együttesen megközelíti már az 56 milliárd forintot. költségvetésük volumene 10 százalékkal, a fejlesztési alapjaiké 5-6 százalékkal növekszik. ezek a keretek zavartalan működésre nyújtanak módot az intézményeknél; de csak akkor, ha a vezetők a forintokra jobban odafigyelnek, mert az iparcikkek árváltozása részben az ő kiadásait is érinti.

a költségvetési szerveknél beruházási célokra a múlt évivel azonos összeg - 14 milliárd forint - áll rendelkezésre. bővítjük a szakközépiskolákat, új szakmunkástanuló-tanulókat építünk, hogy ifjúnkásaink korszerűbb és kultúraltabb környezetben készülhessenek hivatásukra. jövő évben befejeződik a legnagyobb ifjusági létesítmény, a zánkai úttörőváros építése, melyre 500 milliót költöttünk. a budai vár újjávarázsolt épületeit közművelődési célokra adjuk át.

gyarapodik a kórházak befogadóképessége, nagyjából a szülészeti osztályokon, budapesten és több vidéki városban is. befejeződik az országos kardiológiai intézet, valamint a nagyatádi és a kisvárdai kórház építése.

a központi és tanácsai költségvetési szervek beruházási és fenntartási előirányzatai világosan kifejezik azt az elkötelezettséget, hogy a szocialista építés számára fontos területek, így a szociális, egészségügyi, oktatási és népművelési intézmények anyagi ellátását nem korlátozzuk. társadalmi és gazdasági jelentőségéhez méltóan fejlesztjük a tudományos kutatást, támogatjuk a művészeket és a közművelődést, javítjuk a testnevelés feltételeit. lehetőség van arra, hogy a társadalmi ellátásról szóló törvényekben és a iv. ötéves tervben foglalt minden fontos cél megvalósulása folytatódjék. amikor a kormány ezt a szándékát kifejezi, egyúttal azt is kéri, hogy érvényesüljön az ellátás színvonalát még nem károsító takarékoság, és az ebből nyerhető eszközöket a minisztériumok és a tanácsok a leg-sürgetőbb társadalmi feladatokra csoportosítsák át.

/folyt.köv./

/b

bkk. 1. / faluvégi... 15. folyt./rj

ahhoz, hogy az életkörülmények javításában vállalt kötelezettségeinket teljesítsük és a mai körülmények között is elegendő forrásunk legyen a jövőbeni fejlődés megvalósításához, nem tagadjuk - minőségi változást kell elérni gazdaságunkban. a jövőben a kis és a nagy döntéseknek egyaránt jobban kell szolgálniuk a gazdasági tartalékok hasznosítását és az ésszerű takarékoskosságot. az ötvenes évek elején sok mellékiz rakódott a takarékoskosság fogalmához. ezért kiemelném, hogy a mi felfogásunk szerint az ésszerű takarékoskosságot az jellemzi, hogy az egész társadalmat gazdagítja, de közben senkit sem rövidít meg!

hol vannak komoly tartalékaink és hogyan takarékoskodhatunk? napjainkban a világon mindenütt első helyen az energiatakarékoskosság fontosságát emelik ki. az energia drágulása annak jobb hasznosítására hívja fel a figyelmet. a gazdaság szerkezeti átalakítása hosszú távu feladat, amelyben nem kizárólagos, de nagyon lényeges szempont az energiaigényesség is. azokat az iparágakat kell gyorsabban fejleszteni, amelyeknél az energiát hatékonyabban tudjuk felhasználni. az energiafelhasználásunk mindenképpen nőni fog, ezért az energiatermelésben a hazai lehetőségek kihasználására kell törekednünk. a következő években növelni fogjuk a szénhidrogén kutatásra szánt összegeket, különösen a földgáztermelés további intenzív növelését kívánjuk elősegíteni. megkezdjük a paksi atomerőmű építését. a hazai szénvagyon jobb hasznosítására is intézkedéseket teszünk.

/folyt.köv./

Tb

bkk. 1. / faluvégi... 16. folyt.rj

a népgazdaság energiafelhasználásának tudományos igényű optimalizálása mellett nem nélkülözhetjük a hétköznapi takarékoskosságot sem. valamennyi energiafelhasználónak hozzá tartozó területen fel kell tárnia az energiamegtakarítás összes lehetőségét. kisebb lehet például a fajlagos energiafelhasználás többek között az energiatermelő és átalakító berendezések korszerűsítésével, mert még sok helyen például alacsony határfoku kazánokkal dolgoznak. vizsgálni kell azt is, hogyan méréselkelhetők a hálózati veszteségek. a gépkocsik fajlagos üzemanyagfogyasztását csökkenteni lehet a gépkocsik műszaki állapotának rendszeres felülvizsgálatával. ideje volna nálunk is megoldani a központi és a távfűtésű lakások hőfokszabályozását. a háztartásokban alkalmazott tarifarendszer sem ösztönöz a takarékoskosságra. nem szabad lebecsülni a néha aprónak tűnő gondosságot sem, mert együttesen népgazdasági mércével mérve is számottevő megtakarítást eredményezhetnek.

a gazdaságos és takarékos anyagfelhasználás egyre sürgetőbb követelmény. iparvállalatainknál minden 100 forint termelési értéket 62 forint anyagfelhasználással hoznak létre. a teljes anyagköltség 370 milliárd forint. az építőiparban az anyaghányad 40 százalék, de ez is több, mint 30 milliárd forint. ezek a mennyiségek mutatják, hogy még egy kisebb arányú anyagköltségcsökkenés is milyen nagy értéket jelent. ez azonban nemcsak népgazdasági szempont. a vállalatok könnyen felismerhetik, hogy - ilyen magas anyaghányad és növekvő anyagköltség mellett - az itt elért megtakarítások képesek leginkább növelni a vállalati nyereséget és ezáltal az alapokat is. érdemes tehát nagyobb erőfeszítéseket tenni!

/folyt.köv./

Tb

bkk. 1. / faluvégi... 17. folyt./rj

az anyagtakarékosság különösen a gyártmányszerkezet változtatása útján lehet eredményes. minél magasabb feldolgozottságu termékeket gyártunk az alapanyagokból, annál inkább hasznosíthatjuk szakértelmünket - feltétve, hogy valóban termelékeny, jól szervezett a gyártástechnológiánk. sok szakmában lehet a melléktermékeket hasznosítani. megtakarítások érhetők el a termelési költségekben, az anyagok és termékek jobb tárolásával, gondosabb szállítással is.

a termelés vezetői hajlamosak arra, hogy az anyagtakarékosságot csak a munkapadoknál követeljék meg. pedig az anyagfelhasználás mértékét elsősorban a tervezők, a konstruktőrök és technológusok döntenek el. nagyon sok anyag megy veszendőbe azért, mert a tervek nagyvonaluak és tulbiztosítottak, mert a műszaki fejlesztési irányok kijelölésénél túlteng a technokratizmus vagy mert az anyagok kiválasztásában maradi szemlélet érvényesül.

a korszerű nagyüzemi mezőgazdasági termelés együttjár a műtrágya, a növényvédőszer és a fehérjetakarmány gyors ütemben emelkedő felhasználásával, s ezeket egyre nagyobb mennyiségben tőkés piacokon kell megvásárolni. a mostani árakat tekintetbe véve, elengedhetetlen, hogy ezek felhasználásában a korszerű, legnagyobb hozamot biztosító eljárások általánosan elterjedjenek. sok helyen lehet majd megtakarítást elérni, ha nagyobb mértékben segítik laboratóriumi mérésekkel a műtrágya adagolását.

/folyt.köv./

16

bkk. 1. / faluvégi... 18. folyt./rj

rengeteg devizát költünk a fehérjeimportra. ezért célszerű lenne több állati hulladék feldolgozásával növelni a hazai fehérjetartalmu takarmányt. javítani lehetne a takarmány-betakarítás és tartósítás technológiáját, s ezuton is csökkenne a fehérjeveszteség.

további tartalékok szabadíthatók fel, ha okosabban gazdálkodunk a gépi berendezésekkel, ha szervezettebbé tesszük a munkát, s kevesebbet állnak a gépek, ha az egyes munkaigényes tevékenységek fokozottabb gépesítésére törekszünk. az elhasználódott gépek cseréjét már eddig is több kedvezményel támogattuk. a jövő évben az eddigiek mellett a leirási-selejtezési rendszer keretében is könnyebbé tesszük a vállalatoknak az elhasználódott gépek pótlását. a berendezések a munkarend szerinti időalapnak csak mintegy kétharmadában üzemelnek. amennyiben a gépi berendezések kihasználását a gépipari vállalatoknál 10 százalékkal javítják, ami - a hatékony munka-, és üzemszervezés eredményeképpen - nem tekinthető túlzott követelménynek, ezzel a termelés - beruházás nélkül - 14-15 milliárd forinttal növelhető. az ebből származó mintegy 4 milliárd forint többletnyereségből 1,5 milliárd forint a fejlesztési és részese-dési alapokat bővítené. ezen az uton hasonló eredmények érhetők el az építőiparban és más ágazatokban is.

/folyt.köv./

16

bkk. 1. / faluvégi... 19. folyt./rj

anyagi és erkölcsi érvek együtt szólnak amellett, hogy szüntessük meg a pazarlást a reprezentációnak álcázott vendégeskedésben, az urhatnám luxus-igényekben; a sokszor fölösleges, naiv, semmitmondó reklámozásban; a vállalati és intézményi évfordulók és kiadványok áradatában, a bonyolult és rosszul szervezett adminisztrációban, szabálytalan gépkocsihasználatban, és így tovább. ez mind-mind végeredményben provinciális gondolkodásmódról tanuskodik, amitől ideje volna már végleg megszabadulni.

takarékossági feladataink nagyon összetettek, és mind a rövid távu operatív intézkedéseinkben, mind a hosszú távu terveinkben helyük van. minden gazdálkodó szerv megtalálhatja a takarékossgot szolgáló legeredményesebb tennivalókat, módszereket, különösen, mert erre serkenti őket az anyagi érdekeltsgük, és társadalmi ösztönzést is kapnak erre. a vállalatok önálló cselekvési lehetősége módot ad minden hasznos ötlet, kedvező javaslat végrehajtására. viszont ne engedjük meg, hogy a takarékossg bárhol is védőpajzs legyen a kényelmesség vagy a konzervatizmus számára a kritika és a bátor ujitás ellen. a minisztériumok dolgozzanak ki ajánlásokat és intézkedéseket, hogy ezzel is segítsék a jó kezdeményezések elterjedését.

/folyt.köv./

1b

bkk.1. faluvégi....20.folyt/p

a népgazdasági terv a társadalmi felhalmozás keretében 129-130 milliárd forint beruházást irányoz elő, ami kereken 10 milliárd forinttal, azaz 9-10 százalékkal magasabb az 1974. évi kifizetésnél. ezt ugy kell az előkészítő szervezeteknek, tervező és kivitelező vállalatoknak megvalósítaniuk, hogy közben a beruházási tevékenység hatékonyságában is számottevő legyen a javulás.

ebben az esztendőben is jelentős beruházásokat helyeztünk üzembe. kétségtelen azonban, hogy a nagyberuházások megvalósítása sok esetben az indokoltnál hosszabb időt vesz igénybe. a hejőcsabai cementgyár a gépszállítások kilenc hónapos késedelme miatt fél évvel később lép üzembe. ez érzékeny veszteség, ha meggondoljuk, hogy a gyár évente több mint másfélmillió tonna cementtel - 35 százalékkal - növeli majd a hazai cementtermelést. más fontos kapacitások üzembehelyezése is elmaradt, és emiatt a tervezettnél kevesebb energiát, bauxitot és élelmiszeripari terméket tudunk gyártani. az üzembehelyezési késedelmek miatt kereken 1 milliárd forint értékű terméktől esik el a népgazdaság.

/folyt köv ./

1b

bkk.1. faluvégi21.folyt / p

a késedelmek okai ismertek, s azok egy része a beruházások jobb előkészítésével és megfelelőbb munkaszervezéssel elkerülhető lenne. Legtöbbször nem a tényleges beruházási kapacitásunk kevés, hanem annak hasznosításában van a hiba. a legtöbb beruházás nagyszámu közreműködő vállalat együttes, jól szervezett munkáját igényli, de ma éppen az összehangolás akad. a kivitelezők, gépszállítók, tervezők csak egy-egy résztevékenységre szerződnek. közülük egyik sem vállalkozik valamennyiük munkájának szervezésére, koordinálására, amihez anyagi érdekeltisége fűződne. ezért olyan javaslatok és intézkedések kidolgozása van folyamatban, amelyek a jelenleg hiányzó fővállalkozói szervezetek kialakulását segítik elő, működésükhöz megfelelő szervezeti, pénzügyi, anyagi érdekeltiségi feltételeket teremtenek már a jövő év elején. emellett minden ágazatban keresni kell a szervezettség javításának más módszereit is.

a felhalmozás költségvetési terhei 11-12 százalékkal nőnek, s kerekén 59 milliárdot tesznek ki. 1975-ben csak három nagyberuházás megkezdését irányozzuk elő - egy bányászati, egy villamosenergiaipari beruházást és egy kötöttárugyár építését. további három beruházás megkezdésére akkor kerülhet sor az év második felében, ha a beruházásokat gondosan előkészítik, s ha a népgazdaság egyensúlyi helyzete és kivitelező képessége alapján ez megengedhető lesz.

/folyt köv ./

1b

bkk.1. faluvégi.....22.folyt/p

a költségvetés a beruházási előirányzat tulnyomó részét a folyamatban levő nagyberuházások folytatására és lehetőség szerinti befejezésére szánja. a közeli években befejeződő nagyberuházások közül a legfontosabbak gyorsított ütemű megvalósítása érdekében - elsősorban a népgazdaság energia- és alapanyagellátását szolgáló beruházásokra - a szakminisztériumok intézkedési terveket dolgoznak ki. tizenöt nagyberuházás befejezését tervezzük a jövő évben. leninvárosban megkezdjük a termelést a tiszai vegyikombinát etilén üzeme. az etilén jelentős részét exportáljuk, s cserébe a magyar ipar számára fontos vegyi anyagokat kapunk. átadjuk rendeltetésének a szovjet-magyar gázvezeték budapest és az országhatár közötti szakaszát, amely évente 1 milliárd köbméter földgáz szállítására alkalmas. megkezdjük termelését az új műtrágyagyár péten, s ezzel a hazai műtrágyatermelés több mint másfélszeresére bővül. megkezdjük évi 7000 vagonos termelését a miskolci huskombinát, amelynek gyártmányaiból évenként 10-15 millió dollár exportbevételre is számíthatunk. befejeződik a szerencsi csokoládégyár rekonstrukciós bővítése, bár ez is egy fél éves késedelemmel.

/folyt köv ./

1b

bkk.1. faluvégi.....23. folyt /p

a tervezett beruházásoknak több mint a fele vállalati hatáskörben valósul meg. ezek a beruházások a tapasztalatok szerint összhangban vannak a népgazdasági terv fő céljaival, elősegítik a termékszervezet kívánatos átalakulását és a hatékonyság javulását. a vállalati saját források kiegészítéseként jelentős állami támogatásokat nyújtunk, különösen a folyamatban levő beruházások folytatásához, a tervnek megfelelően. a mezőgazdasági termelészövetkezetek támogatását elsősorban olyan beruházásokhoz irányítjuk, amelyek egyszerű rekonstrukciót jelentenek, a meglévő eszközök jobb kihasználását segítik elő és a termelés jövedelmezőségét lényegesen javítják.

a vállalatok beruházási alapjait a múlt évvel lényegében megegyező beruházási hitelösszeg egészíti ki. új hiteleket is elsősorban a folyamatban levő beruházások gyors befejezéséhez nyújt a bank. ezeken kívül olyan beruházásokhoz, amelyek gyorsan megtérülnek, jól exportálható termékek kapacitását növelik; gépcserékhez, amelyek a termelékenységét emelik, és építeni nem kell hozzá; továbbá, amelyek központi fejlesztési programok részei.

a beruházásainkhoz külföldi hiteleket is igénybe veszünk. ezeknél a hitelnél jelenleg meglehetősen magas a kamat, s ezért csak kiemelkedően gazdaságos beruházásokat érdemes megvalósítani belőlük. megfontoltan minősítjük továbbra is a vállalati kérelmeket az ilyen hitelek engedélyezésénél, hogy eddigi jó megítélésünket és fizetőképességünket fenntartsuk.

/folyt köv ./

16

bkk.1. faluvégi.....24.folyt/p

Ugy véljük, az anyagi és pénzügyi eszközökkel takarékosabb gazdálkodásra ösztönzi a vállalatokat az is, hogy az importterméket finanszírozó beruházási hitelek, valamint a forgóeszközhitel kamatlábát 1,5 százalékkal emeljük. a forgóeszközök finanszírozásánál a bank az eddiginél szigorúbban fogja megkövetelni a vállalati források igénybevételét, mert az a gondosabb készletgazdálkodásra és a folyamatos értékesítésre ösztönzi a vállalatokat. a pénzügyi szervek rugalmasan támogatni fognak minden kezdeményezést a rövidlejáratu hitelezésben, ami a forgóeszközök forgási sebességét gyorsíthatja.

fejlesztési politikánknak természetes eleme, hogy bővíteni kívánjuk a kooperációs kapcsolatokat a beruházás, a termelés és az értékesítés területén egyaránt. ebben kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk a kgst komplex programja keretében kibontakozó különféle együttműködési módokat a szovjetunióval és a többi testvéri országgal. aktívan közreműködünk a nem régen alakult nemzetközi gazdasági szervezetek és egyesülések munkájában. részt veszünk nagyjelentőségű közös beruházások megvalósításában.

a kooperációk és a külföldön működő közös vállalkozások terén már eddig is értünk el szerény eredményeket mind a fejlett tőkés országok, mind a fejlődő országok piacain. a kooperációk és közös vállalkozások létrehozásában új lehetőségeket kínálnak az olajtermelő országokkal meglévő, bővülő gazdasági kapcsolataink is. a szabad pénzeszközökkel rendelkező országok hasznos befektetést kereső vállalkozó kedve és a magyar vállalatok műszaki tapasztalatai, valamint termelési adottságai kedvező feltételeket nyújtanak közös vállalkozások létrehozására egymás országaiban és harmadik piacokon egyaránt.

/folyt köv ./

16

bkk.1. faluvégi.....25. folyt /p

a jövő évi beruházási munkáknak a része a következő öt éves tervre való felkészülés is. ez nagyon sok feladatot ró ránk. gyorsan be kell fejeznünk a folyamatban levő beruházásokat. gondosan fel kell mérnünk a rendelkezésre álló belső és külső erőforrásokat. mértéktartóan kell kijelölnünk a beruházási célokat, és alaposabb előkészítésre van szükség. eddigi beruházási munkánk sok tapasztalatot nyújt ahhoz, hogy a jövő években ezen a területen eredményesebben haladjunk előre.

tisztelt országgyűlés!

az 1975. évi költségvetés előirányzatai korántsem jeleznek könnyű feladatokat és kizárólag kedvező irányu változásokat. mégis lelkesítő bennük, hogy az országépítés folyamatosságát és magabiztosságát tükrözik. az elmúlt években nagyon sok területen javult a munka, s ez mindnyájunk számára példázza, hogy előrehaladásunkhoz a belső erők nem hiányoznak. inkább a források kiaknázásában, az alkotó munkáskéz és a szellemi erők hasznosításának gyakorlatában vannak fogyatékoságaink. hazánk gazdaságát, nemzeti vagyonunkat, minden család jólétét csakis jól szervezett, célratoró munkával tudjuk védeni és gyarapítani. az egész társadalom ezen érdekeiből kiindulva fogalmazzuk meg az 1975. évi költségvetésben előirányzott feladatokat. figyelembe vettük a közvélemény megnyilvánulásait, különösen az országgyűlési képviselők által tolmácsoltt társadalmi igényeket az előirányzatok összeállításánál.

/folyt köv ./

/b

bkk.1. faluvégi.....26./folyt/p

szocialista társadalmunkban a gazdasági fejlődés legfőbb forrása a becsülettel végzett munka, a jószándéku építő gondolat és mindezek szervezett összefogása a magyar szocialista munkáspárt iránymutatása mellett. a párt kongresszusa és az ünnepi évforduló, amelyekre készülünk, már eddig is hatalmas erőforrást jelentettek számunkra. népünk a gyakorlatban igazolva látja az elmúlt tizenöt év következetes politikájának sikerét. ezeknek a sikereknek és tapasztalatoknak az alapján olyan program bontakozik ki, amely a szocialista építés magasabb foka felé vezet bennünket.

a történelmi tapasztalatok azt is igazolták, hogy csak az összes érdekelt, a dolgozók, az ifjuság és az idős nemzedék közös egyetértésével és együttműködésével tudjuk társadalmi feladatainkat teljesíteni, az ország ügyeinek intézését még eredményesebbé tenni. ehhez valamennyi vállalat, valamennyi dolgozó kezdeményező és hatékony munkájára van szükség. erre hívja fel és mozgósítja a kormány országunk valamennyi állampolgárát. ugyanakkor kormányunk is teljesíti kötelezettségeit az irányításban és a végrehajtásban.

- ezekkel a szándékokkal kérek a kormány nevében az 1975. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslathoz jóváhagyást és felhatalmazást annak végrehajtására - fejezte be beszédét faluvégi lajos ./mti/

/b

--

parlament

bkk.2. németh károly beszéde

p bs

1974. december 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk németh károlynak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a kb titkárának a parlament december 19.-i, csütörtöki ülésén elhangzó beszédét. a beszéd f e l o l d á s i g e m b a r g ó s!

x x x

tisztelt országgyűlés!
kedves elvtársak!

mindenek előtt nyugtázzuk elismeréssel, hogy a kormány, az ismert nehézségek ellenére, időben az országgyűlés elé terjesztette az 1975. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatot. a költségvetési előirányzatok és a népgazdasági terv 1975. évi célkitűzései összhangban vannak egymással. a törvényjavaslatból, valamint faluvégi elvtárs előadói beszédéből megállapítható, hogy a költségvetés lehetőségeinket figyelembe véve tesz eleget a fő politikai követelményeknek.

az állami költségvetés és a népgazdasági terv adataiban, kitűzött céljaiban testet ölt dolgozó népünk alkotó munkája, erőfeszítése. terveinket az ez évben végzett munkánk eredményeire alapozzuk. az, hogy az ország ismét előrehaladt a szocializmus építésének útján, nagyrészt annak a lelkes munkaversenynek köszönhető, amely pártunk xi. kongresszusának és hazánk felszabadulása 30. évfordulójának tiszteletére és köszöntésére országszerte kibontakozott. csak elismeréssel lehet szólni azokról a sikerekről, amelyeket a magyar munkásosztály, a termelőszövetkezeti parasztság, az értelmiség a szocializmus építésében ez évben is elért.

ezekben a sikerekben pártunk politikájának elismerése és támogatása is kifejeződik. az állami ipar, az építőipar, a szállítás és a közlekedés, a mezőgazdaság, az életszínvonal fejlődéséről hallott adatok pedig feljogosítanak bennünket annak megállapítására, hogy gazdaságunk összhangban fejlődik azokkal a követelményekkel, amelyeket pártunk x. kongresszusa és a központi bizottság gazdasági építő munkánk számára meghatároztak. az idei munka is tükrözte, hogy töretlenül alkalmazzuk pártunk gazdaságpolitikáját s hazánk népgazdasága a negyedik öt éves terv előirányzatai szerint dinamikusan fejlődik.

/folyt köv ./

-28-

16

parlament

bkk.2. németh károly.....1.folyt/p

munkánkat sok körülmény kedvezőtlenül befolyásolta. voltak nyersanyag ellátási és szállítási gondjaink. az idei év rendkívüli időjárása, a hosszan tartó esőzés, az árvíz és a belvíz veszteségeket okozott az őszi érésű növényekben, nehezítette a betakarítást és késleltette az őszi vetést. veszélyben volt a termés nagy része, az időjárás azzal fenyegetett, hogy kárba vész munkánk eredménye. a csapadékos időjárás a szőlőtermésben okozta a legnagyobb veszteséget.

de mint annyiszor, most is összefogott az ország; megmentettük a termést. az őszi érésű növények betakarítása lényegében véget ért, az őszi vetést a mezőgazdasági üzemek befejezték, a jövő évi kenyérnek való a földben van. ez rendkívül nehéz munka volt és nagy erőfeszítéseket követelt. az mszmp központi bizottsága nagy elismeréssel szólt a mezőgazdaság, a közlekedés, a szállítás dolgozóinak odaadó munkájáról és az őket segítő társadalmi erők helytállásáról. e társadalmi összefogás nélkül a veszteségek sokkal nagyobbak lettek volna és társadalmunk ma kevésbé értené meg az ebből eredő gondokat. ez a példás összefogás és helytállás megérdemli, hogy országgyűlésünk is elismeréssel méltassa, és köszönetét fejezze ki a mezőgazdaság dolgozóinak, mindazoknak a munkásoknak, dolgozó parasztnak, fiataloknak és katonáknak, akik segítettek megmenteni a termést.

tisztelt országgyűlés!

különösen akkor tudjuk értékelni az eredményeket, ha tekintetbe vesszük, hogy az idén a fejlődés a korábbinál bonyolultabb és sokkal nehezebb feltételek között ment végbe. miközben az általános világpolitikai helyzet számunkra kedvezően alakul, mert erősödik az enyhülés irányzata, a különböző társadalmi berendezkedésű országok békés egymás mellett élése, szocialista építőmunkánk nemzetközi hátterében, külgazdasági kapcsolatainkban az utóbbi időben gyors és számunkra sok tekintetben kedvezőtlen változások következtek be. e kedvezőtlen körülmények, sajnos, előre láthatóan a következő

/folyt köv ./

-29-

10

bkk.2. németh károly2.folyt/p

évben, sőt években sem fognak javulni, és ez a jövőre nézve is sok tekintetben meghatározza gazdasági munkánk lehetőségeit és feladatait. ezért engedjék meg, hogy erről a témáról egy kissé részletesebben szóljak.

Közvéleményünk előtt mindinkább ismeretesek e változások: a tőkés világpiacon végbemenő inflációs folyamat felgyorsult, az alapanyagok és az energiahordozók ára ugrásszerűen emelkedett, a késztermékek árainak emelkedése viszont nem vagy csak kissé követte az anyagárak emelkedését. ennek következtében számottevő veszteségek érték és érik népgazdaságunkat. romlott a külkereskedelmi mérleg és a költségvetés hiánya is nagyobb a tervezettnél. hála a szocialista tervgazdálkodásnak, a kgst-országok szoros együttműködésének, államunk nagy erőfeszítéseinek, lakosságunkat eddig meg tudtuk kímélni nagyobb terhek vállalásától. szembe kell néznünk azonban azzal, hogy a külgazdasági háttér minőségileg más, mint a korábbi időszakban volt és ez hátrányosan érinti népgazdaságunkat.

hogyan értékeljük e folyamatot? milyen módon tudjuk kivenni vagy legalábbis csökkenteni e kedvezőtlen külső hatást? a megváltozott feltételek között is tudjuk-e biztosítani szocialista építőmunkánk alapvető céljainak megvalósulását? pártunk központi bizottsága legutóbbi ülésén behatóan elemezte gazdasági helyzetünket, választ adott ezekre a kérdésekre és kijelölte a tennivalókat.

első és legfontosabb teendőnk az volt, hogy felmérjük a kedvezőtlen változások már bekövetkezett és várható hatását. a központi bizottság minden részletre kiterjedő elemzés alapján megállapította: a nehézségek ellenére elérhető, hogy a népgazdaság a következő években is az előző évekéhez közel álló ütemben fejlődjen, és bár szolidabb mértékben, de az életszínvonal is emelkedjen. e mértéktartó megállapítás jelentőségét különösen akkor értékelhetjük, ha meggondoljuk, hogy a világpiacon végbemenő változások milyen súlyos helyzetbe hoztak sok, nálunk fejlettebb és gazdagabb tőkésországot. drasztikus energiatárolásokat vezettek be, a termelés akadozik, a munkanélküliek száma növekszik. az infláció miatt

/folyt köv ./

/10

bkk.2. németh károly.....3.folyt/p

a fogyasztói árak évente 10-15 százalékkal emelkednek. a válság kiélezi a tőkésországok belső ellentmondásait és a tőkés hatalmak közötti ellentéteket.

ugyanakkor mi - és ezt teljes felelősséggel állíthatjuk - munkánkat javítva, gazdálkodásunkat hatékonyabbá téve, a szocialista országokkal szorosan együttműködve, biztosan tervezhetjük a jövőt, tovább haladhatunk kitűzött céljaink irányába. azt azonban, ami körülöttünk történik, természetesen megismerően figyelembe kell vennünk.

a külső feltételek kedvezőtlen változása érzékelhetőbbé tette gazdasági munkánk gyengeségeit. a mostani helyzetben szembeötlőbben jelennek meg a tervező és a szervező munka fogyatékosságai, érezhetőbbé válnak a gazdasági szerkezet és a beruházások hosszú idő óta vajudó problémái, az energia-, nyersanyag- és készletgazdálkodás gyengeségei. még inkább fel kell figyelni a műszaki berendezések nem kellő kihasználására, az anyagi lehetőségeinkkel arányban nem álló költségek, a pénzügyi fegyelem, az állami ellenőrzés, a munkaerőgazdálkodás hiányosságaira. a jelen helyzet az eddigieknél jobban fényt vet arra is, hogy sok adminisztrációs munkaterületen a létszám az indokoltnál nagyobb mértékben növekszik.

kedves elvtársak!

a termelés növelésének lehetőségei a termelési tényezők oldaláról 1975-ben is az ez évihez hasonlóak. de nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy a termelés szükséges szerkezeti változásai - mind a termékösszetétel, mind az értékesítésterületében - az eddiginél nagyobb követelményeket támasztanak minden népgazdasági ággal, különösen az iparral szemben. az ipar termelése 6 százalékkal és lényegében a munka termelékenységének emelése útján növelhető. szükséges, hogy az építőipar mind a termelés, mind a termelékenység emelésében az idejéhez hasonló eredményeket érjen el. a mezőgazdasági termelés tervezett növelését az állami gazdaságokra és a

/folyt köv ./

/10

bkk.2. németh károly4.folyt/p

termelőszövetkezetekre alapozzuk. változatlanul támogatjuk a háztáji és kisegítő gazdaságok termelését is, ahol az eddigi termelési színvonallal számolunk. a vasuti és a közuti szállítás feladatait a termeléssel és a tranzitszállítások növekvő igényeivel összhangban irányozza elő a terv.

mindezt figyelembe véve, pártunk központi bizottsága úgy ítéli meg, hogy 1975-ben a nemzeti jövedelem megalapozottan 5-5,5 százalékkal növekedhet. az egyensúly javítására törekedve a nemzeti jövedelem belföldi felhasználása ennél lassabb ütemben, mintegy 3-3,5 százalékkal emelkedhet. ez azt jelenti, hogy a fogyasztás 4 százalékkal, a szocialista szektor beruházása 5-6 százalékkal emelkedhet, a készletek pedig az ez évinél mintegy 5 milliárd forinttal kisebb mértékben nőhetnek.

az 1975. évi népgazdasági terv és állami költségvetés intézkedései az operatív gazdálkodás és irányítás számára közvetlen eligazító módon határozzák meg a feladatokat. ezek közül szeretnék kiemelni néhányat, amelyek megoldása különösen fontos az 1975. évi sikeres munkához.

hazánkban a gazdasági fejlődés legnagyobb tartaléka a termelési szerkezet további javítása. a példák sora bizonyítja, hogy egyes ágazatok, vállalatok viszonylag kis beruházással milyen nagy eredményeket érhetnek el korszerű, versenyképes és gazdaságosan értékesíthető új termékek előállításában. ezért helyeseljük, hogy a terv jelentősen támogatja a gazdaságos szerkezeti változást eredményező fejlesztéseket, helyeseljük továbbá azt is, hogy megfelelő intézkedésekkel visszaszorítsuk, korlátozzuk a népgazdaság szükségletei által nem indokolt gazdaságtalan termelést. számolni kell vele, hogy egyes üzemegekben - átmenetileg vagy tartósan - esetleg le kell állítanunk a gazdaságtalan termelést. a felszabaduló munkaerőt a gazdaságosan termelő üzemekbe és létszámhiánnyal küzdő más területekre kell átcsoportosítanunk. ezt természetesen a szakszervezettel együttműködve nagy körültekintéssel, emberséggel, de határozottan kell végrehajtani.

/folyt köv ./

16

bkk.2. németh károly 5.folyt/p

az 1975. évi terv és állami költségvetés eredményes végrehajtásának következő fontos feltétele, hogy javuljon a beruházási tevékenység hatékonysága és csökkenjenek a beruházási igények. tudjuk, hogy a minisztériumok és a vállalatok által 1975-re bejelentett mintegy 150 milliárd forint beruházási igény között sok olyan is van, amelyet indokolt lenne kielégíteni. a népgazdaság jelenlegi egyensúlyi helyzete azonban nem ad rá módot, mert a beruházásokra előirányzott 130 milliárd forint nem emelhető. ezt mindenkinek be kell látnia. fel kell hívni a minisztériumok és a vállalatok vezetőinek figyelmét, hogy ne szorgalmazzanak új beruházásokat olyan esetben, amikor a termelés a meglévő kapacitások jobb kihasználásával is növelhető. a társadalmi szervek, a tanácsok ne támogassanak a tervezett meghaladó beruházási törekvéseket.

a beruházási tevékenység hatékonyságának javítása megköveteli, hogy mind a folyamatban levő, mind az újonnan induló beruházásokat politikai és gazdasági céljaink alapján szigorúan rangsoroljuk. ez azt jelenti, hogy a népgazdasági terv elsősorban a folyamatban levő beruházások gyors, tervszerű megvalósítását helyezi előtérbe és csak kevés számú, hosszabb átfutási idejű nagyberuházás megkezdését irányozza elő.

sajnos állami nagyberuházásaink általában hosszabb idő alatt valósulnak meg, mint amit a jelenlegi építési műszaki feltételek indokolnak. ez feleslegesen köt le erőforrásokat és gyakran a műszaki elavulás hátrányával is jár.

a folyamatban levő nagyberuházásoknál tapasztalható elmaradások csökkentésének fontos feltétele, hogy az itt dolgozó vállalatok amellett, hogy jobban szervezik munkájukat, kapjanak nagyobb központi támogatást a műszaki, technológiai feltételek javításához. az előrehaladás feltételezi az állami irányító szervek munkájának javítását, konkrét, következetes intézkedéseit. ennek többek között abban is meg kell nyilvánulnia, hogy összpontosítsák erőfeszítéseiket azokra a folyamatban levő nagyberuházásokra amelyeknek befejezését az 1975-77-es évekre irányoztuk elő. ezt

/folyt. köv ./

16

bkk.2. németh károly6.folyt /p

a követelményt érvényesíteni kell a vállalati beruházásoknál is. hogy milyen nagyjelentőségű ügyről van szó, azt jól érzékelteti, hogy számítások szerint a beruházások átlagos megvalósítási idejének csupán 10 százalékos csökkentése esetén mintegy évi fél százalékkal gyorsíthatnánk a nemzeti jövedelem növekedési ütemét.

tisztelt országgyűlés!

gazdaságunk belső tartalékainak feltárása és hasznosítása tekintetében rendkívül nagy a jelentősége az ésszerű takarékoságnak. el kell érni, hogy az energiával, az anyaggal, a pénzzel és az idővel való takarékoság a vezetők és a beosztottak, a gazdálkodó és a költségvetési szervek munkájának állandó részévé, magatartásunk és cselekvésünk normájává váljék. ne feledjük, hogy amíg a pazarlás és eltűrése fegyelmezetlenségre ösztönöz és morálisan is kárt okoz, addig az ésszerű takarékoság megkövetelése fegyelmezett, öntudatos munkára sarkall. a takarékoságról szólva szeretném azonban hangsúlyozni az „ésszerű” szót. semmi esetre sem arra gondolunk, hogy látszólagos, a termékek minőségét, használati értékét rontó megtakarításokra ösztönözzünk, hanem igazi, valóságos megtakarításokra.

különösen jelentős tartalékaink vannak az energiafelhasználás területén. ha például a kőolaj és a kőolajtermékek felhasználásában 5 százalékos megtakarítást tudnánk elérni, behozatalunkat 50-60 millió dollárral mérsékelhetnénk. ezt egyébként mint reális célt a jövő évben megoldandó feladatként magunk elé állíthatjuk. hasonló megtakarításra kell törekednünk más nyersanyagok tekintetében is. az anyagköltségek 1 százalékos csökkentésével népgazdasági méretekben mintegy 5,5 milliárd forint értékű megtakarítást érhetnénk el. ez egyúttal hozzájárulhatna a nemzeti jövedelem gyorsabb növekedéséhez, külföldi fizetési mérlegünk javításához. mozgósítható tartalékot képez a műszakilag

/folyt köv ./

1b

bkk.2. németh károly7.folyt /p

elavult normák folyamatos kiigazítása, a belső anyagmozgatás szervezettségének javítása.

jobban kell kiaknáznunk azokat a lehetőségeket, amelyek a jobb üzem- és munkaszervezésben, a munkaerőgazdálkodásban, a munkaidőalapok jobb kihasználásában rejlenek. mindent meg kell tennünk a munka termelékenységének dinamikus növeléséért. ha az anyagi ágazatokban a tervezethez képest 1 százalékkal tovább növelnénk az élőmunka termelékenységét, az lehetővé tenné, hogy jelentős számú munkaerőt átcsoportosítsunk a létszámhiánnyal küzdő, de keresett termékeket előállító ágazatokba.

fejlődésünk tekintélyes tartaléka a termelőberendezések jelenleginél jobb, hatékonyabb kihasználása. felmérések szerint az iparban az átlagos műszakszám 1,4 körül van. sajnos - részben az elavult gépek lassu kicserélézése miatt - még a korszerű gépek kihasználásában is csak alig jobb a helyzet. emiatt nagy részét elveszítjük annak, amit a műszaki fejlesztéssel nyerünk kellene. különösen alacsony a gépek kihasználása a gépiparban és az építőiparban.

az anyagi és szellemi erőinkkel való ésszerű és takarékos gazdálkodást indokolja a költségvetés hiánya is. nagy felelősség hárul a költségvetési szervekre az előirányzatok szigorú megtartásában. következetesen korlátozni kell az igazgatási és ügyviteli kiadásokat, meg kell akadályozni a pazarlást, a társadalmi tulajdon megkárosítását. dolgozó népünk joggal elvárja, hogy a gyakran tapasztalható pazarló magatartást mindenütt az ésszerű takarékoság szemlélete és gyakorlata váltsa fel.

az 1975. évi terv sikeres megvalósításának egyik fontos feltétele, hogy a népgazdaságban meglévő tartalékok feltárását és hasznosítását, az ésszerű takarékoságot az egész társadalom ügyévé tegyük. ezt azonban csak felhívásokkal nem lehet elérni. ezért tartotta szükségesnek a központi bizottság, hogy a népgazdaság minden területén, a minisztériumoknál,

/folyt köv./

1b

bkk.2. németh károly8.folyt /p

az állami vállalatoknál, a szövetkezeteknél, a tanácsoknál, és az intézményeknél konkrét tervek készüljenek a tartalék feltárá-
sára és mozgósítására. *ch*

tisztelt országgyűlés! elvtársak!

rátérek a gazdasági vezetés munkájának néhány fontos kérdésére. azzal kell kezdenem, hogy a vezetők döntő többsége becsülettel eleget tesz kötelességének. a jövő évi terv megvalósítása azonban a gazdasági vezetéstől a jelenleginél sokkal konkrétabb, a feladatokhoz jobban igazodó munkát követel. ma még sokszor kell megállapítanunk, hogy - noha a minisztériumok ágazati, hatósági-felügyeleti jogköre igen széles körű lehetőséget ad a vállalati gazdálkodás befolyásolására - ezzel a hatáskörükkel a központi irányító szervek sok esetben nem élnek megfelelően. ily módon nem kellő mértékben irányítói a gazdasági folyamatoknak. a vezetéstől, határozottságtól és az időben megtett intézkedésektől sok függ. ha például az illetékes gazdasági vezetés időben felfigyel és intézkedik, a rendelkezésre álló anyagi eszközöket időben átcsoportosítja a cukorrépa termesztéséhez, talán kevesebb gondunk és kiadásunk lenne, mint amennyi most van. az ezzel kapcsolatos devizakiadásaink számottevő részét, ha nem egészét megtakaríthatnánk volna.

a jövőben jobban ki kell használnunk a szocialista tervgazdálkodás által nyújtott lehetőségeket, következetesebben érvényt kell szerezniük elveinek. a minisztériumok és a főhatóságok határozott irányító tevékenysége nem mond ellent annak a változatlan törekvésünknek, hogy a vállalatok és a szövetkezetek önállóságát és a vele járó felelősségét a népgazdasági érdekekkel összhangban erősíteni kell. a gazdaságirányításban azonban figyelembe kell venni, hogy a népgazdasági egyensúly biztosításának növekvő követelményeit csupán a közgazdasági szabályozás eszközeivel nem lehet kielégíteni. szükséges, hogy szélesebb területen alkalmazzuk az irányítás közvetlen módszereit. ilyen jellegű intézkedésre kerül sor a korlátozott mennyiségben rendelkezésre álló anyagok és termékek esetében.

/folyt köv ./

13

bkk.2. németh károly9. folyt /p

mindez nem jelent megmerevedést a gazdaságirányítási rendszerünkben, nem mond ellent a vállalati önállóság elveinek. sőt éppen a rugalmas gazdasági irányítás bizonyítéka az, ha tudja a gazdasági vezetés, hogy mikor, hol és milyen mértékben szükséges központilag intézkedni.

kedves elvtársak!

a külgazdasági kapcsolatok, mint eddig, a jövőben is nagy szerepet játszanak gazdaságunk fejlődésében. változatlan törekvésünk, hogy erősítsük és fejlesszük gazdasági kapcsolatainkat a szocialista országokkal, a kgst-vel, s mindenekelőtt a szovjetunióval. erre és saját erőnkre támaszkodva enyhítjük a tőkés világpiac kedvezőtlen hatásait. *ket*

fejlesztjük gazdasági kapcsolatainkat a tőkésországokkal is. a kölcsönösen előnyös együttműködés hívei vagyunk. de el-
lenzünk minden hátrányos megkülönböztetést, korlátozást és tilalmat, amely a normális kereskedelmi és termelési kapcsolatok fejlődését zavarja.

nagy figyelmet fordítunk rá, hogy tovább bővüljenek gazdasági kapcsolataink a fejlődő országokkal. ennek megfelelően a termelő és a külkereskedelmi vállalatoknak fokozniuk kell e területeken a tevékenységüket mind az áruforgalomban, mind pedig a termelési kooperációk és a közös vállalkozások bővítésében.

tisztelt országgyűlés!

az 1975. évi terv az életszínvonalnak az ötéves terv előző négyévi átlagánál valamelyest kisebb mértékű emelését irányozza elő. ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy nem tervezünk egyetlen olyan

/folyt köv ./

13

bkk.2. németh károly10.folyt/p

intézkedést sem, amely a meghirdetett életszínvonalpolitikai céljaink közül bármelyiket visszavonná. az életszínvonal emelkedésében nem következik be törés, sőt jelentékeny intézkedések történnek az életszínvonal további emelésére és az életkörülmények javítására.

a jövő évi életszínvonal intézkedések összességükben az ideinél szolidabb, de megalapozott fejlődést biztosítanak. a jövő év közepétől emeljük az alacsony nyugdíjakat, folytatjuk a munkaidőcsökkentést és számottevő összeget fordítunk bérkorrekciókra. mindez -figyelembe véve a nemzetközi gazdasági feltételek számunkra kedvezőtlen változásait - gazdaságunk erejéről tanuskodik és azt bizonyítja, hogy gazdaságpolitikánk változatlanul népünk életszínvonalának és életkörülményeinek lehetőségeinkkel összhangban álló rendszeres javítására törekszik.

1975-ben a reáljövedelmek növekedése a fogyasztói árak 3,6 százalékos emelkedése mellett valósul meg. a fogyasztói árak növekedését döntően a világpiaci árváltozások okozzák és indokolják. a január 1-ével végrehajtandó termelő árrendezéssel összefüggésben fogyasztói árváltozásokra kerül sor. az állami költségvetés a külföldi áremelkedések túlnyomó részét átvállalja, de esetenként elkerülhetetlen a világpiaci áremelkedések részleges érvényesítése a fogyasztói árakban is. hangsúlyozom, hogy a fennálló nehézségek ellenére sem emeljük a lakosság ellátása szempontjából alapvető élelmiszerek és szolgáltatások árát. lehetőségeinkhez mérten töretlenül megvalósítjuk életszínvonal-politikánkat. biztosítani kívánjuk, hogy a lakosság ellátása jövőre is az ideihez hasonlóan jó legyen. az életkörülmények javítását szolgálja, hogy a lakásépítésben a nemzeti jövedelem növekedési ütemének csökkentése és a belső felhasználás mérsékeltebb előirányzata ellenére is fenntartjuk az idei évben elért magas szintet; mintegy 90 ezer lakás megépítését tervezzük.

tisztelt országgyűlés!

az ismert okok miatt a jövő évben a korábbiaknál több nehézséggel kell szembenéznünk és több a bizonytalansági tényező, mégis

/folyt köv./

16

bkk.2. németh károly.....11.folyt /p

meggyőződéssel mondhatjuk, hogy a nehézségek leküzdhetők, a kitűzött célok elérhetők. a jövő évi népgazdasági terv és állami költségvetés jól szolgálja elért eredményeink megszilárdítását és további előrehaladásunkat a szocialista gazdaság építésében. megfelelően kell értékelnünk, hogy a gazdaság az előző évekével csaknem azonos ütemben fejlődik és az életszínvonal lehetőségeinkkel összhangban emelkedik.

a párt fő gazdaságpolitikai vonalát kell az eddiginél sokkal következetesebben végrehajtanunk. ez olyan vezetői magatartást követel, amely a népgazdaság, a társadalom érdekeit érvényesíti, az ágazatok, a tanácsok, a vállalatok, a szövetkezetek és az intézmények munkájában. ez a vezetés minden szintjén azt követeli, hogy tetteikben fejeződjék ki a párt, a munkásosztály, a nép előtti felelősség, a párt- és az állami feyelem. a gazdasági vezetők számíthatnak rá, hogy a párt támogatja őket ebben a törekvésükben, tapasztalni fogják, hogy a gazdasági munka pártirányításának és ellenőrzésének a központi bizottság által elhatározott javítása messzemenően segíti majd őket munkájukban.

tisztelt országgyűlés!
képviselő elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt 1975. márciusában tartja xi. kongresszusát. a kongresszus megvonja az elmúlt négy esztendő közös munkájának mérlegét és kijelöli a következő időszak feladatait. kommunisták és pártonkívüliek, a szocializmus minden híve, valamennyien együtt készülnek belpolitikai életünk e kiemelkedő jelentőségű eseményére. az országos méretűvé szélesedett szocialista munkaverseny és eredményei tetteikben megnyilvánuló állásfoglalást tükrözik a párt politikája mellett.

központi bizottságunk, hiven az mszmp kialakított gyakorlatához, a közelmúltban nyilvánosságra hozta a kongresszusi irányelveket. abban a meggyőződésben tette ezt, hogy a kommunistákkal együtt a szocializmus párton kívüli hívei is alkotó részesei lesznek a népünk érdekeit szolgáló hivatott kongresszusi döntések jó előkészítésének. ez kifejezi pártunk és népünk kölcsönös bizalom alapuló jó kapcsolatait és azt a változatlan törekvésünket,

/folyt köv ./

16

parlament

bkk.2. németh károly12. folyt /p

hogy együtt mérlegeljük a megtett utat, együtt gondolkodva alakítsuk a jövőt, cselekvő egységben összeforrva valósítsuk meg a szocializmus építésének során levő feladatait. mind-ebben kifejeződik a szocialista demokrácia, a szocialista nemzeti összefogás nehézségeket is legyűrni képes, hatalmas ereje. ha ebben a szellemben dolgozunk az év sikeres befejezéséért és fogunk hozzá jövő évi feladataink megvalósításához, népgazdaságunk továbbra is szilárd és biztos alapokon fejlődik. a felmerült nehézségeket leküzdjük és gazdasági, kulturális céljaink valóra váltását, az életszínvonal emelését, a szocialista társadalom építését törelenül folytatjuk.

az 1975. évi költségvetés jól szolgálja szocialista építőmunkánk céljait. a magyar szocialista munkáspárt nevében javaslom a tisztelt országgyűlésnek, hogy a költségvetést fogadja el. /mti/

--

-40-

parlament

bkk.3. megnyilt az országgyűlés téli ülészsaka

t pr-tf-ró-szó-mir/gk,gg,tm,gné/rj/p 1974. december 19.

csütörtök délelőtt 11 órakor a parlamentben megkezdődött az országgyűlés téli ülészsaka. legfelsőbb államhatalmi testületünk tanácskozásán részt vett losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, fock jeno, a minisztertanács elnöke, továbbá aczél györgy, apró antal, gáspár sándor, kállai gyula, németh károly, éaz mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti akkreditált diplomáciai képviseltek számos vezetője.

az ülést apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsa az országgyűlés legutóbbi ülészsaka óta alkotott törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését az alkotmány rendelkezésének megfelelően az országgyűlésnek bemutatta, s a jelentést a képviselők kézhez kapták. az országgyűlés az elnöki tanács jelentését tudomásul vette.

az országgyűlés elnöke ezt követően tájékoztatta a képviselöket arról, hogy a minisztertanács megbízásából faluvégi lajos pénzügyminiszter benyújtotta az országgyűlésnek a magyar népköztársaság 1975. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet megvitattak az országgyűlés állandó bizottságai, s kézhez kaptak a képviselők is.

az országgyűlés ezután elfogadta a napirendet. eszerint az ülészsak a magyar népköztársaság 1975. évi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot vitatja meg.

ezután napirend szerint megkezdődött a költségvetés tárgyalása.

faluvégi lajos pénzügyminiszter emelkedett szólásra.

/folyt köv ./
11.03/p

-41-

parlament

bkk. 3. /megnyilt... 1. folyt./rj

faluvégi Lajos expozéját mai bkk. 1-es kiadásunkon közzétük. a beszéd szövegének embargóját az alábbi javításokkal

feloldjuk!

az 1. folytatás 2. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen:

...programok. az állami beruházások elmaradnak...

a 2. folytatás 2. bekezdésének 7. sorában:

...a kölcsönös előnyöket és segítséget nyújtó integrációs törekvéseken...

a 3. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 6. sorában:

...emelkedtek, de jóval kisebb mértékben...

a 4. folytatás 3. bekezdésének 4. sorában:

...kapcsolatainak erősödése alapján lehetőségünk...

az 5. folytatás utolsó bekezdésének 2. sorában:

...törekvésünknek szigorú összhangban...

a 6. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 3. sorában:

...a hiány nagysága önmagában vagy az összes kiadásokhoz hasonlítva nem aggasztó....

a 6. folytatás 2. bekezdésének 7.-8. sorában:

a költségvetés hiányának pótlása....

a 6. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 4. sorában:

...hogyan fegyelmezettebben kell dolgoznunk, rendezettebben...

a 7. folytatás 1. bekezdésének 2. sorában:

... a vállalatok nyeresége 11 százalékkal nő.

/folyt.köv./

13.55 rj

- 42 -

parlament

bkk. 3. /megnyilt...2. folyt./rj

a 7. folytatás 2. bekezdésének első mondata helyesen:

a vállalati költségvetési kapcsolatok szerkezete a január 1-én életbe lépő termelői árrendezés hatására változik.

a 7. folytatás 2. bekezdésének utolsó sorában:

...alacsonyabbak a mai világpiaci áraknál.

a 8. folytatás 1. bekezdésének 3. sorában:

...a magasabb költség megfontoltabb vásárlásokra és készletgazdálkodásra...

a 8. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 4. sorában:

...az árnyereségek igazságosabb megosztására...

a 8. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 5. sorában kezdődő mondat helyesen így hangzik:

ezáltal elérjük, hogy az alapvető közszükségleti cikkek, köztük a kenyér, a liszt, a cukor, a húsz, a tej, a tejtermékek fogyasztói ára nem változik 1975-ben.

a 9. folytatás 1. bekezdésének 2. sorában kezdődő mondat helyesen:

áremelkedések és csökkenések egyaránt lesznek, s ezek - számításaink szerint - együttesen nem jelentősen, de mérséklék a termékek árszínvonalát.

a 9. folytatás 1. bekezdésének 8. sorában:

...amit az átlagok nem fejezhetnek ki jól.

a 10. folytatás 2. bekezdésének utolsó sorában:

..kormányhatározat alapján 2-25 százalékos külön béremelésben.

a 10. folytatás 3. bekezdésének 5. sorában:

...az előző évi átlagot legalább 10 százalékkal meghaladja.

a 11. folytatás 1. bekezdés első sorában:

a iv. ötéves terv egyik népszerű intézkedéssorozata...

/folyt.köv./

14.00 rj

- 43 -

p a r l a m e n t

bkk. 3. /megnyilt... 3. folyt./rj

a 11. folytatás 1. bekezdésének 6. sorában:

...400 millió forint újabb terhet jelent...

a 12. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 3. sorában kezdődő mondat helyesen:

ezért nem nélkülözhetjük a jövő esztendőben sem, hogy a központi forrásokon túl a vállalatok és a tanácsok is, csakugy, mint eddig, segítsék a bölcsődék és óvodák építését.

a 10. folytatás 2. bekezdésének 4.-5. sorában:

...július 1-től fölemeljük a saját jogu és az özvegyi nyugdíjat,

valamint...

a 12. folytatás 3. bekezdésének 4. sorában:

...a jövő évben 3.6 milliárddal többet, összesen 22 milliárd forintot...

a 13. folytatás 1. bekezdésének 6.-9. sorában :

az építési árak emelkedése miatt a lakásépítés a korábban számítottnál lényegesen többbe kerül, aminek nagyobb részét az állam viseli....

a 13. folytatás 2. bekezdésének 2.-3. sorában:

...a szocialista országok körében, és a világ sok olyan országát megelőzzük, ahol...

a 14. folytatás 1. bekezdése t ö r l e n d ő, helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

a társadalmi közös fogyasztásra összesen előirányzott 118.7 milliárd forint 11 milliárddal magasabb az 1974. évinél, azaz 10 százalékkal nő. a tanácsok 1975. évi költségvetése és fejlesztési alapja együttesen megközelíti már az 56 milliárd forintot, költségvetésük volumene 10 százalékkal, fejlesztési alapjaiké 5-6 százalékkal növekszik. ezek a keretek zavartalan működésre nyújtanak módot a központi és a tanácsai intézményeknél, de csak akkor, ha a forrásokra jobban odafigyelnek, mert az iparcikkszűkítések részben az ő kiadásait is érinteni fogják.

/folyt.köv./

14.07 rj

- 44 -

p a r l a m e n t

bkk. 3. / megnyilt... 4. folyt./rj

a 14. folytatás utolsó bekezdésének 7. sorában:

..támogatjuk a művészeteket és a

a 14. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 7. sorában kezdődő mondat helyesen:

Lehetőség van arra, hogy a társadalmi ellátásról szóló törvényekben és a iv. ötéves tervben foglalt minden fontos cél megvalósulása - ha egy kicsit szerényebben is, mint azt korábban gondoltuk - folytatódjék.

a 14. folytatás utolsó bekezdésének utolsó sorában:

...feladatokra fordítsák.

a 15. folytatás 1. bekezdésének 7. sorában kezdődő mondat helyesen:

az ötvenes évek elején sok mellékiz tapadt a takarékoság fogalmához és gyakorlathoz.

a 15. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 5. sorában kezdődő mondatától - a bekezdés végéig - a szöveg helyesen:

a következő években növelni fogjuk a szénhidrogének kutatására szánt összegeket. építjük a paksi aromerőművet, a hazai szénvagyon okszerű kihasználására is intézkedéseket teszünk.

a 16. folytatás 1. bekezdésének 5. sorában:

..a fajlagos energiafelhasználás, ha korszerűsítjük az energia-termelés - átalakító berendezéseket. sok helyen például alacsony hatásfoku kazánokkal dolgoznak. vizsgálni...

a 16. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 4. sorában kezdődő mondat helyesen:

a háztartásokban ma alkalmazott tarifarendszer nem ösztönöz eléggé a takarékosagra.

a 16. folytatás 2. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen:

a teljes anyagköltség 370 milliárd forint. ez is mutatja, hogy még egy kisebb arányu...

a 17. folytatás 1. bekezdése t ö r l e n d ő, helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

/folyt.köv./

14.15 ri

- 45 -

k

parlament

bkk. 3. / megnyilt.... folyt./rjj

az anyagtakarékosság különösen a gyártmányszerkezet változtatása útján lehet eredményes. minél magasabb feldolgozott terméket gyárunk az alapanyagokból, annál inkább hasznosíthatjuk a szakértelmünket - feltéve, hogy valóban szervezett, termelékeny a gyártástechnológia. sok szakmában lehet a melléktermékeket hasznosítani. megtakarítások érhetőek el a termelési költségekben az anyagok és termékek jobb tárolásával, gondosabb szállítással, mert így is csökkenteni lehet az anyagvesztéseket és a forgalmi költségeket.

a 17. folytatás 3. bekezdésének 4. sorában :

...tőkés piacokon kellett megvásárolnunk.

a 17. folytatás utolsó bekezdésének utolsó előtti sorában:

..nagyobb mértékben segítik és ellenőrzik laboratóriumi mérésekkel a műtrágya adagolását.

a 18. folytatás 2. bekezdése törleendő, helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

további tartalékok szabadíthatók fel, ha okosan gazdálkodunk a gépi berendezésekkel, ha kevesebbet állnak a gépek, ha az egyes munkaigényes tevékenységeket fokozottabban gépesítjük. a gépiparban a berendezések a munkarend szerinti időalaprak csak mintegy kétharmadában üzemelnek. amennyiben a gépi berendezések kihasználását a gépipari vállalatoknál 10 százalékkal javítják, ami - a hatékony munka- és üzemszervezés eredményeképpen - nem tekinthető túlzott követelménynek, ezzel beruházás nélkül 14-15 milliárd forinttal növelhető a teljesítmény. az ebből származó mintegy 4 milliárd forint többletnyereségből másfél milliárd forint a fejlesztési és részeseési alapokat bővitené. ezen az úton hasonló eredmények érhetőek el az építőiparban és más ágazatokban is. az elhasználandó gépek cseréjét már eddig is több kedvezményrel támogattuk. a jövő évben az eddigiek mellett a leírás- selejtezési rendszer keretében is könnyebbé tesszük a vállalatoknak az elhasználandó gépek pótlását.

/folyt.köv./

14.23 rj

- 46 -

parlament

bkk. 3. / megnyilt... 6. folyt./rj

a 19. folytatás 1. bekezdése törleendő, helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

anyagi és erkölcsi érvek együtt szólnak amellett, hogy szüntessük meg a pazarlást, amely egyebek között a reprezentációnak álcázott vendégeskedésben, a luxusigények kielégítésében, a sokszorfölösleges, naiv, semmitmondó reklámozásban, a vállalati és intézményi évfordulók és kiadványok áradatában, a bonyolult és rosszul szervezett adminisztrációban jelentkeznek; ami mind-mind végeredményben provinciális gondolkodásmódról tanuskodik, ettől pedig már ideje lenne végleg megszabadulni.

a 19. folytatás 2. bekezdése törleendő, helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

takarékossági feladataink nagyon összetettek, és mind a rövidtávu operatív intézkedéseinkben, mind a hosszú távu terveinkben helyük van. minden gazdálkodó szerv megtalálhatja a takarékossgot szolgáló legeredményesebb tennivalókat, módszereket, mert erre serkenti őket az anyagi érdekeltségük, és társadalmi ösztönzést is kapnak erre. a vállalatok önállósága módot ad minden hasznos ötlet, kedvező javaslat végrehajtására. ne engedjük meg, hogy a takarékossg rosszul értelmezett jelszava bárhol is védőpajzs legyen a kényelmesség vagy a konzervatívizmus számára a kritika és a bátor ujtás ellen! a minisztériumok dolgozzanak ki ajánlásokat és intézkedéseket, hogy ezzel is segítsék a jó kezdeményezések elterjedését. ezt teszik a pénzügyi szervek is.

a 20. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 3. sorában:

..energiát, timföldet és élelmiszeripari...

a 21. folytatás 1. bekezdésének 8. sorában kezdődő mondat helyesen:

közülük egyik sem vállalkozik valamennyiük munkájának összehangolására. ezért olyan...

a 21. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 4. sorában kezdődő /további.../ mondat - a bekezdés végéig -

törleendő!

/folyt.köv./

14.30 rj

- 47 -

n p a r l a m e n t

bkk. 3. / megnyilt... 7. folyt./rj

a 22. folytatás első bekezdésének 7. sorában

...a szakminisztériumok szervezési, végrehajtási terveket...

a 22. folytatás első bekezdésének 10.-11. sorában

...ipar számára más fontos vegyi anyagokat....

a 23. folytatás első bekezdése törlendő, helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

a tervezett beruházásoknak több mint a fele vállalati hatáskörben valósul meg. ezek a beruházások a tapasztalatok szerint összhangban vannak a népgazdasági terv fő céljaival, elősegítik a termelési szerkezet átalakulását, és a hatékonyság javulását. a vállalati saját források kiegészítéseként jelentős állami támogatásokat nyújtunk beruházások folytatásához. a mezőgazdasági termelőszövetkezetek támogatását elsősorban olyan beruházásokhoz irányítjuk, amelyek egyszerű rekonstrukciót jelentenek, a meglévő eszközök jobb hasznosítását segítik és a termelés jövedelmezőségét lényegesen javítják.

a 24. folytatás utolsó bekezdésének első mondata helyesen így hangzik:

a kooperációk és a külföldön működő közös vállalkozások terén értünk már el eddig szerény eredményeket a fejlett tőkés országok, és a fejlődő országok piacain is.

a 24. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 6. sorában:

...kapcsolataink is. e szabad pénzeszközökkel rendelkező...

a 25. folytatás utolsó bekezdésének alulról számított 8. sorában kezdődő mondatról a szöveg helyesen:

..fogyatékoságaink. hazánk gazdaságát, nemzeti vagyonunkat, minden család jólétét csakis jól szervezett, célratoró munkával tudjuk megvédeni és gyarapítani. az egész társadalom ezen érdekeiből kiindulva fogalmazzuk meg az 1975. évi költségvetésben előirányzott feladatokat. figyelembe vettük az előirányzatok összeállításánál a közvélemény megnyilvánulásait, különösen az országgyűlési képviselők által tolmácsoltt társadalmi igényeket

/folyt.köv./

14.40 rj

- 48 -

p a r l a m e n t

bkk. 3. / megnyilt... 8. folyt./rj

a 26. folytatás 2. bekezdése törlendő, helyette kérjük felhasználni a következő szöveget:

a történelmi tapasztalatok azt is igazolják, hogy csak az összes érdekelt, valamennyi dolgozó réteg, az ifjúság és az idősebb nemzedék egyetértésével és együttműködésével tudjuk társadalmi feladatainkat teljesíteni, a nehézségeket legyőzni, az ország ügyeinek intézését még eredményesebbé tenni, ehhez valamennyi vállalat, valamennyi intézmény, valamennyi állampolgár kezdeményező és odaadó, hatékony munkájára van szükség. erre hív fel a kormány mindenkit egy békés és sikeres új esztendő reményében, amikor maga is teljesíti felelős kötelezettségeit az irányításban és a végrehajtásban.

ezekkel a szándékokkal....

faluvégi Lajos pénzügyminiszter expozéja után szünet következett.

szünet után az országgyűlés Varga Gáborné elnökletével folytatotta tanácskozását.

dr. Szabó Kálmán

-----/ Budapest, 37. vk/ egyetemi tanár, a terv- és költségvetési bizottság előadója egyebek között hangsúlyozta: a költségvetés nem túloz, amikor eddig elért eredményeinket rögzíti, s akkor sem, amikor a tőkés világ gazdaságban lejátszódó folyamatokról szól. ott rohamos az inflálódás, mi folytatjuk a viszonylagos árstabilitás politikáját, ott stagnál vagy visszaesik a termelés, rekord méreteket kezd ölteni a munkanélküliség, nálunk - hasonlóan a többi szocialista országhoz - főként a termelékenység alapján bővül a termelés, nem fenyegeti egzisztenciális veszély a dolgozókat, s rendszeresen emelkedik az életszínvonal.

a törvényjavaslatnyíltan szembenéz a kedvezőtlen jelenségekkel, azokkal a nehézségekkel, amelyeket gazdaságunknak okoznak a tőkés világpiacra lökészerűen végbement árárány-eltolódások. igaz, mint viszonylag szűk energia- és nyersanyagbázissal rendelkező ország, ilyen szükségleteink túlnyomó részét a KGST-országokból, elsősorban a Szovjetunióból származó importtal elégítjük ki. ez gazdaságunk szilárd támasztékát jelenti. mégsem csekély az a nyers- és alapanyag-mennyiség, amelyet a nyugati és a fejlődő országoktól kellett eddig is és kell ezután is rendszeresen beszerezni. érthető tehát, hogy az idén a gyors világpiaci áreltolódások - amelyeknek ilyen mértékével előre nem számolhattunk - érzékeny veszteségeket okoztak gazdaságunknak.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 3. / megnyilt... 9. folyt./rj

az előadó a továbbiakban rámutatott: a veszteségforrások pontos felmérésénél talán még jelentősebb, hogy a különböző vizsgálatok rámutattak azokra a tartalékokra, ki nem használt lehetőségekre, amelyek gazdaságunkban rejlnek. a veszteségforrások felszámolása, a tartalékok és a lehetőségek kiaknázása azonban nem tekinthető egyszeri nekilendüléssel megoldható kampányfeladatnak, mert a világgazdasági változások tartósan igérkeznek. arról sem feledkezhetünk el, hogy a kgst-országok közötti megállapodások is kezdettől fogva a világpiacon követik, s - jóllehet mérsékeltébb formában - a következő években a szocialista cserearányok hasonló irányú változásaival is számolnunk kell.

dr. szabó kálmán az országgyűlés bizottságainak véleményét tolmácsolva elmondotta, hogy a jövő esztendői költségvetés reális számvetés, összhangban van a iv. ötéves terv céljaival, köztük az életszínvonal alakulásának előirányzataival. a veszteségek fedezetül szolgáló költségvetési kiadások az egész társadalmat terhelik, még ha azt az egyes állampolgárok közvetlenül nem is érzik. kézenfekvőnek tűnhetne a kiadások egyszerű csökkentésének a módszeréhez nyulni, s a törvényjavaslat ilyen mérséklést csakugyan tervbe vett. de korlátozott módon, és nem a szociális, a kulturális ellátás rovására.

mi tehát a teendő? a legfontosabb a gazdasági folyamatokban az ésszerű költségcsökkentés, a fokozott takarékoskodás s az, hogy devizálisan is jövedelmező, belföldön is kelenző, jó minőségű termékeket állítsunk elő. jóllehet a költségcsökkentés feltétlenül szükséges, mégsem elégséges. össze kell kapcsolni azt a gazdasági struktúra korszerűsítésével.

- a kgst-országokhoz tartozásunk sem menthet fel bennünket a korszerű technikán alapuló, hatékony gazdasági szerkezet kialakítása alól - folytatta az előadó - hiszen közös érdekünk, hogy az integráció, az egyre mélyülő együttműködés korszerű alapokon bontakozzék ki.

/folyt.köv./

14.55 rj

- 50 -

parlament

bkk. 3. / megnyilt... 10. folyt./rj

- az országgyűlés bizottságai úgy foglaltak állást, hogy vállalnunk kell és vállalnunk érdemes a tervben és a költségvetésben körvonalazott gazdaságpolitikai irányvételt. véghezviteléhez megvannak a szükséges garanciák, népünk bizik a párt elvi politikájában, a munkások és a szervezeteti paraszttok százezreinek munkájában. nem ujrakezdésről, nem céljaink és elveink átértékeléséről van szó, hanem arról, hogy még jobban építsünk a legjobb emberi kvalitásokra, olyan értékekre, amelyekre az elmúlt időben minden területen szert tettünk.

dr. szabó kálmán a továbbiakban azokkal a bizottsági javaslatokkal foglalkozott, amelyeknek megvalósítása csökkenthetné a gazdasági kockázatokat. helyes lenne ugynevezett gazdasági stratégiai koncepciók kidolgozása váratlan és nagyarányú gazdasági változások lehetséges eseteire. célszerű következetesebben folytatni azt a gyakorlatot, amely a hiteleket, kölcsönöket jól körülhatárolt célokra összpontosítja. amellet, hogy külgazdasági kapcsolatainkat alapvetően a szocialista országokkal való tervszerű együttműködésre építjük, határozottabban kellene törekedni a velünk eddig is sikeres üzleti kapcsolatban álló olajtermelő fejlődő országokkal hosszabb távu megállapodások kötésére.

a bizottságok ülésein számosan foglalkoztak a beruházási helyzet javításával, s rámutattak, hogy az ésszerű takarékoskosságnak érvényesítésekor nem szabad fukarkodni a hatékonyabb technikai és korszerűbb szervezési megoldásokkal.

az előadó a terv- és költségvetési bizottság nevében elfogadásra javasolta a jövő évi költségvetésről beterjesztett törvényjavaslatot.

/folyt.köv./

15.00 rj

- 51 -

bkk. 3. / megnyilt... 11. folyt./p

k kisgergely lajos
 -----/veszprém megye, 6.vk./ a péti nitrogénművek igazgatója egyebek között rámutatott: a kormány helyzetértékelése és a költségvetési javaslat kijelöli a gazdasági továbbhaladás utját. bár a gazdaságos termékszerkezet kialakításában, a hatékonyság növelésében fontos szerep jut a központi döntéseknek és szabályozóknak, rendkívül fontosak azok az erőfeszítések, amelyeket a munkáskollektívák, vállalati vezetők tesznek a helyi lehetőségek maximális kiaknázására. példaként említette, hogy a péti nitrogénműveknél viszonylag kis beruházási költséggel sikerült az ammóniatermelő kapacitást bővíteni: az 1969-ben üzembehelyezett ammóniagyár termelésének intenzívebbé tételével 22 százalékkal növelték a nitrogéntermelést. ez 1975-től 46 ezer tonna ammóniatöbbletet, várhatóan 10 millió dolláros exporttöbbletet jelent.

a képviselő a továbbiakban hangsúlyozta: a népgazdaság helyzete mind parancsolóbban írja elő a takarékoskosságot. ezt tükrözi rendkívül helyesen és csak támogathatóan a jövő évi állami költségvetés is. a takarékoskosság egy fajtájaként azonban megfontolandónak tartom -füzte hozzá -, hogy az egyre növekvő és évente visszatérő tőkés devizát igénylő áruvásárlás helyett technikát vásároljunk. ez - mint mondotta- elősegítené termelési szerkezetünk átalakulását, csere-arányaink pozitív irányu változását is. a tőkés műtrágya vásárlások dollárkiadásai két év alatt megduplázódtak. ezért jelentős, hogy - mint a képviselő jelentette - a péti nagy kapacitású műtrágyagyár a kormány által előírt határidőre üzembe lép. felépítésének időtartama viszonyaink között kedvezőnek mondható, s felelősséggel lehet kijelenteni, hogy feladatát - 130 ezer tonna ammónia legyártását és műtrágyává való feldolgozását - az új gyár 1975-ben teljesíteni fogja - mondotta.

a beruházásokkal kapcsolatban hangsúlyozta: növelni kell a vezetési és végrehajtási fegyelmet, mert a fegyelmezett munkának és a takarékos gazdálkodásnak ezen a területen óriási a jelentősége. ennek érdekében - mutatott rá - erősíteni kell az irányító szervek összehangoló, segítő és felelősségrevonó munkáját is. ma a nagyberuházások munkáját ugynevezett tárcaközi bizottságok segítik. az általuk hozott határozatok és megállapított határidők betartása gyakorlatilag fakultatív, sőt, az egyes tárcák vállalataikat olykor konkrét mulasztások esetén is megvédik.

a képviselő egy sor javaslatot tett a beruházási munkajavítására.

/folyt köv ./
 15.45/p

bkk.3. megnyilt12. folyt/p

bognár rezső egyetemi tanár,
 -----/hajdu-bihar m.3.vk./ a debreceni kossuth lajos tudományegyetem rektora többek között a költségvetési javaslatnak ahhoz a részéhez fűzött megjegyzéseket, amely szerint meg kell gyorsítani a termelési szerkezet átalakítását ott, ahol ez szükségesnek mutatkozik - figyelembe véve a nyersanyag-árakat, az energia-szükségletet, a fogyasztási igényeket, a külföldi és a belföldi értékesítési lehetőségeket, valamint a munkaerő-helyzetet. mindezek alapján kellő átszervezéseket és átcsoportosításokat kell végrehajtani. megállapította: ez a rendkívül összetett, bonyolult kérdés alapos elemzést, előkészítést és határozottságot követel - elsősorban a vezetőktől, a szakértőktől a gazdasági, kereskedelmi és a műszaki szakemberektől. sokszor nagyobb és nehezebb feladatot jelent egy ilyen átcsoportosítás, átszervezés, mint egy merőben új termelési ág bevezetése. az ilyen jellegű feladatok megoldásában természetesen igen nagy szerep jut az értelmiségnek.

a továbbiakban kitért a máktermesztés hazai helyzetére. elmondta, hogy hazánkban tiszavasváriban működik az alkaloida vegyészeti gyár, amely néhány évvel ezelőtt még a világ mákalkaloid termelésének több mint tiz százalékát állította elő./a fontos alkaloidok: a morfin, a kodein, a thebain nélkülözhetetlenek a gyógyászatban és a gyógyszergyártásban/. a gyár hazai nyersanyagokkal dolgozik, de legfontosabb nyersanyagát, a kicsépett, száraz maggubót, tehát egy mezőgazdasági hulladékanyagot nem képes évenként biztosítani, s így nem képes teljes kapacitását kihasználni. ezt a szakemberek szóvá tették többször, ám a megoldást nem sikerült megtalálni. a képviselő kérte: biztosítsák a máktermesztésének a szükséglethez igazított, megfelelő fejlesztését, hiszen a mákalkaloidok iránti kereslet növekszik, és emelkedik világpiaci ára is. szólt arról is, hogy indokolt lenne a minőségi vegyi anyagok, az ugynevezett finom-vegyszerek, a különleges, tiszta kémiai anyagok gyártásának nagyarányú fejlesztése adottságaink -elsősorban a képzett szakemberek, és a szükséges tapasztalatok - megvannak mindehhez, hiszen köztudomású, hogy gyógyszergyártásunk nemzeti viszonylatban is magas szintű, és a finom-vegyszergyártás, valamint a gyógyszergyártás technológiai folyamatai közel azonosak.

/folyt.köv./

15.55 rj

parlament

bkk. 3. /megnyilt... 13. folyt./rj

gócza józsef

-----/szolnok 12 vk./, a jászkiséri kossuth
tsz elnöke arról beszélt, hogy a mezőgazdaság termelési
eredményei a rendkívül kedvezőtlen, csapadékos időjárás,
és az ebből adódó termelésekiesések ellenére meghaladják a
tavalyi magas termelési szintet. az ez évi eredmények tükrö-
zik az összefogásbmnv rejlt hatalmas erőt, a
munkás-paraszt szövetség gyakorlati érvényesülését is. ez-
zel kapcsolatban szólt a közös erőfeszítésekről, arról, hogy
szinte az egész ország a mezőgazdaság segítségére sietett.
a szolnok megyei között gazdaságok dolgozói nevében köszöne-
tét fejezte ki a betakarításban részvevő munkásoknak, kato-
náknak, diákoknak, a különböző intézmények dolgozóinak, az
üzemek kollektíváinak azért a tetteikéért, áldozatos munkáért,
amellyel a gazdag termés betakarítását, és a kenyérgabona
vetését segítették.

ezután a képviselő kitért arra, hogy országunk cukor-
importra szorul. ugyanez jellemzi a növényi eredetű fehérjék
behozatalát is, ami súlyos deviza-kényszerként hat gazdaságunk-
ra és rontja külkereskedelmi mérlegünket. ezért csak helye-
selni lehet azt az elhatározást, hogy cukorszükségletünket itt-
hon termeljük meg, bővitjük szállítási kapacitásunkat, s
összhangot teremtünk a betakarító kombájnok teljesítménye és a
fogadó rakodóterek kapacitása között. cukorrépa-termelésünk
növelése további lehetőségeket nyit a hazai növényi erede-
tű fehérjebázis bővítéséhez is, s ez szintén jelentős deviza-
megtakarítást eredményezhet.

v/folyt.köv./

16.00 rj

- 54 -

ő

parlament

bkk. 3. /megnyilt... 14. folyt./rj

a mai bkk. 1-es kiadásunkon közölt /faluvégi-expozé/
anyagunkra a következő javítást adjuk:

a 22. folytatás 11. sorában kezdődő mondat helyesen így
hangzik: átadjuk rendeltetésének a szovjet-magyar gázvezeték
e l s ő szakaszát, amely évente egymilliárd köbméter földgáz
szállítására alkalmas...

x x x

mai bkk. 3. számú anyagunk harmadik folytatásának 8. sorától
a szöveg helyesen:

a 12. folytatás második bekezdésének 4.-5. sorában a szöveg

helyesen: ..julius elsejétől felemeljük a sajátjogu és az özve-
gyi nyugdíjat, valamint....

x x x

ezután ebédszünet következett. ebédszünet után péter jános
elnökletével folytatta munkáját az országgyűlés. -----

elsőnek németh károly,
----- az mszmp politikai bizottságának tagja,
a központi bizottság titkára emelkedett szólásra.

németh károly beszédét mai bkk. 2. számú kiadásunkon közöltük.
a beszéd embargóját a következő javításokkal

f e l o l d j u k !

/folyt.köv./

16.03 rj

- 55 -

parlament

bkk.3. megnyilt.....15. folyt/p

az 1.bekezdés 6. sorában az „előadó”, szó kimarad .

a 2.bekezdés utolsó előtti sorában a szöveg helyesen:
...az értelmiség, egészen dolgozó népünk a szocializmus építésében...

a 3.bekezdés 3.sorában a szöveg helyesen: ...a mezőgazdaság, a kereskedelem, az életszínvonal....

az 1.folytatás 2.bekezdésének 10. sorában a szöveg helyesen:

... az ebből is eredő gondokat ...

az .1. folytatás 3. bekezdésének 7.sorában a szöveg helyesen:

.... építőmunkánk nemzetközi gazdasági háttérébenő.

a 3. folytatás 1. sorában a szöveg helyesen:....a fogyasztói árak évente mintegy 15 százalékkal, vagy ennél is nagyobb mértékben emelkednek. a válság....

a 4. folytatás 1.bekezdésének 2. sorában az „ítéli”, helyett itélté irandó.

az 5. folytatás 1. bekezdésének 8. sorából a „mert”, szó kimarad .

a 7. folytatás 1. bekezdésének 2. sorából a „jobb”, szó kimarad .

a 8. folytatás 2. sorában a szöveg helyesen:konkrét, végrehajtható tervek...

a 9. folytatás 2. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen:

...erőnkre támaszkodva biztosíthatjuk népgazdaságunk tervszerű fejlődését, enyhítjük a

/folyt köv ./

16.25/p

-56-

parlament

bkk.3. megnyilt....16.folyt/rj

ollári istván

-----/borsod megye 10.vk./ a borsodi vegyikombinát üzemvezetője felhívta a figyelmet arra, hogy jobb szervezéssel, az egyes munkafolyamatok gondosabb elvégzésével nagy tartalék tárható még fel a különböző munkahelyeken, saját munkahelye tapasztalataiból mondta el, hogy egy kísérlet alapján sikerült megtakarítaniuk 3500 tonna műtrágya gyártásához szükséges ammóniát. máskor a különféle vegyipari berendezések rendszeres, a korábbinál gondosabb karbantartásával, egyes folyamatok technológiai előírásainak pontosabb betartásával tártak fel jelentős tartalékokat. felhívta a képviselő a figyelmet a drága pénzért külföldről vásárolt gépek és berendezések minél teljesebb kapacitáskihasználására. kitért arra is, hogy ebben az esztendőben megkezdődött a borsodi vegyikombinát új pvc gyárának az építése, aminek kapcsán - a beruházás sikeresebb megvalósítása érdekében - nyomatékkal szólt a tervező és kivitelező vállalatok munkájának összehangolásáról.

elmondta, hogy a külkereskedelmi adminisztráció elhuzódása rengeteg idővesztéssel jár. jórészt emiatt 1974 negyedik negyedében nem tudták lekötni a teljes import-költségnek körülbelül 15 százalékát. az ilyesmi messzemenően hátráltatja a tervezést, késlelteti a soron levő beruházási ütemek megvalósítását, például azzal, hogy nem állnak kellő időben rendelkezésre a szükséges szerelési anyagok. elmondta, hogy nagy mennyiségű hengerelt árura, acéllemezzre, csövekre, idom acélra lenne szükség, a készletező vállalatok azonban nem ígérik, hogy mindezt biztosítják.

tájékoztatta a képviselő az országgyűlést arról is, hogy a bvk-nál hamarosan megkezdődik az etilén termelése, szállítása a szovjetunióba is, amivel a megvalósulás útjára lép az integrációs program egy fontos feladata. a borsod megyében felépülő nagy pvc gyár ezt a kapcsolatot tovább fogja bővíteni, biztosítja a gazdaságos termeléshez szükséges körülményeket.

/folyt.köv./

16.45 rj

- 57 -

km

parlament

bkk.3. megnyilt17a.folyt/p

herczeg károly

-----/ fejr megye 7.vk./, a szakszervezetek orseagos tanacsanak titkara hangsulyozta, hogy idei gazdasagi epitomunkank sikereiben nagy része volt az országossá szélesedett kongresszusi és felszabadulási munkaversenynek. bebizonyosodott, hogy a munkapadoknál dolgozók nemcsak a tervek mennyiségi túlteljesítésére képesek, hanem - értelmesen és világosan megfogalmazott célok alapján - érdemben elő tudják segíteni az eszközök és az emberi munka ésszerűbb hasznosítását is. ezt igazolják azok a kezdeményezések, amelyek hathatósan segítették a termelékenység emelését, a termelési költségek csökkentését, a termékek és a munka minőségének javítását, a szerződési és szállítási kötelezettségek pontos teljesítését. a dolgozók, és elsősorban a szocialista brigádok munkaakciói hasznosan járultak hozzá a lakóterületi és az üzemi szociális intézmények fejlesztéséhez is.

a jövő évi terv- és költségvetés előirányzatairól szólva hangsulyozta: elsősorban erőforrásainkat kell ésszerűbben hasznosítani, a társadalmi munka hatékonyságát kell a korábbinál nagyobb ütemben javítani, az eszközökkel és a munkaerővel szükséges célszerűen takarékoskodni. megelégedéssel szólt arról, hogy a költségvetési kiadások közül a társadalombiztosítási célokat szolgáló előirányzatok növekedése a leggyorsabb: megközelelti a 14 százalékot. rámutatott, hogy a terv- és költségvetés biztosítja a gyermekjóléti intézmények, a z általános iskolai oktatás, a szakmunkásképzés, a közművelődés és a fekvőbeteg ellátás átlagosnál gyorsabb fejlődését. nagy eredmény - fűzte hozzá -, hogy a bölcsődei helyek száma a jövő év végére mintegy 30-35 százalékkal meghaladja a negyedik ötéves tervidőszakra előirányzottat.

a szakszervezeti mozgalom erejét, politikai befolyását és eszközeit még koncentráltabban, hatékonyabban kívánjuk összpontosítani a jövőévi és a hosszabb távu termelési, gazdasági célok megvalósításának elősegítésére, a munka- és életkörülmények további javítását tartósan, szilárdan biztosító anyagi alapok megteremtésére. - folytatta. kezdeményező lépéseket kívánunk tenni a partner állami, gazdasági szerveknél, hogy 1975-re és hosszabb távon is ágazati és vállalati szinten egyaránt közös, összehangolt intézkedési programok készüljenek.

/folyt köv ./

16.55/p

-58-

i

parlament

bkk.3. megnyilt18.folyt/p

e programoknak körültekintően kell számításba venniük a hatékonyabb gazdálkodás tartalékait, a hibaforrások csökkentésének lehetőségeit, az anyagokkal, a pénzeszközökkel és munkával történő komplex takarékoság ésszerű előmozdítását. arra törekszünk, hogy a termékszerkezetnek az igényekhez igazodó változtatása, az importanyagok, energiahordozók takarékos felhasználása, a beruházások kivitelezési idejének csökkentése, a termékek minőségének javítása kerüljön mindinkább a jövő évben tovább folytatódó kongresszusi és felszabadulási munkaverseny középpontjába.

az idei tapasztalatok bebizonyították, hogy a szocialista munkaverseny ott javította hatásosan a gazdasági eredményeket, ahol a dolgozók kezdeményezései, vállalásai és a vezetők felső szintű intézkedései összetalálkoztak, egy irányba hatottak, és ahol a gazdasági célokkal összhangban álló kezdeményezések megvalósításának valamennyi feltételét biztosították. elő kell segíteni, hogy a dolgozók érzelmileg és értelmileg még közelebb kerüljenek a feladatokhoz, jobban részeseivé váljanak a gyakran igen bonyolult vezetői döntések előkészítésének. fontos, hogy érdemben gyakorolhassák jogaikat, érdekelték legyenek, és egyben felelősséggel vegyenek részt a végrehajtásban. ehért az üzemi demokrácia fejlesztését politikai, társadalmi fejlődésünk egyik kulcskérdésének tekintjük, amelynek előmozdítása minden állami, gazdasági szerv és társadalmi szervezet együttes, közös feladata.

v

pázsit árpád

-----/bp. 44. vk./, a telefongyár osztályvezetője felszólalásában örömmel nyugtázta, hogy gazdasági gondjaink közepette is kellő súlyt kap a jövő évi tervekben a lakásépítési program. ez természetesen bizakodással tölti el azokat is, akik jelenleg még várnak arra, hogy új otthonhoz juthassanak. a lakások számának abszolút növekedését a területnyerés, városrendezés, illetve a szociális szempontokból szükséges szanálás egyaránt befolyásolják. választó kerületének lakóit különösen érinti a fogarasi uton még álló 26 lakásos korszerűtlen, csákányra érett, barakk-épület sorsa. lebontása a iv. ötéves terv szanálási programjában szerepel, ám az autóbbi időben több hivatalos fórumon elhangzott, hogy a bontás terminusa esetleg későbbre tolódik. a képviselő kérte, hogy a szanálást a következő évben hajtsák végre.

/folyt.köv./

17.00 rj

- 59 -

parlament

bkk. 3. / megnyilt... 19. folyt./ p

dr. szabó józsef

----- /baranya megye, 10.vk./ a megyei népi ellenőrzési bizottság elnöke hangoztatta: indokolt követelmény minden területen, hogy az irányítás korszerűbb, hatékonyabb legyen, a fegyelem erősödjön. jól értelmezett szerénységgel a különböző „járulékos”, költségtényezőket is lehet csökkenteni. adódik lehetőség bőségesen az anyagi javakkal való takarékosagra is. a baranya megyei népi ellenőrök például megvizsgálták a különböző hulladék, vagy elhasznált anyagok összegyűjtésének, felhasználásának helyzetét, s tapasztalataik szerint korántsem kielégítő a helyzet. egy másik példa: a megye mezőgazdasági üzemeiben évenként több mint másfélezer tonna motorkenő-olajat használnak fel - nagyrészt utak portalanítására, gyomok és szőlővesszők égetésére, és ehhez hasonló célokra. a célszerűtlen felhasználás megszüntetésével, továbbá más anyagok - papír, fa, gumi, fehérjék és zsírok - szervezettebb összegyűjtésével hasznosításával, emellett az érdekeltségi és az ösztönzési viszonyok javításával jelentős nagy összegű megtakarításokat lehetne elérni. alapvetően fontos feladat a munkaerővel, a szellemi kapacitással való hatékonyabb gazdálkodás. a konkrét tennivalók keresése, megfogalmazása, a fejlődés érdekeit szolgáló munka kell, hogy elsődleges legyen minden területen.

z kárpáti mártá

----- /budapest, 62.vk./, a csepeli papírgyár részlegvezetője elmondotta, hogy a világban végbemenő kedvezőtlen gazdasági folyamatok a papíriparban is éreztetik hatásukat. az alapanyagok és a cellulóz árának emelkedése miatt fokozódik az alapanyaghiány, s számítani lehet arra, hogy a következő években a világ egyre nagyobb cellulózhiánnyal küzd majd.

e jelzések a papírral való fokozottabb takarékosagra intenek. a papíripar dolgozói nem a fogyasztási színvonal csökkentésében, hanem az ésszerű papirtakarékosságban és a papír célszerű felhasználásának fokozásában kérik a társadalom segítségét, amit elsősorban a papírhulladékok gondosabb begyűjtésével és újbóli felhasználásával lehet elérni. tudatosítani kell, hogy a használt papír nem hulladék, s igen nagy jelentősége van a csomagolás céljára készülő papírok gyártásában. az újból feldolgozott papírhulladék arányának növelésével jelentősen csökkenthető az iparág cellulózzükséglete. sok import cellulózt takaríthatunk meg, s ezzel is a népgazdaság érdekeit, hazánk devizamérlegének javítását szolgáljuk.

/folyt köv ./
17.35/p

-60-

parlament

bkk.3. megnyilt....20. folyt/p

a takarékoságban bőséggel vannak tartalékaink: a fogyasztásra kerülő papírmennyiségnek jelenleg alig egyötöde kerül vissza a termelésbe, és ez igen kevés. ezért - különösen a fővárosban - arra kell törekednünk, hogy jobban megszervezzük a papírhulladékok begyűjtését. azért elsősorban a fővárosban, mert a budapesti ipari üzemek csomagolóeszköz-felhasználása miatt a fővárosban használják fel a hazánkban fogyasztásra kerülő papíroknak csaknem a felét, s ugyanakkor budapesten vannak azok a papírgyárak is, amelyek többé-kevésbé rendelkeznek a papírhulladék feldolgozásához szükséges berendezésekkel.

a képviselő ezután felhívta a figyelmet arra, hogy a papírhulladék feldolgozásának növelését a legtöbb helyen csak fejlesztéssel oldható meg, s ezért rendkívül sürgető feladat a papíripari gépek berendezések korszerűsítése.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítás mai bkk. 3. számú /megnyilt.../ hírünkhöz:

a 11. folytatás 1. bekezdésének 12. sorában a szöveg helyesen:

ez 1975-től 46 000 tonna ammóniatöbbletet jelent. /a mondat második része törölnendő!/

a képviselő a továbbiakban....

a 12. folytatás 2. bekezdésének 10. sorában a szöveg:

a szakemberek többször szóvá tették, ám a

ugyancsak a 2. bekezdés alulról számított 3. sorában a szöveg:

...gyógyszergyártásunk n e m z e t k ö z i viszonylatban is magas szintű....

/folyt.köv./

17.45 rj

- 61 -

p a r l a m e n t

bkk. 3. / megnyilt... 21. folyt./rj

a 17. folytatás 2. bekezdés negyedik sorában a szöveg:

.... korábbinál g y o r s a b b ütemben javítani...

x x x

ezután szünet következett.

szünet után apró antal elnökletével folytatta munkáját

az országgyűlés.

cservenka ferencné

-----/ pest megye, 4.vk./, az mszmp pest megyei bizottságának első titkára hozzászólásában egyebek közt rámutatott: a megye kommunistái jól ismerik a központi bizottság legutóbbi ülésének határozatait, s az a véleményük; az elemzés nélkülözhetetlen volt ahhoz, hogy a megkezdett uton töretlenül haladhassunk tovább. megértéssel fogadták az áremelkedésekről szóló bejelentést is, hozzáfűzték azonban, hogy szigorú ellenőrzésre van szükség, senki se lehessen külön vámszedője a megváltozott helyzetnek, ne legyenek nyereszkesedők, ügyeskedők.

- az üzemekben élénk vita bontakozott ki a gazdasági hatékonyságról és a takarékoszágról. megértették, hogy nem afféle szokásos intelmekről van szó, hanem egy új helyzet minden eddiginél alaposabb és mélyebb felméréséről s a tennivalók meghatározásáról. tömegével lehetne sorolni a példákat, hogy az üzemek, a szocialista brigádok milyen energia-, anyag- és munkaidő-takarékossági vállalatokat tesznek. azért ilyen gyors az egyetértő megnyilatkozás, mert a központi bizottság állásfoglalása egybevág a tömegek véleményével, tapasztalataival. senki sem most tudta meg, hogy pártunk, kormányunk nagy erőfeszítéseket tett és tesz gazdasági helyzetünk kiegyensúlyozottságáért. azért ilyen egyetértő a dolgozók véleménye, mert tudják, hogy a párt helyes politikáját nem elég ismerni, nem elég dicsérni, azt támogatni, végrehajtani kell.

cservenka ferencné a továbbiakban arról szólt, hogy pest megye dolgozói joggal tették szóvá, hogy bőven van még teendő a munkafegyelem erősítésében, hogy egy-egy építkezésnél bokáig járnak a gondatlanul elszórt cementporban; hogy táulszámláz az építőipar; hogy alacsony a nagy termelésű gépek műszakszáma. a képviselő úgy vélte, hogy könnyebben lehetne több helyen bevezetni a harmadik műszakot, ha érdemben megvizsgálnák az éjszakai pótlék ügyét. márcsak azért is, mert azt a bért érdemes kifizetni, amely mögött ott van a megtermelt áru.

/folyt.köv./

17.50/p

-62-

p a r l a m e n t

bkk.3. megnyilt.....22.folyt/p

balogh lászló

----- / békés megye, 14.vk./ a kőrösök vidéke tsz területi szövetségének elnöke, a békési egyetértés tsz elnöke egyebek közt elmondta, hogy az ország minden lakosára 120 kilogramm termés jut abból, amit békés megye termelt ebben az évben, jóllehet az aszály a tavaszi hónapokban huzamosan késletette a növények fejlődését, majd júniusban a kőrösök mellett árvíz pusztított.

tetézte a nehézségeket az őszi rendkívül csapadékos időjárás. ennek ellenére - búzából hektáronként 36.9 mázsát, kukoricából 53 mázsát-, az eddigi legmagasabb termésátlagot sikerült elérni. a sikerben nagy részük volt az önkéntes segítőknek, akik több mint 350.000 munkanapot dolgoztak, hogy a termények idejében tető alá kerüljenek.

a termelési eredményekben már megmutatkozott, hogy a mezőgazdasági üzemek különböző zárt termelési rendszerekben folytatják egyes növényeik termesztését. a modern termesztési technológia mind jelentősebb szerepet játszik a termésátlagok alakulásában. jelenleg ezekben a rendszerekben a megyében 80 mezőgazdasági üzem 62 ezer hektár területtel vesz részt. az elért eredmények nyomán a következő évben minden bizonnyal tovább nő a zárt rendszerben résztvevők száma. köztudott, hogy e rendszerek megkövetelik a mezőgazdasági üzemek gépállományának továbbfejlesztését - nemcsak számban, hanem minőségben és kapacitásban is. ezzel párhuzamosan gondoskodni kell arról is, hogy a gépek kihasználtsága is javuljon, mert a jelenlegi igénybevétel nem minden üzemben megfelelő.

/folyt köv ./
18.05/p

-63-

parlament

bkk.3. megnyilt23.folyt/rj

kovács sándor

-----/győr-sopron megye, 1. vk./ a győri magyar vagon- és gépgyár üzemvezetője beszámolt arról, hogy gyárunk vezetősége már korábban felismerte a megfelelő gyártmány szerkezet kialakításának fontosságát. olyan gyártmányok termelését tüzték ki célul, amelyeknek előállításuk gazdaságos, és értékesítésükre - itthon és külföldön is - hosszú távon adóttak a lehetőségek. elsősorban a szocialista országokkal tartanak szoros gazdasági kapcsolatot. jelenleg exportjuk 70 százaléka szocialista országokba irányul. találkozik a gyár törekvése az országos tervekkel abban az értelemben is, hogy a vállalatok jobban támaszkodjanak a kgst-országokkal folytatott kereskedelemre. a gyár egyenletes fejlődése annak is köszönhető, hogy a szovjetunió a legnagyobb kereskedelmi partnerük, természetesen gondot fordítanak arra, hogy termékeiket megismerjék a nyugati országokban is.

a győri gyár huszezres munkás kollektívája megérti, hogy holnap többet kell tenni, mint ma. a vállalat vezetősége pedig felismerte, hogy a dolgozók bevonása, tájékoztatása fontos feltétele a tervek teljesítésének. h ennek megfelelően rendszeresen munkásgyűléseken, aktiva-értekezleteken vitatták meg az elgondolásokat, és a tennivalókat. a termelést majdnem 100 százalékban a termelékenység növekedésével fokozták.

az idén a gyár a termelés közel 30 százalékos növekedését tűzte ki célul, ezt szintén elsősorban a termelékenység növekedésével kívánják elérni. .

/folyt. köv ./

18.15/rj

-64-

g

parlament

bkk.3. megnyilt....24.folyt/p

szurgyi istvänné

-----/szolnok megye, 4.vk./ a rákócifalvai általános iskola igazgatója elmondotta, hogy az oktatáspolitikai határozat nyomán született intézkedések mindinkább éreztetik kedvező hatásukat a szolnok megyei iskolák életében is. a tanulók túlterhelésének csökkentése, a harmadik testnevelési óra bevezetése, valamint az uttörő szövetség keretein belül szélesedő mozgalmi tevékenység és az iskolai élet demokratizmusát erősítő intézkedések jelentősen hozzájárulnak ahhoz, hogy az általános iskolák életében, munkájában fokozatosan előtérbe kerüljenek a nevelési tényezők.

az iskolák pedagógusai elismeréssel fogadták ezeket az intézkedéseket, s örvendetes, hogy a nevelés felelősségteljes feladataiból mind nagyobb részt vállalnak az ifjusági szervezetek és a szülői munkaközösségek. az üzemek, a termelőszövetkezetek és a szocialista brigádok is rendszeres kapcsolatot tartanak az iskolákkal. elismerésre méltó eredményeket hozott az óvodai helyek számának növelésére kibontakozott társadalmi összefogás. ennek eredményeként a negyedik öt éves terv óvodafejlesztési céljait szolnok megyében már 1973-ban teljesítették. azóta a tervezetten felül már több mint ezer óvodai helyet építettek és 1975-végéig további ezer felépítése várható. az óvodák azonban még mindig zsufoltak, a gyermekintézmények hálózatának fejlesztése tehát továbbra is sürgető feladat a megyében. gondot okoz az alsófokú oktatási intézmény-hálózat épületeinek elavultsága és a tantermek hiánya is. a megyeszékhely fejlődése, a lakosság és a gyermekek számának állandó növekedése különösen az új lakótelepeken és a városkörnyéki községekben egyre sürgetőbbé veti fel az iskolák építésének szükségességét.

dr. Lukács jános

-----/zala megye 2.vk./ körzeti állatorvos nyomatékkal szólt a takarékosagra törekvésről, amely, mint mondta, rendkívül fontos tényezője gazdálkodásunk várható és kívánatos alakulásának. felhívta a figyelmet arra, hogy az anyagtakarékossággal igen sokban hozzájárulhatnak a vállalatok és más munkahelyek is a népgazdaság egyensúlyi helyzetének kedvező alakításához. ez a cél minden gazdálkodó szervezet és intézmény lehetőségei maradéktalan kihasználására kötelező. aláhuzta: e törekvésnek nemcsak a központi irányításban kell érvényt szerezni, a szocialista tervgazdálkodás követelményeit minden területen érvényesíteni kell, ami - más megfogalmazásban - azt jelenti, hogy a vállalatok, szövetkezetek önállósága sehol és semmilyen szempontból nem mehet a népgazdasági érdekek rovására.

/folyt köv ./
18.35/p

-65-

parlament

bkk.3. megnyilt....25.folyt/p

az 1975. évi állami költségvetés céljai megkövetelik, hogy a gazdálkodás minden területén szakszerűen, hozzáértéssel, a leggazdaságosabb termelési szerkezet kialakításával végezzük munkánkat, a rendes gazda gondosságával járjunk el - a legfelsőbb szintű gazdasági vezetéstől a vállalati és szövetkezeti brigádokig, az egyes dolgozóig. a költségvetés-tervezetben foglalt feladatokat, azok teljesítését reálisnak és megvalósíthatónak ítélte dr. Lukács János, s hozzátette, hogy azokat túl is teljesíthetjük a XI. pártkongresszus és a felszabadulásunk 30. évfordulója tiszteletére indított - eddig is sok szép eredményt hozott - szocialista munkaverseny lendületes folytatásával.

ezután az elnöklő apró antal berekesztette a csütörtöki tanácskozást. az ülészak péntek délelőtt 10 órakor folytatódik a költségvetési törvényjavaslat vitájával./mti/

-. -

18.45/p

-66-

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1. folyamatos, bőséges ellátás az ünnepi élelmiszerpiacra

i/kf/tm/rj ie -cz

1974. december 19.

az ajándékvásárlás után - jóllehet az aranyvasárnap napján még hátra van - a háziasszonyok már az ünnepi második műszakra készülnek. az ünnepi asztal alapanyagai minden igényt kielégítő bőségben állnak a vásárlók rendelkezésére, csak rajtuk múlik, hogy a tumultust elkerülve, viszonylag zavartalanul már most megvegyék az elálló élelmiszereket.

a belkereskedelmi minisztériumban elmondották az mti munkatársának, hogy a karácsonyi és az újévi ünnepi ellátásra a kereskedelmi vállalatok megfelelő tárolással, az élelmiszeripari üzemek a termelés fokozásával készültek fel. budapesti ellátását a két minisztérium, a fővárosi tanács, valamint az érdekelt vállalatok képviselőiből alakult bizottság különös gondossággal készítette elő, vidéken pedig ehhez hasonló szervezéssel - a szakigazgatási szervek, az ipari és a kereskedelmi vállalatok - gondoskodtak a szükséges áruról, a szállítások, az utánpótlás megfelelő ütemezéséről.

decemberben országsszerte 2467 vagon sertéshus, marhahus, és huskészítmény áll a lakosság rendelkezésére, 19 százalékkal több, mint tavaly az utolsó hónapban. kimondottan az ünnepre, a december 16-26 közötti időszakra 24 százalékkal növelték a forgalomba kerülő mennyiséget. budapesten karácsonyra 328 vagon, újévre 214 vagon hus és huskészítmény - ebből 29 vagon virstli- jut az üzletekbe. ezen kívül a két ünnepre a közértnek 6 vagon borsos süldőt, 4 vagon malachust és 10 vagon kocsonyahust szállít a husipar. ezen a héten 46 vagon élőhalat hoznak forgalomba a fővárosban, s biztosították a vidék ellátását is.
/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. / folyamatos,..... 1. folyt./rj

ezen kívül rendelés szerint szállít a boltokba a halért halfilét és olcsóbb tengerihalakat is. a tavalyihoz hasonlóan bőséges a baromfi- és a tojáskínálat, pulykát és hizott baromfit az igényekhez igazodóan többet ad az ipar a múlt événél.

ugyancsak az igények szerint alakul országos szinten az ünnepi tej-, és tejtermék-ellátás. budapesten közvetlenül az ünnepek előtt, december 22-24. között 2,050 000 liter tejet és 10 vagon vaját, 30-án és 31-én pedig összesen 1,450 000 liter tejet és 8 vagon vaját hoznak forgalomba.

vidéken a tanácsi, budapesten zömmel a fővárosi sütőipar zavartalan kenyér- és péksütemény-ellátásra készül fel. budapesten karácsony előtti három napon 152.5 vagon, az újév előtti kettőn 111 vagon kenyeret sütnék, a fővárosi tanács mindkét ünnep előtt 2-2 vagon tartalék gyártásáról is intézkedett. kalácsból is a szükségleteknek megfelelően termelnek. a sütőipar egyébként a karácsonyi áruszállításokat 24-én 10 órára befejezi. a növényolaj és a szeszipar teljes kapacitással gyárt étolajat, margarint és élesztőt, így a várható igényeket zavartalanul kielégíti. a házi kalácshoz, a beiglihez szükséges mákot és dióbelet - igaz, csak nagy erőfeszítésekkel, s 12-15 százalékos fogyasztói árnövekedéssel - a tavalyihoz hasonlóan elegendő mennyiségben hoz forgalomba a kereskedelem.

burgonya van bőven - bár a gúlbabából és a rózsból a keresletet nem tudják kielégíteni, - hagyma, zöltség-, és főzelékféle, ezen belül torma, az igények szerint a tavalyinál nagyobb mennyiségben kerül forgalomba. az ünnepi piacra romániából 100 tonna paradicsomot hozunk be, a választékot pedig hazai üvegházi fejessaláta, hónapos retek, zöldpaprika és új kalarábé gazdagítja. a tavalyinál több citrom, narancs, banán kerül forgalomba az ünnepekre, bőséges a téli-alma-kínálat, s hoznak be 30-30 tonna bolgár és jugoszláv szőlőt is.

a karácsonyfa - vásár már javában tart - szépek, formásak a fenyők, sok közöttük a tavaly keresett gyökeres - a becslések szerinti igényeket országosan kielégítik a lekötött 1.6 1.7 millió fával; szükség esetére gondoskodtak a jövő hét elejére pótlásról is. /mti/

--

- 2 -

bb 2. védik a kőszegi hegyek madárvilágát

vid-ká szb -cz

1974. december 19.

kőszegen a madárvilág kedvelői létrehozták a magyar madártani egyesület városi csoportját, amely fő feladatának a téli madárvédelmet, a madártelepítést, és a madárvédelem népszerűsítését tekintti. a festői szépségű kőszegi hegyekben megfelelő védettséget nyújtanak hasznos madaraknak, odukat készítik és helyeznek ki, gondoskodnak a madarak rendszeres etetéséről. segítik e hasznos munkát a város fiataljai, diákjai is. /mti/

--

bb 3. téli ifjusági rádióműsorok

i nn/tm szb hi -cz

1974. december 19.

a következő hetekre, elsősorban a téli vakációra a szokásosnál is színesebb, gazdagabb választékkal várja az ifju hallgatókat a rádió. mint szablyár ferenc, a rádió ifjusági osztályának helyettes vezetője elmondotta az mti munkatársának, karácsonyra, újévre számos meglepetéssel szolgálnak. jelentős eseménynek ígérkezik deveceeri gábor - rányi györgy „a furfangos csecsemő”, című gyermekoperája, amely vasárnap délelőtt szólal meg a kóssuth-adón. a karácsonyi műsoridőben a leghosszabb délután címmel többórás összeállítással kedveskednek a gyerekeknek, ugyancsak ekkor hangzik el juhász ferenc a nap és a hold elrablása című elbeszélő költeményének rádiós változata is. csetényi anikó írta a szövegét, szokolay sándor pedig a zenéjét szerezte az „egy állástalan ló kalandjai”, című mesejátéknak. a téli szünetben újabb öt epizóddal jelentkezik a gyerekek öröme a mikrobi-sorozat, a fantasztikus rádiójáték főszereplője ezuttal az újabb öt epizódban mint mesterdetektív szerepel.

január 1-én tamási áron bölcös és bagoly című könyvének adaptációját hallhatjuk siklós olga rendezésében, bessenyi ferencsel a főszerepben. a megközelíthetetlen címmel száraz györgy írt hangjátékot robespierre-ről, a nagy francia forradalom bukásának előestéjére kalauzolva a hallgatókat. üzenet címmel hollós ervin regénye nyomán asperján györgy írt rádiójátékot rózsa ferenc alakjáról. a xix. század amerikájában játszódó romantikus történet a fehér rabszolga, amely joseph görlich hasonló című regénye nyomán készült. a kisebbek számára rögzítették hangszalagra a sok beszédnek sok az alja című mesejátékot, amely orosz népmesék felhasználásával készült. ugyancsak nekik szól albert gábor „orsi, meg a nyuszi-oroszlán”, című játéka.

/folyt.kv./

-3-

bb 3. /téli... 1. folyt./-szb

január 6-án a 20-as stúdió a csili művelődési otthonába invitálja a fiatalokat. a riporter arra keres választ, kik látogatják a népszerű pesterzsébeti munkásotthont, hogyan őrzik itt a hagyományokat, milyen terveket kovácsolnak a jövőre. a január 13-i 20-as stúdióban szabó éva riporter a falusi értelmiség helyzetét próbálja „feltérképezni”.

az „ifjúsági randevu 2-től 5-ig”, január 9-én az országos diákszövetség leglényegesebb problémáit összegzi, majd utolsó részében pályaválasztási tanácsadásra vállalkozik: hasznos eligazítással látja el azokat, akik levélben, vagy telefonon keresik fel az ifjúsági rádiót. folytatódik a pedagógusok számára megindított „katedrán”, sorozat is, amelyben az ifjúság beszédkulturájának gondjai kerülnek terítékre. /mti/

-. -

bb 4. nádlakó őzek

vid-ká szb -cz

1974. december 19.

a kis-balatoni rezervátumban a különféle vizimadarak mellett erdei vadak is tanyát ütöttek. a nádas és a hozzátartozó nagyterjedésű berek a természetvédelmi őrség megfigyelései szerint állandó tartózkodási helye az őzeknek. a diás szigeten régebben vaddisznók is feltűntek, de valószínűleg élelem hiánya miatt nem maradtak meg ezen a területen. az őzek azonban - mint az ideai megfigyelések is tanúsítják - annál inkább élvezik a rezervátum nyugalma. a berekben élő és a védett területet gyakran felkereső őzek száma becslések szerint megközelíti a 200-at. a kis-balaton környéki őzek azonban rendkívül szép és fejlett testük ellenére, gyenge agancsot viselnek. /mti/

-. -

-4-

bb 5. diszkivilágítást kap miskolc legrégebbi műemléke

vid-ká szb -cz

1974. december 19.

miskolc városképéhez tartozik a központban, az avas oldalon fekvő református templom. a tizenharmadik században épült és a város egyik legrégebbi műemlékének számító háromhajós csarnoktemplomot többször átépítették és így valóságos „tárháza”, a különböző korok építészeti emlékeinek.

a nagyértékű műemléket a közeljövőben helyreállítják. ennek során az idegenforgalmi szempontból is jelentős építmény diszkivilágítást kap. a külső falakra csaknem száz rejtett higanygőzlámpa sugároz majd fényt. kivilágítják a templombelsőben a hajdani két gótikus torony helyén levő kolumbáriumot is, s közvetlen fényforrás emeli ki környezetéből a tizennyolcadik században készített műemléki orgonát. /mti/

-. -

/b

-5-

bb 6. nagy családok karácsonyi ajándéka a nitrokémiától

vid ká bzs -cz

1974. december 19.

immár hagyományos^{an} a fűzfői nitrokémia - a szakszervezeti bizottság döntése alapján - az év végén anyagilag is segíti a nagycsaládosokat. előzetesen felmérték a vegyipari nagy vállalat dolgozóinak családi és szociális helyzetét és ennek alapján hozták meg a döntést. az idén csaknem 150.000 forintot fizetnek ki ilyen címen. ezenkívül segélyben részesítik az alacsony nyugdíjjal rendelkező egykori vállalati dolgozókat is. /mti/

-. -

bb 7. megszünteti a gazdaságtalan cikkek gyártását a szegedi kenderfonó és szövő

vid ká bzs -cz

1974. december 19.

az ország valamennyi kenderipari üzemének termelését irányító szegedi kenderfonó és szövő, amely az iparág egyik legnagyobb európai vállalata, több mint 2.000 hazai és külföldi cégnek szállít különféle vegyipari, élelmiszeripari, gumiipari és egyéb műszaki szövetet. ezeknek az évente megközelítőleg másfélmilliárd forint értékben gyártott cikkeknek a száma körülbelül 350, túlnyomórészt minden igényt kielégítő, korszerű termék. a kisebb hányad azonban elavult berendezéseken, gazdaságtalanul készülő veszteséges gyártmány.

a vállalat műszaki, közgazdasági szakemberei meghatározták e termékek „rangsorát”, a jövedelmezőség ismérveit alapján. erről a ranglistáról a sor végén állókat fokozatosan leesorítják. kiszámították, hogy a gyártásuk annyi munkaerőt és eszközt köt le, amennyivel félmillió négyzetméter korszerű és keresett szövetet készíthetnének évente. ezért mintegy tizenötnek a gyártását megszüntetik. 1. máj. januáról

a megszüntő gyártmányokat felhasználó vállalatokat idejében értesítették és más termékeket, megoldásokat ajánlottak.

igy az édesiparnak a kekszgyártó gépsorokhoz eddig olyan szállítóheveder-anyagot gyártottak, amelyre máshol nincs szükség. a viszonylag kis sorozatok miatt a cikk gyártása nem kifizetődő. ehelyett a textilesek olyan szövetanyagot javasoltak, amelyet más iparágaknak is szállítanak nagy tételben, némi átalakítással.

egy másik megszüntő gyártmány - a filc- és nemezgyártásnál nélkülözhetetlen textilanyag - régi vevője a lakástextil vállalat volt. a szegedi vállalat felajánlotta, hogy átadja a lakástextil vállalatnak a számára nélkülözhetetlen cikket gyártó egész termelő berendezést. /mti/

7.45/bzs

g^{30g} Tugyan az édesiparban is felhasználható

bb 8. folyamszabályozás a tiszta középső szakaszán

vid ká bzs -cz

1974. december 19.

a tiszta középső szakaszán folyamszabályozást hajtott végre 1974-ben a területi vízügyi igazgatóság. a tiszta ii. vízlépcsőhöz kapcsolódóan a kiskörei vasúti hid alatt folytatták a korábban megkezdett kiskörei mederrendezést. a fenntartási munkákra is jelentős összeget fordítottak. nagyteljesítményű, speciális holland kotróhajó segítségével rendezték a ledencei gázlót. a folyónak ezen a részén harmincezer négyzetméter kiterjedésű mederkotrást hajtottak végre, és hatezer köbméter követ építettek be. így biztonságossá tették a hajózást, illetve a meder stabilitását.

szolnoknál a folyó jobb parti részén a partbiztosítás során - kísérleti céllal - holland polypropilén szövetes nád-szőnyeget használtak fel. a város felőli folyószakaszon három-ezer négyzetméter műanyag-szövetes nádszőnyeg és háromezer köbméter kő került a mederfenékre. ismeretes, hogy a tiszta ii. vízlépcső megépítése a hajózásra is kedvező feltételeket teremtett, így a hajóút kitűzése is fontos része volt a folyamszabályozási programnak. /mti/

-. -

bb 9. a zöldségprogram megvalósításáért - több burgonya, hagyma, zöldség fejér megyéből

vid ká bzs -cz

1974. december 19.

a hatvan termelőszövetkezet és huszonegy áfész által alapított fejér megyei mezőgazdasági termékértékesítő szövetkezeti közös vállalat sokat tesz a zöldségprogram sikeres megvalósításáért, a termelés fejlesztéséért. kialakította a megyében a termelés és az értékesítés integrációját, s tevékenységével példamutatóan szolgálja mind a termelőt, mind a fogyasztói érdekeket. beruházás-politikája elsősorban a burgonya-, a zöldség- és gyümölcsstermesztés fejlesztését szolgálja. a vállalat kiemelt feladatai közé sorolta a burgonya- és vöröshagymatermesztés fejlesztését. ennek érdekében segítséget nyújtott két burgonyatársulás megalakításához, s magára vállalta a gépesítés gondjainak egy részét is. burgonyakombájnokat vásárolt, s azokat olyan gazdaságoknak juttatta, ahol a legnagyobb területen termesztik e fontos növényt. a vöröshagymatermesztés fejlesztése érdekében teljes gépsort vásároltak az alcsutdobozi termelőszövetkezetnek. a gazdaság az idén nyolcvan hektáron kezdte meg a hagymatermesztést. cecén - fejér megye hajdan híres paprikatermesztő falujában - 200.000 forinttal járul hozzá a közös vállalat a termelés felújításához.

a támogatás eredménye már az idén megmutatkozott. fejér megyében az idén ezer vagonnal több burgonyát, hagymát és zöldségfélét vásároltak fel, mint tavaly. /mti/

8.10/bzs

g^{30g}

- 7 -

bb. 10. kádár jános beszéde

il hgy

1974. december 19.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsájtjuk kádár jános elvtársnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának üdvözlő beszédét, amely az európai kommunista és munkáspártok előkészítő találkozásának megnyitóján hangzik el.

a beszéd feloldásig e m b a r g ó s !!!

x x x

kedves elvtársak!

a magyar szocialista munkáspárt kezdettől fogva nagyra értékelte és támogatta a lengyel egyesült munkáspárt és az olasz kommunista párt kezdeményezését az európai kommunista és munkáspártok értekezletének összehívására. küldöttségünk részt vett a varsói konzultatív tanácskozáson, amelyet 28 testvérpárt e kérdés megtárgyalására 1974. október 16.-ra hívott össze. pártunk nagy meglepéssel értesült a varsói tanácskozás kitűnő légköréről, arról a nagy horderejű és teljes egyetértésben hozott döntésről, hogy 1975. első felére berlinbe összehívták az európai és munkáspártok értekezletét. kétségtelen, hogy erre a döntésre a helyzet megérett és a testvérpártok berlini találkozója az európai kommunista és munkásmozgalomnak, az európai népeknek a haladásért és a békéért folytatott harcában nagy és fontos esemény lesz.

nagy megtiszteltetés számunkra, hogy a testvérpártok a berlini értekezlet előkészítésére hivatott mostani, újabb találkozó színhelyéül a magyar népköztársaság fővárosát, budapestet választották. a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és tagsága, a szocializmust építő magyar nép nevében tisztelettel köszöntöm a testvérpártok képviselőit, a tanácskozás minden résztvevőjét. szívből kívánom, kísérje teljes siker fontos munkájukat, és mint szívesen látott vendégeink, érezzék jól magukat nálunk.

/folyt.köv./
10.40/il

1120 g

- 8 -

bb. 10./kádár 1. folyt./il

kedves elvtársak!

európa kommunista és munkáspártjai saját országuk munkáosztályának szülöttei, elszakíthatatlanul gyökereznek országuk társadalmába és a dolgozó tömegek érdekeit, törekvéseit fejezik ki. ezért foglalkoznak szükségszerűen most is az európai helyzet alakulásának legéletbevágóbb kérdéseivel, hiszen ezek döntően befolyásolják minden egyes ország dolgozó népének helyzetét és jövő sorsának alakulását. európa kommunista és munkáspártjainak joga, egyben kötelessége is számon tartani földrészünk történetének tapasztalatait, éppen úgy, mint szembenézni a ma és a jövő kérdéseivel.

jövőre, 1975-ben a népek megemlékeznek 1945. május 9.-ről, arról a történelmi napról, amikor az antifasiszta koalícióban egyesült szövetségesek képviselői előtt a megvert hitler-fasiszták berlinben aláírták a feltétel nélküli megadásról szóló okmányt. ezzel a nappal egy rettenetes korszak zárult le és új lap nyílt európa történetében. a faszizmus elleni harcban hozott mérhetetlen áldozatok nem voltak hiábavalóak. a megváltozott európai erőviszonyoknak köszönhető, hogy az elmúlt harminc év alatt, ha volt is nem egyszer feszült és kiélezett helyzet, az újabb háborút sikerült megakadályozni: béke volt és van Európában.

ma, a társadalmi haladásért és a békéért vívott harc eredményeképpen, európa és a világ fejlődésének olyan szakaszában vagyunk, amikor a reakció, a háború, a hidegháború erői visszaszorulnak, amikor a nemzetközi erőviszonyok a szocialista világrendszer, a nemzeti jogokért küzdő népek javára alakulnak. a nemzetközi viszonyokat a politikai enyhülés előrenyomulása, a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének térhódítása jellemzi. a nemzetközi erőviszonyok változásának, a békét kívánó néptömegek akaratainak hatására a vezető tőkés-országok uralkodó körei is kénytelenek mind realisabban megközelíteni az emberiség sorsát érintő politikai kérdéseket. a világpolitikai változások, a békét következetesen védelmező szocialista országok harca, valamint sok polgári politikus realis helyzetfelismerése tükröződik a szovjetunió és az amerikai egyesült államok kapcsolatainak normalizálásában, fejlődésében és nagy horderejű megállapodásaiban is.

/folyt.köv./
10.45/il

1130 g

- 9 -

bb. 10./ kádár 2. folyt./il

kétségtelen, hogy az utóbbi években Európában jutottunk a legmesszebbre a második világháborút követően. Nyitva maradt kérdések lezárásában, s azon az uton, hogy földrészünkön tartóssá tegyük a békét és a biztonságot. a szocialista országok következetes erőfeszítése és a másik oldalon a kérdések reális megközelítése eredményezte a német szövetségi köztársaság és a szovjetunió, valamint Lengyelország, csehszlovákia, a német demokratikus köztársaság közötti államszerződések létrejöttét, ugyanugy mint a német demokratikus köztársaság elismerését a nato országok, valamint a német szövetségi köztársaság diplomáciai elismerését a szocialista országok által. ezek jelentős lépések voltak a különböző társadalmi rendszerű országok kapcsolatai rendezésének, és a kölcsönös előnyökkel járó fejlesztésének útján. a helyzet pozitív fejlődése tette lehetővé az európai biztonsági konferencia összehívását, munkájának megkezdését és biztató alakulását ugyanugy, mint a bécsi tárgyalások megkezdését a közép-európában lévő fegyveres erők és fegyverzet csökkentésének céljából.

kedves elvtársak!

mindezen tényezők együttesen kedvező feltételeket jelentenek ahhoz, hogy az európai kommunista és munkáspártok, eleget téve történelmi küldetésüknek, állhatatosan és sikerrel folytassák erőfeszítéseiket a haladás és a béke érdekében, azért, hogy európa az itt élő népek igazi otthona, a béke és a biztonság földrésze legyen. bizonyos, hogy az európai kommunista és munkáspártok, amelyek a múltban is teljes felelősségüket átérezve küzdöttek, azt teszik ma is, ennek megfelelően fognak a jövőben is cselekedni.

a második világháború sötét éveiben, amikor a világ első szocialista állama, a szovjetunió a fasizmus elleni küzdelem fő terhére viselte, európa kommunista pártjai, a kommunisták dacolva a legvadabb fasiszta terrorral is és vállalva minden áldozatot, munkásosztályuk és népük igaz fiaiként harcoltak, és nem keveset tettek a nácizmus megsemmisítéséért. a második világháborút követően, a hidegháború feszült éveiben, amikor a szovjetunió, a varsói szerződés szervezetében tömörült szocialista országok az állampolitika síkján küzdöttek az enyhülésért, a biztonságért, a békéért, maguk mellett tudhatták a néptömegek szolidaritását, az európai országok jelentős társadalmi rétegeinek és tényezőinek támogatását.

/folyt.köv./
10.5/il

- 10 -

1130g

bb. 10./ kádár ... 3. folyt. / il

elévülhetetlen érdemei vannak az európai helyzet kedvező fejlődésében a kommunista pártoknak, amelyek földrészünk minden országában sikra szálltak és lankadatlanul küzdöttek és küzdenek a béke védelmezéséért, egy biztonságosabb és jobb európa megteremtéséért.

az európai kommunista és munkáspártok egy része szocialista országban, az új, szocialista társadalom felépítését vezetve munkálkodik, más része tőkés országban, a kapitalizmus általános válságának, jelenlegi súlyos krízisének viszonyai között tevékenykedik. pártjaink tehát a legkülönbözőbb feltételek között élnek, harcolnak, közvetlen társadalmi és politikai céljaink ennek megfelelően nagyon különbözőek. de közös célunk az európai béke és biztonság megteremtése és megszilárdítása, közös feladatunk mindannak elvégzése, ami szükséges e célok eléréséhez.

mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy az európai biztonsági értekezlet második genfi szakasza mielőbb befejeződjék és a jövő év első felében helsinki-ben a legmagasabb szinten sor kerüljön és eredményesen záruljon a harmadik, befejező szakasz. elő kell segítenünk, hogy a politikai rendezést az európai katonai helyzet enyhülése kövesse, és megnyíljon az út az érdemlegesebb leszerelési intézkedések előtt. előre kell lépünk a különböző társadalmi rendszerű európai országok kapcsolatai rendezésének és fejlesztésének útján, hogy a valóban kölcsönös előnyökkel járó gazdasági, tudományos és kulturális kapcsolatok bővüljenek európa minden népe, egész lakossága javára. a szocialista országok, a haladás erői ezért küzdenek, amellettt vannak, hogy a vitás nemzetközi kérdések ne harctereken, hanem tárgyaló asztalnál oldódjanak meg. mindezért annak tudatában harcolunk, hogy ezzel nemcsak földrészünk népeinek egyetemes érdekeit szolgáljuk, hanem hogy mindez egyúttal számottevően hozzájárul a többi földrész népei nagy és égető kérdéseinek jobb megoldásához, a világhelyzet javításához, a világbéke megteremtéséhez.

a jelenlegi nemzetközi helyzet kedvező irányzata évtizedek szívós és következetes harc eredményeként alakult ki, s nem ajándékként hullott a népek ölébe. a harc nem ért véget, az enyhülés szemben állók nem hátrálnak könnyen, még óriási munkát áll előttünk, hogy a béke, a biztonság és az együttműködés programját hiánytalanul megvalósítsuk és a társadalmi haladás érdekeit szolgáljuk vele.

/folyt.köv./
10.55/il

- 11 -

1135g

bb. 10./ kádár 4. folyt./il

céljainkat képesek vagyunk elérni. földrészünkön vannak a munkásosztály legrégebbi harci osztagai; az európai testvérpártok 25 millió kommunista tömöríteneik soraikban; az európai szakszervezeteknek 150 millió tagjuk van, s nem utolsósorban, Európában 9 szocialista ország van. a szocialista országok az állami politika síkján, összehangolt akciókkal küzdenek a feszültség csökkentéséért. a nemzetközi helyzet kedvező alakulásában nagy szerepe van a két világrészre kiterjedő hatalmas szovjetunióknak, a szovjetunió kommunista pártjának, amely következetesen küzd a xxiv. kongresszusán elfogadott nagyszabású békeprogram megvalósításáért.

az európai kommunista és munkáspártok berlini értekezletére az a feladat vár, hogy feltárja a nemzetközi fejlődés új kérdéseit, értékelje földrészünk megváltozott helyzetét, körvonalazza azokat a tennivalókat, amelyek valóra váltják európa népeinek a társadalmi haladásra, a béke és biztonság megteremtésére irányuló törekvéseit. mindezen kérdéseket a testvérpártoknak annak tudatában kell vizsgálniuk, hogy munkájukra nagy várakozással tekintenek európa haladó, demokratikus erői, a munkásmozgalom különböző pártjai, a szakszervezetek, a dolgozó tömegek.

kedves elvtársak!

ma már kevesen vitatják, hogy a munkásosztály alig több, mint egy évszázad alatt a világ legnagyobb történelmi-formáló politikai erejévé vált. ennek egyik oka, hogy a kommunista minden országban munkások, a dolgozók érdekeinek meg nem alkuvó, legkövetkezetesebb képviselői, a legáldozatkészűbb hazafiak. a másik oka, hogy a kommunista pártokat a proletár internacionalizmus eszméi, a szolidaritás egységbe tömörítik, s együtt harcolnak közös céljaikért. az európai helyzetből adódó további feladataink megoldása, gazdasági céljaink elérése is megkívánja, hogy egységünket tovább erősítsük, együttműködésünket elmélyítsük.

mint ismeretes, a kommunista internacionalé történelmi küldetését betöltve, évtizedekkel ezelőtt megszűnt, mozgalmunknak már régen nincs központja, sem vezető pártja, s nem is szükséges hogy legyen.

/folyt.köv./

11.00/il

1100g

- 12 -

bb. 10./kádár ... 5. folyt./il

a testvérpártok harcedzett, sok tapasztalattal felvértezett, önálló pártok, amelyek maguk alakítják ki saját politikájukat és határozzák meg tennivalóikat. ez így természetes, így van jól, de a harcunkhoz nem elegendő. a harc megkívánja, hogy a testvérpártok képviselői időnként találkozzanak, s kicseréljék forradalmi tapasztalataikat, eszmecserét folytassanak nemzetközi kérdésekről és összehangolják akcióikat. közös világnézetünk, időnkénti széleskörű találkozásaink és eszmecseréink teszik lehetővé, hogy megtaláljuk a közös nyelvet és a közös fellépés lehetőségét minden haladó és békeszerető erővel, a népek közös ellenesége, a nemzetközi imperializmus ellen.

a magyar szocialista munkáspárt elvi álláspontja a kérdésben közismert. a mi pártunk meggyőződésből és gyakorlati tapasztalataiból kiindulva, támogatja és a jövőben is támogatni fogja a testvérpártok sokoldalú tanácskozásait. mély meggyőződésünk, hogy a testvérpártok közötti kapcsolatoknak ez a formája nélkülözhetetlen fóruma az elvtársi vélemény- és tapasztalatcserének a testvérpártok akcióegysége erősítésének.

most ismét összegyűltünk, hogy fontos ügyben tanácskozzunk. meggyőződésünk, hogy a testvérpártok most is az azonos elvi alapokon, nyílt, alkotó vitában alakítják ki a közös politikai platformjukat. bizonyára megállapodnak majd azokban az intézkedésekben, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a berlini értekezlet eredményesen végezze munkáját. mi mellett végünk, hogy a berlini értekezlet közös álláspontot alakítson ki az európai helyzet legfontosabb kérdéseiről és összefüggéseiről, a béke, a biztonság, az együttműködés és a társadalmi haladás ügyének közös feladatairól. az együttesen kidolgozandó dokumentumok, amelyekkel az értekezlet a közvéleményhez fordul majd, bizonyára sokrétű és sokféle tennivalót foglalnak majd magukban. meggyőződésünk, hogy a megvalósításukért folytatott küzdelemben minden párt önállóan, saját határozatai alapján, a körülményeinek és feltételeinek legjobban megfelelő módon és formában, de a közös ügy iránti felelősségtől vezérelve fog részt venni. a közös ügyért együtt kell harcolnunk, oly módon és annak tudatában, hogy az egyes kommunista pártok sikerei vagy nehézségei hatással vannak az egész mozgalom fejlődésére és viszont, a mozgalom egészének eredményei az egyes pártok helyzetére. az erős európai kommunista mozgalom képes rá, hogy eredménytel küzdjön földrészünk békéjének, biztonságának megszilárdításáért, s ez növelni fogja az e harcban részt vevő minden egyes testvérpártunk becsületét és tekintélyét saját hazájában.

/folyt.köv./

11.05/il

1200g

- 13 -

bb. 10. / kádár ... 6. folyt./il

kedves elvtársak!

a mi pártunk, dolgozó népünk kiemelkedő eseményekre készül: a magyar szocialista munkáspárt márciusban esedékes xi. kongresszusára és 1975. április 4-re, hazánk felszabadulása 30. évfordulójának megünneplésére.

a xi. kongresszus elkészíti majd pártunk tevékenységének mérlegét, meghatározza a szocialista építés soronkövetkező feladatait és programba foglalja távlati céljainkat. hazánk felszabadulásának 30. évfordulója alkalmat szolgáltat az emlékezésre, arra, hogy felidézzük a kommunisták és más haladó erőknek a magyar nép szabadságáért vívott hősiességét, áldozatos harcát. alkalmunk lesz rámutatni, hogy a magyar nép szocialista vívmányai elválaszthatatlanok a nemzetközi kommunista mozgalom, a szocializmust építő testvérnépek, mindenekelőtt felszabadítóknak, a szovjetunió internacionalista, sokoldalú támogatásától.

a munkáshatalom megteremtésétől a szocialista építés megkezdésétől eltelt alig több, mint negyedszázad alatt népünk a fejlődésben évszázados elmaradást hozott be. most is teljes erővel folyik az építőmunka. országgyűlésünk ma megnyílt ülése az 1975. évi népgazdasági tervet és állami költségvetést tárgyalja. a feladatok megoldása nem könnyű, mégis, biztosíthatom önöket kedves elvtársak arról, hogy a magyar nép szilárdan halad előre a szocializmus építésének maga választotta útján. biztosíthatom önöket arról is, hogy mi, akik oly sokszor élveztük nemzetközi osztálytestvéreink internacionalista szolidaritását, hazai feladataink mellett sem feledkezünk meg nemzetközi kötelezettségeinkről. a magyar szocialista munkáspárt, a magyar népköztársaság ott lesz mindig, amikor ki kell állni a jó ügyért és erőnkhez képest részt veszünk az európai békéért, biztonságot folyó harcban is.

e gondolatok jegyében kívántam üdvözölni az európai kommunista és munkáspártok most megnyíló budapesti találkozóját, a testvérpártok küldöttségeinek minden tagját, a találkozó minden résztvevőjét és munkatársát. mégegyszer jó egészséget, sikert, eredményes munkát kívánok mindnyájuknak.

köszönöm figyelmüket.
/mti/

--

- 14 -

11.15/il

12⁰⁰g

bb 11. 1.1 milliárd forint értékű konzerv debrecenből

vid ká bzs hgy

1974. december 19.

teljesítette 1974. évi tervét a debreceni konzervgyár: 1.1 milliárd forint értékű különböző terméket állítottak elő ebben az esztendőben. a program szerint az év végéig még huszmillió forint értéket termelnek.

ötödik évét zárja a debreceni konzervgyár, s a fél évtized alatt 25 ezer vagon készáru hagyta el a gyártósorokat. a terméklistán szereplő áruk száma meghaladja a kétszázötvenet. /mti/

--

bb 12. a sopron környéki erdőben kivágták a parlamenti fenyőfát

vid ká bzs hgy

1974. december 19.

Lassan már hagyomány, hogy a soproni tanulmányi erdőgazdaság adja a parlamenti fenyőfát: az erdőgazdaság területén fejlődnek az ország legszebb fenyvesei. az idén is a gazdaságra esett a magyar uttorók szövetsége elnökségének választása. csütörtökön a sopron környéki erdőben egy gépesített brigád kivágta a parlamenti fenyőfát. a csaknem 20 méter magas, 80 éves fenyőfát a 22-es volán egyik szocialista brigádja pénteken szállítja budapestre. a fát kivágó erdészbrigád csütörtökön gondosan megtisztította a fát a felesleges ágaktól és előkészítette a szállításra. sopronban gyártották a parlamenti fenyőfa színes üvegdíszeit is. /mti/

--

bb 13. borászati ankét pannonhalmán

vid ká bzs hgy

1974. december 19.

neves szakemberek részvételével borászati ankétot rendeztek csütörtökön pannonhalmán. megvitatták a szőlő- és borközület helyzetét, a termelőszövetkezetek szőlőtermesztési tevékenységét. részletesen szó esett az ankéton a történelmi borvidékek fejlesztéséről, a szaporítóanyag-termelés fokozásáról, a korszerű szőlőművelési formák további elterjesztéséről.

a borászati ankéton osztották ki az ideai győr-sopron megyei borverseny díjait is. kilencvenhat bor közül 27 arany-, 49 ezüst- 14 pedig bronzéremet nyert. a legnagyobb sikert a soproni állami gazdaság borai aratták. /mti/

11.20/bzs

--
- 15 -

13⁰⁰g

bb 14. mai magyar iparművészet kiállítás - sajtótájékoztatója

t me/s bzs hgy

1974. december 19.

az iparművészeti muzeumban szombaton nyílik meg a mai magyar iparművészet kiállítás. az első kiállítás, amely nemrég zárult főleg dekoratív jellegű, középületekbe illő textil, kerámia és ötvösműveket mutatott be, míg az új tárlaton - mint a csütörtöki sajtótájékoztatón közölték - az egyedi technikával készült használati tárgyakat állítják ki. kézi szövött és kézzel festett függönyöket, kézi szövésű szőnyegget, vázákat, készleteket, zománcmunkákat, ékszereket, butorokat, amelyek az ember otthoni környezetének részei lehetnek. mintegy 80 ma élő iparművész több mint 200, főleg az utóbbi két évben készült alkotását láthatja a közönség hosszabb ideig. /mti/

--

bb 15. elkészült a pátkai tározótó

vid ká bzs hgy

1974. december 19.

a velencei-tavi fejlesztési program jelentős beruházása valósult meg: elkészült a pátkai tározótó. a „vizkamra”, - a már korábban átadott zápolyi tározóval együtt - a császár-viz-patak vízgyűjtő területére épült. feladata, hogy szabályozza a tó vízháztartását, megszüntesse a tó egész életére ható, a tóban lejátszódó biológiai folyamatokra káros nagy vízszintingadozást, s biztosítsa az optimális, 160 centiméteres vízmélységet. az ötvenöt-millió forintos költséggel épített új vízügyi létesítmény 9.2 millió köbméter vizet tárol majd. a tározó műszaki átadása csütörtökön kezdődött, feltöltést még az idén megkezdik. /mti/

--

bb 16. közlekedési balesetek

s bzs hgy

1974. december 19.

a xi. kerület péterhegyi utca és mikes kelemen utca kereszteződésében rozovics józsef 20 éves iparitanuló, budapesti lakos apja személygépkocsiját a megengedettnél nagyobb sebességgel vezette, és elütötte az uttesten figyelmetlenül áthaladó ötvös károlyné 60 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított.

/folyt. köv./

11.25/bzs

- 16 -

13⁰⁰g

bb 16. /közlekedési ... 1. folyt./bzs

ujfalusi józsef 45 éves gazdasági vezető, budapesti lakos személygépkocsival nem adott áthaladási elsőbbséget a xxi. kerület szabadkikötő ut 1-3. szám előtt kijelölt gyalogátkelőhelyen, és elütötte véninger jános 60 éves nyugdíjas, budapesti lakost, aki súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. ujfalusi józsef ellen eljárás indult.

tilos jelzéssel haladt át a vi. kerület szinyei merse utca és rudas lászló utca kereszteződésében radócz józsef 45 éves elzadó, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

szabálytalanul haladt át a vii. kerület thököly ut 6. szám előtt szitos ferenc 30 éves segédmunkás, budapesti lakos és egy 44-es jelzésű villamos elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. /mti/

--

bb 17. üzemi baleset

bzs hgy

1974. december 19.

a fővárosi köztisztasági hivatal iv. kerület megyeri ut és szilaspatak kereszteződésénél lévő szeméttelen hévizi istván 30 éves gépkocsivezető, budapesti lakos kuka-szemétyűjtő kocsival tolatás közben halálra gázolta szita jános 46 éves segédmunkás, budapesti lakost. a baleset körülményének tisztázására a rendőrség vizsgálatot indított. /mti/

--

bb 19. magyar filmsiker

s bzs hgy

1974. december 19.

a 11. teheráni nemzetközi oktatási filmfesztiválon a földrajzi filmek kategóriájában a „continuation”, című magyar film aranydíjat, a pedagógiai filmek kategóriájában pedig a „methods”, című film ezüstdíjat nyert. /mti/

--

11.30/bzs

- 17 -

13⁰⁰g

nybb 18. teljesítette éves tervét az ország legnagyobb h iradás-
technikai alkatrészgyártó üzeme

vid ká bzs hgy

1974. december 19.

az ország legnagyobb h iradástech nikai alkatrészgyártó
üzeme, a remix szombathelyi gyára csütörtökön teljesítette 1974.
évi tervét. a hazai és a külföldi h iradástech nikai és műszer-
ipari üzemeknek 343 millió forint értékű különböző ellenállást
és kondenzátort adott. ez 40 millióval több, mint az 1973-as
eredmény. külön érdekük, hogy teljesítették megrendelőik soron
kívüli sürgős igényeit. így az ipari műszergyár, a telefongyár,
az orion, a videoton és a mom sikereibe is „besegítettek„.

kongresszusi felajánlásukat, amelynek során öt/millió
forint értékű plusz alkatrész gyártását vállalták, a termel é-
kenység emelésével - az év hátralévő napjaiban realizálják./mti/
--

bb 20. tovább fejlődnek a vas megyei nemzetiségi falvak
termel őszövetkezetei

vid ká bzs hgy

1974. december 19.

a nemzetiségi községekben működ ő termel őszövetkezetek gaz-
dálkodásáról tanácskozott csütörtöki ülésén vaskeresztesen a
vas megyei nemzetiségi bizottság. a szóbanforgó határvidék 9
német, horvát és szlovén nemzetiségi falujában 4 tsz működ ik
7500 holdon. geológiai, éghajlati és közgazdasági adottságaik
mostohák, ezért jelentős állami támogatásban részesülnek. az
elmúlt négy év alatt 76,5 millió forintot ruháztak be, minde-
nekelőt t az állattenyésztést szolgáló létesítményekre és talaj-
javításra.

megkezdődött a gazdálkodás strukturális átalakulása:
csökkentik a szántóföldi növényfélések számát, szakosítják
az állattenyésztést, fejlesztik a kiegészítő üzemágakat is: a
termény és termék helyi feldolgozását, a kertészkedést, a tar-
tósítást. folytatják a savanyu, kötött erdőtalajok komplex ja-
vítását. erre és egyéb beruházásra jövőre 40 millió forintot
költenek, 15,5 millió forintos állami támogatás mellett.

a nehézségek ellenére a nemzetiségi tsz-ek 1970-ben
72, tavaly pedig már 111 millió forint értékű árut értékesítet-
tek. /mti/

--

11.45/bzs

- 18 -

13^og

bb 21. nagyszabású rekonstrukció a dunántúli kőolajipari
gépgyárban

vid/kz bzs hgy

1974. december 19.

népgazdaságunk energia-ellátásában kiemelt szerepet
játszó szénhidrogénipar feladatai közül az egyik legfontosabb
a kőolaj- és földgázkutatás és feltárás. az ezt kiszolgáló
gépipari üzemben - a nagykanizsán működ ő dunántúli kőolajipari
gépgyárban 170 millió forintos költséggel technológiai rekonstruk-
ciót valósítanak meg 1974-1976. között. a fontos beruházás rö-
vid időn belül történ ő megvalósítása érdekében csütörtökön szo-
cialista szerződést írtak alá a kivitelezésben érdekelt ipar-
vállalatok és külkereskedelmi vállalatok képviselői.

a technológiai rekonstrukcióhoz zömében a hazai szer-
számgépgyárakból és szocialista importból származó korszerű
gépeket szereznek be. ezek üzembehelyezése után - létszámnö-
velés nélkül - 40 százalékkal növekszik a gyár termel őkapaci-
tása, s így az országrész legjelentékenyebb gépipari bázisa lesz
majd. a beruházás döntően a görgős kőzetfuró és tolozár gyár-
tás mennyiségi és minőségi fejlesztésére összpontosul. olyan
programozott technológiával működ ő esztergapadot állítanak be
többek között, amely a hagyományoshoz képest nyolcszoros ter-
melékenységet biztosít. a gyár görgős kőzetfuró tőkés export-
jának növelését is szolgálja például az a korszerű fogmarógép,
amely az eddiginél szintén nyolcszoros teljesítményű. a lénye-
gében 2 év alatt megvalósuló fejlesztéssel párhuzamosan meg-
teremtik a korszerű laboratóriumi ellenőrzések és vizsgálatok
feltételeit is, kémiai, mechanikai, radiológiai és fényképé-
szeti vizsgálatokra rendezkednek be, laboratóriumuk alkalmas
lesz izotópvizsgálatok széleskörű alkalmazására is. /mti/
--

bb 22. fegyvertörténeti kiállítás

t me/s bzs hgy

1974. december 19.

csütörtökön az országos hadtörténeti muzeumban meg-
nyílt a kézfegyverek története című állandó kiállítás, amely
a hideg- és tüzfegyverek műszaki fejlődését szemlélteti, mint-
egy 2 ezer fegyver bemutatásával. megnyitó beszédet mondott
oláh istván altábornagy, a magyar néphadsereg vezérkari főnö-
ke, miniszterhelyettes. a gazdag, csaknem teljes gyűjtemény
- nagy része a felszabadulás után került a hadtörténeti muzeum
tulajdonába. /mti/

--

11.50/bzs

- 19 -

13^og

bb 23. halálos közlekedési balesetek

s bzs hgy

1974. december 19.

bács-kiskun megyében fülöpszállás határában tóth tiber 29 éves üzletvezetőhelyettes, kiskunfélegyházi lakos személygépkocsijával halálra gázolta a kerékpárját vele azonos irányban toló ujjvári józsef 63 éves alkalmi munkást, helyi lakost. a körülmények tisztázására szakértő bevonásával vizsgálat indult.

pest megyében örkény határában pekker istván 28 éves fűtésszerelő, pusztavacsi lakos motorkerékpárral figyelmetlen vezetés közben nekiütöközött az útészélén álló kivilágítatlan lovaskocsinak, a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 24. zászlót és cimert kapott komló

vid/kz bzs hgy

1974. december 19.

rendkívüli ülést tartott csütörtökön a komlói városi tanács. jóváhagyta a városi cimerről és zászlóról, illetve az azok használatáról szóló tanácsrendeletet. az 1951 óta városi rangot viselő település hivatalos helyi zászlóján világoskék alapon a városi cimert és a cimert felett a „komló” felirat látható. /mti/

--

bb 25. transzformátortűz győrrött

vid/kz bzs hgy

1974. december 19.

szerdán a késő esti órákban váratlanul kialudtak győrrött a közvilágítási lámpák. az egész város - néhány körzetet kivéve - sötétségbe borult. az üzemek egy része sem kapott áramot. az áramszünetet a táncsics Mihály utcai transzformátor-állomáson keletkezett tűz okozta. a tűzoltók nagy erővel vonultak ki, s megfékeztek a tüzet. az észak-dunántúli áramszolgáltató vállalat azonnal mozgósította a rendelkezésére álló szerelőket. ideiglenesen a tartalék transzformátor szolgáltatja az áramot. a tűz okának kiderítésére vizsgálat indult. /mti/

--

12.00/bzs

- 20 -

13kg

bb 26. öregek napja a mándoki termelőségben

vid/kz bzs hgy

1974. december 19.

262 idős, többségében nyugdíjas tagját köszöntötte csütörtökön a szabolcs megyei mándok község új élet termelőszövetkezete. az idős emberek közül sokan kivették részüket az idei ősz nehéz mezőgazdasági munkáiból is, közreműködtek a betakarításban és egyéb mezőgazdasági tevékenységben.

a termelőszövetkezet vezetősége több mint 150 ezer forintot osztott ki közöttük aktív segítő munkájuk elismeréseként. ez alkalomból köszöntötte a termelőszövetkezet tagjait k. molnár andrást és fodor józsefet, akik alapítása óta - 25 éve - szorgos tagjai a szövetkezetnek. /mti/

--

bb 27. felvonó ügyelet

s bzs hgy

1974. december 19.

a fővárosi felvonójavító vállalat pausál szerviztelepe december 25-én 6.45-től 15.45-ig ügyeletet tart. ha a vállalat hatáskörébe tartozó felvonók felmondják a szolgáltatást az érdekeltek a 428-915-ös telefonszámon hívhatják a szerelőket. /mti/

--

bb 30. a szerkesztőségek figyelmébe!

bzs -cz

1974. december 19.

a mai bb 10. sz. hírünk /kádár jános beszéde/ 1. bek. 10. sorában a szöveg helyesen:

... berlinbe összehívták az európai kommunista és munkáspártok értekezletét ...

/mti/

--

12.38/bzs

- 21 -

13kg

bb 28. a szolnok megyei mszbt tagcsoportok tanácskozása

vid/kz bzs -cz

1974. december 19.

a magyar-szovjet barátsági munka idejének tapasztalatait összegezte és a jövő évi feladatokat körvonalazta szolnok megye mszbt tagcsoportjainak csütörtöki szolnoki értekezlete. a tanácskozáson, amelyen részt vett dr. majoros károly, a megyei pártbizottság titkára is, megállapították: a megyében újabb szálakkal erősödött a magyar-szovjet barátság. az idén hét új tagcsoport alakult és számuk negyvenegyre emelkedett. az mszbt tagcsoportok munkája szélesedett, tartalmában, formájában megújult. négy tagcsoport vette fel a kapcsolatot szolnok megye testvérvárosa, tallinn üzemével, intézményeivel. bővült a kapcsolat a szovjet kultúra és tudomány házával. a gorkij orosz nyelviskola kihelyezett megyei tagozatán hétszázötvenen tanulnak. egy tucatnál több tagcsoport vett részt a felszabadulás harmincadik évfordulója tiszteletére rendezett megyei vetélkedőn. a jövő terveiről szólva többek között bejelentették, hogy a tavasszal a harminc évesek barátságvonatát indítják a szovjetunióba munkás, paraszt és értelmiségi fiatalokkal. /mti/

--

bb 29. honismereti szakkörvezető tanárok jutalmazása

t me/s bzs -cz

1974. december 19.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián ünnepélyesen megjutalmazták azokat a középiskolai, szakmunkásképző és általános iskolai honismereti szakkörvezető tanárokat, akik 1974-ben a szocialista hazafias nevelésben kimagasló eredményeket értek el, tanítványaik pedig sikeresen vettek részt a munkásmozgalmi, helytörténeti, néprajzi országos pályázatokon. a jutalmakat benkő lóránd akadémikus, a jutalmazási bizottság elnöke nyújtotta át a kitüntetett 24 tanárnak. /mti/

--

bb 31. időjárásjelentés

bzs -cz

1974. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti december 19-én, csütörtökön 13 órakor:
kisebb felhőátvonulások

európa nyugati felén a szárazföld belseje felé haladó különböző hőmérsékletű és nedvességtartalmu óceáni levegőhullámok határozzák meg az időjárást. a brit-szigeteken és franciaországban többfelé esik az eső, európa középső részéről szórvasnyos záporosótt, az alpok és a kárpátok hegyvidékéről havazást jelentenek. /folyt. köv./

13.03/bzs

- 2ü -

13⁰⁰

bb 31. /időjárásjelentés 1. folyt./bzs

a szovjetunió európai területének középső részén - a hideg talajközeli légréteg fölé érkező enyhe, páradus levegő hatására továbbra is többfelé havazik. a kárpát-medence időjárásának kialakításában a következő 36 órában fokozatosan a lassu, leszálló légmozgások veszik át a főszerepet.

hazánkban szerdán változóan felhős volt az ég, általában 2-5 órán át sütött a nap, csupán délkeleten és északkeleten maradt helyenként egész nap borult az ég. kisebb csapadék többfelé hullott, de mennyisége mindenütt 8 mm alatt maradt. napközben a hőmérséklet északkeleten csak 1-4, máshol általában 4-8 fokig emelkedett, sőt a dunántul délnyugati részén egy-két helyen a 10 fokot is elérte a felmelegedés. hajnalra általában mínusz 3, plusz 2 fokig hűlt le a levegő. csütörtökön délelőtt felhőátvonulások voltak, néhány helyről záporosótt, hózáport jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 1-5 fokig emelkedett.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 4,7 fok volt, 4,3 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, mérsékelten emelkedik.

várható időjárás péntek estig:

kisebb felhőátvonulások, ma még szórvasnyosan, pénteken már egy-két helyen átfutó esővel, hózáporral. mérsékelt, napközben többfelé élénk, időnként erős, északnyugati, nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 3, plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 1-6 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

időnként megnövekvő felhőzet, többfelé eső, keleten havazás. élénk nyugati szél. legalacsonyabb hajnali hőmérséklet: mínusz 4, plusz 2 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet: 2-7 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél: 474 cm.

/mti/

--

13.06/bzs

- 23 -

13⁰⁰

bb 32. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke
december 19-én 13 óráig:

se/bzs -cz

1974. december 19.

1. ünnepi élelmiszerpiac
2. védik a kőszegi madárvilágot
3. ifjusági rádióműsorok
4. nádlakó őzek
5. diszkivilágítás miskolcon
6. karácsonyi ajándékozás a nitrokémiánál
7. megszüntetik a gazdaságtalan cikkek gyártását ...
8. folyamszabályozás a tiszán
9. zöltségtermesztés fejér megyében
10. kádár beszéd
11. konzerv debrecenből
12. kivágták a parlamenti fenyőt
13. borászati ankét
14. sajtótájékoztató az iparművészeti kiállításról
15. elkészült a pátkai tározótó
16. balesetek
17. üzemi baleset
18. teljesítette tervét a remix szombathelyi gyára
19. magyar filmsiker
20. vas megyei nemzetiségi falvak tsz-ei
21. rekonstrukció a dunántúli kőolajipari gépgyárban
22. fegyvertörténeti kiállítás
23. halálos balesetek
24. cimert kapott komló
25. transzformátortűz győrről
26. öregek napja a mándoki tsz-ben
27. felvonó ügyelet
28. szolnok megyei mszbt tanácskozás
29. szakkörvezető tanárok jutalmazása
30. javítás a kádár beszédre!
31. időjárásjelentés
32. hírjegyzék

/mti/

--

bb 33. a fürdők nyitvatartása

s bzs -cz

1974. december 19.

a fővárosi fürdőigazgatóság közli, hogy a fürdők karácsonyi és újévi üzemeltetési rendje az alábbiak szerint alakul:

/folyt. köv./
13.32/bzs

- 24 -

14⁰⁰g

bb 33. /a fürdők ... 1. folyt./bzs

1974. december 24-én, kedden minden fürdő 15 óráig üzemel. 25-én, szerdán minden fürdő zárva, 26-án, csütörtökön minden fürdőben vasárnapi üzemmenet. 31-én, kedden minden fürdő 17 óráig üzemel. 1975. január 1-én, szerdán minden fürdő zárva.

a fentiek figyelembevételével a gellért gyógyfürdő december 23-tól ismét a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

--

bb 34. szocialista szerződés a dunaujvárosi hullámpapír-kombinát beruházásának gyorsítására - 1976-ban megkezdődik a próbaüzemelés

vid/kz bzs -cz

1974. december 19.

kilenc tervező, beruházó, kivitelező vállalat vezetője, párt-, kisz- és szakszervezeti titkára szocialista szerződést kötöttek csütörtökön dunaujvárosban, az épülő dunaujvárosi hullámpapír-kombinát beruházásának meggyorsítására. a kiemelt egyedi beruházás kisz védnökséggel épül. az erre vonatkozó szerződést 1973 márciusában kötötték meg. egy évvel ezelőtt még több hónapos lemaradásban voltak az építők, ezt a határidő-eltolódást már sikerült behozniuk. a mostani szocialista szerződés a kisz védnökség eredményeit rögzíti és meghatározza a beruházás megvalósításában résztvevő vállalatok feladatait. az előírásai szerint a dunaujvárosi hullámpapír-kombinát új papírgyárának és félcellulóz-üzemének 1976 elején kell megkezdenie a próbaüzemelést, a hullámdoboz gyárnak pedig 1977-ben kell elkészülnie. a szerződő vállalatok ígéretet tettek arra, hogy a beruházás magasabb színvonalu koordinálásával, a kivitelezők fokozottabb együttműködésével a próbaüzemelés kezdetét az eredeti határidőnél egy hónappal előre hozzák.

a dunaujvárosban épülő hullámpapír-kombinát 4,3 milliárd forintos beruházással épül, s ebből eddig kerekén egymilliárd forint értékű munkát végeztek el. az új gyár 1977-től százezer tonna hullámpapír alapanyagot, ötvenezer tonna félcellulóz, és ötvenezer tonna hullámdobozt gyárt évente. külön jelentőséget ad a beruházásnak, hogy a kombinát hazai alapanyagból, lombosfából készít cellulózt, illetve csomagolóanyagot és elkészültével évente mintegy 40 millió dollár értékű papír-importot takaríthat meg a népgazdaság. /mti/

13.55/bzs

--
- 25 -

14²⁰g

bb 35. „vitaminokkal,, töltött paprika

vid/kz bzs -cz

1974. december 19.

készül a zakuska a kecskeméti konzervgyárban, ahol évenként 240 vagonnal gyártanak belőle, zömében szovjet megrendelésre. az orosz recept szerint készített konzerv-különlegességhez hatféle zöldséget használnak fel. ezeket aprítva fehér paprikába töltik, speciálisan fűszerezik, majd olajos paradicsomlével öntik le. a „vitaminnal,, töltött paprikából még ebben az évben 30 vagonnal szállítanak a szovjetunióba./mti/

-. -

bb 36. készen van a „hotel huszárvár,,

vid/kz bzs -cz

1974. december 19.

szerencsen - a tokaj-hegyaljai borvidék „kapujában,, - elkészült a műemlékjellegű barokk épületben, az ugynevezett huszárvárban kialakított szálloda. az egykori rákóczi várkastélyhoz tartozó épület husz központi fűtéses szobájában negyvenöt személyt tudnak elhelyezni. a szállodát összekapcsolták a szomszédságban lévő tizenhatodik századbeli várkastélyán kiépített tető-terasszal. az új szálloda, amely növeli borsod megye amúgy is szerény idegenforgalmi férőhelyeinek számát, kiinduló pontja lesz a tokaj-hegyaljai borvidékre, a hernád-völgyébe, valamint a zempléni hegyvidékre induló természetjáró turáknak is.

az elkövetkező években sor kerül a huszárvár szomszédságában lévő épületben egy harminc személyes turistaszállás kialakítására, a hajdani rákóczi várkastélyban pedig művelődési központ, étterem és ajándékbolt nyílik majd. /mti/

-. -

bb 37. emlékülés a mosonmagyaróvári egyetemen

vid/kz bzs -cz

1974. december 19.

neves elődökre emlékeztek csütörtökön a keszthelyi agrártudományi egyetem mosonmagyaróvári mezőgazdaság-tudományi karán. ujhelyi imre és rodiczky jeno egykori professzorok tiszteletére rendeztek emlékülést. mindketten úttörői voltak hazánkban a felsőfoku mezőgazdasági szakemberképzésnek és a mezőgazdasági kutatómunka megalapozásának. /mti/

-. -

14.00/bzs

- 26 -

1430 Gy

bb 38. mijo mándity-emlékülés - az első nemzetiségi gyermeklap szerkesztőjére emlékeztek katymáron

vid/kz bzs -cz

1974. december 19.

a magyar pedagógiai társaság a nemzetiségi oktatás-nevelés tudományos alapokon történő fejlesztésén túl feladatának tekintti a nemzetiségi pedagógia haladó hagyományainak ápolását is. a pedagógiai társaság nemzetiségi szakosztálya és bács-kiskun megyei tagozata, valamint a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége pénteken e törekvés jegyében mijo mándity-emlékülést rendezett a bácska vidéki katymáron. az emlékülésen részt vettek a pedagógiai társaság és a délszláv szövetség vezetői is. barnaba mándity nyugalmazott tanár emlékeszédében megtartotta a katymári születésű, bunyevác származású tanító és publicista munkásságát. mijo mándity kilenc évig szülőfalujában, katymáron tanítóskodott. napi munkája mellett jelentős publicisztikai és tanúkönyvirői tevékenységet fejtett ki. nevéhez fűződik a katymáron szerkesztett, és bunyevác nyelven hazánkban elsőként megjelentetett nemzetiségi gyermeklap. több, ugyancsak bunyevác nyelven írt tanúkönyvét adták ki. haladó gondolkodása, eszméi és tettei miatt az ellenforradalmi rendszer többször perbe fogta és bebörtönözte. /mti/

-. -

e m b a r g ó : 19 óráig

bb. 40. üdvözlő táviratok a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 14. évfordulója alkalmából

s /il cz

1974. december 19.

dr. nouyen huu tho urnak,
a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottsága elnöksége elnökének

dél-vietnami köztársaság

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 14. évfordulója alkalmából a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a hazafias népfrent országos tanácsa egész dolgozó népünk nevében testvéri üdvöletünket, őszinte jókívánságainkat küldjük önöknek a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front központi bizottságának és a dél-vietnami népnek. /folyt.köv./

- 27 -

1530

bb. 40./üdvözlő folyt./il

Öszintén örülünk a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front dél-vietnam testvéri népe nagy eredményeinek. Népiünk kezdettől fogva mély együttérzéssel kíséri a vietnami nép hősies küzdelmét, és harccal teljes szolidaritást vállal. A magyar népköztársaság erejéhez mérten a jövőben is támogatja a dél-vietnami felszabadítási frontot, a dél-vietnami köz-társaság ideiglenes kormányát és népét, abban a nemes küzde-
lemben, amelyet a párizsi megállapodás maradéktalan érvény-
re juttatásáért dél-vietnam sokat szenvedett népének emberibb
jobb életéért folytat.

ez alkalomból is kívánjuk a dél-vietnami nemzeti felsza-
badítási front központi bizottságának és valamennyi vezetőjé-
nek dél-vietnam forradalmi erőinek, hogy további lelkesítő e-
redményeket érjenek el országuk és a térség békéjének megte-
remtésében népük függetlenségének biztosításában a társadalmi
haladásban.

budapest, 1974. december 19.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt köz-
ponti bizottságának első titkára

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki ta-
nácsának elnöke

kállai gyula,
a hazafias népfront országos tanácsá-
nak elnöke

x x x

ugyancsak táviratban üdvözölte a dnff központi bizottságá-
nak elnökségét a szot, a kisz az országos béketanács, a magyar
szolidaritási bizottság, a magyar partizánszövetség és a ma-
gyar nők országos tanácsa./mti/

.-.

- 28 -

14.35il

ASD

bb 39. üzemátadás tolmácson és romhányban

vid-kz szb -cz

1974. december 19.

két új üzemmel gyarapodott nógrád megye egyébként is gyor-
san iparosodó rétsági járása: a gránit csiszolókorong és kőedény-
gyár befejezte tolmácsi és rétsági üzemének telepítését, fejlesz-
tését. a tolmácsi üzemet csütörtökön, a romhányit pedig pénteken
adták, illetve adják át a rendeltetésének.

tolmácson - a volt gépállomás épületeinek korszerűsítésével
és egy, hatszáznegyven négyzetméter alapterületű új munkacsarnok
építésével - a vállalati gyártáselőkészítés, szerszámgyártás bázis-
sát teremteték meg. ugyanitt oldják meg az úgy nevezett hideg kö-
tésű csiszolókorong előállítását is. a tolmácsi üzem kialakításá-
ra, fejlesztésére összesen 6,2 millió forintot költöttek. a romhá-
nyi üzem 21.5 millióba „került”, a finanszírozásához felhasznál-
ták a fővárosi tanács tízmilliós kitelepítési támogatását is. a rom-
hányi üzemnek ugyanis magasabb szinten - a kitelepítésre „ítélt”,
óbudai gyáregységet kell pótolnia. gépipari és műszerész közszőrü-
szerszámokat továbbá csiszolóeszközöket gyártanak majd ebben az
üzemben az óbudainál korszerűbb, egészségesebb és biztonságtech-
nikai szempontból is sokkal jobb körülmények között.

a két gyártelep együttesen mintegy hetvenmillió forint érté-
kü terméket bocsát ki évente. ezenkívül hozzájárul a rétsági járás-
ban még mindig gondot okozó foglalkoztatási problémák megoldásához.
/mti/

.-.

bb 41. rendőrségi hírek

szb -cz

1974. december 19.

kőszegi lakása udvarán rácz antalné 39 éves virágkötő kisipa-
ros egy forró vízzel telt üstöt tett a földre, amelybe belesett
kisfia, a három éves péter. a gyermek olyan súlyos égési sérülést
szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. az eljárás folya-
matban van.

dorog és esztergomtábor között kusnyár istván 24 éves gépkocs-
vezető kesztölci lakos távolsági autóbuszal az út melletti beton-
kerítést átszakítva egy épületnek ütközött. /folyt.köv./

1540

-29-

:bb 41. /rendőrségi... 1. folyt./-szb

a baleset következtében az autóbusz vezetőjét életveszélyes sérüléssel, az autóbusz utasai közül valovics jános, 54 éves adminisztrátort, malinka mária 15 éves segéd munkást és odor józsef-né 27 éves segéd munkást kesztölcsi lakosokat súlyos sérüléssel kórházba szállították. az autóbusz 15 utasát, akik könnyebben sérültek meg elsősegélyben részesítették. a körülmények tisztázása szakértők bevonásával folyamatban van.

szabolcs-szatmár megyében tornyospálca községben zsoldos józsef, 43 éves vontatóvezető, helyi lakos a tsz munkagépével szabálytalanul, biztosítólánc nélkül vontatott egy pótkocsit, amely leszakadt, áttért a baloldalra és elütötte pályán józsef 64 éves nyugdíjas, helyi lakost, aki olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. eljárás indult a vontató vezetője ellen.

/mti/

--

bb 42. újabb javítások a kádár beszédre!

-cz/se szb -cz

1974. december 19.

a mai bb 10-es hírünkben közölt kádár jános beszédre az eddigi javításokon kívül még a következőket adjuk:

a bekezdések éléről a megszólítást /kedves elvtársak!/ mindenütt kérjük t ö r ö l n i /öt esetben./

a 3. folytatás második bekezdése /mindent meg kell tennünk/ második sorában a helyes szöveg a következő: ... értekezlet második, genfi szakasza...

---- /tehát a „második,, szó után vessző irandó!/

ugyanezen bekezdés tizenegyedik sorának vége és a következő sor eleje helyesen:

... erői a z é r t küzdenek,..

a 4. folytatás második /ma már kevesen vitatják../ bekezdés negyedik sorában a helyes szöveg:

... országban a munkások...

az 5. folytatás első bekezdése /a magyar szocialista munkáspárt/ első sorában a helyes szöveg a következő: ... álláspontja e kérdésben

/folyt.köv./

1545

-30-

bb 42. /újabb javítások... 1. folyt./-szb

a 6. folytatás első bekezdésének utolsó sora helyesen:

... évfordulójának m é l t ó megünneplésére.

a beszéd utolsó sora helyesen:

köszönöm a figyelmüket.

/mti/

--

bb 43. magyar delegáció

t .-don/s szb -cz

1974. december 19.

az európai kommunista és munkáspártok konferenciáját előkészítő találkozón a magyar szocialista munkáspártot az alábbi küldöttség képviseli: biszku béla a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára, pullai árpád, a kb titkára, dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője, horn gyula és varga istván, a külügyi osztály helyettes vezetői. /mti/

--

bb 46. ünnepség a vietnami néphadsereg napja alkalmából

szb -cz

1974. december 19.

csütörtökön délután a zalka máté katonai műszaki főiskolán helyőrségi állomány-gyűlésen emlékeztek meg a vietnami néphadsereg születésének 30. évfordulójáról. a bensőséges ünnepségen megjelent pacsek józsef vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, tarcsay tiber vezérőrnagy, az mszmp néphadseregi bizottságának első titkára, a honvédelmi minisztérium katonai tanácsának több tagja, nguyen manh cam, a vdk budapesti nagykövete, nguyen phu soai, a dvk budapesti nagykövete, valamint nguyen duy sanh ezredes, a vdk budapesti nagykövetségének katonai és léügyi attaséja. /mti/

--

15.40/szb

-31-

1545

bb 44. ifjúsági turistaház nyílik királyréten - a fő feladat a belföldi turizmus fejlesztése

vid/gö/mné/ny -cz

1974 december 19

királyréten egy hét múlva megnyitják az expressz ifjúsági és diák utazási iroda turistaházát. a borsosny legszebb üdülőhelyén lévő épületet a kisz-től vették át és 4 millió forintos költséggel 100 személyes - étteremmel berendezett, - korszerű turistaházzá alakították át. az új létesítményben csütörtökön sajtótájékoztatót tartottak, amelyen völgyi istván igazgató számolt be az utazási iroda idei eredményeiről és jövő évi terveiről. az idén gazdag esztendőzt zártak, belföldi programjainkon 400 ezer fiatal vett részt. igen népesek voltak az országjáró turák, a szegeden és sopronban megrendezett ifjúsági napok. csak az országjáró diákok országos találkozóján 75 ezren vettek részt. az expressz szervezésében 56 ezer magyar fiatal látogatott külföldre és 65 ezer, többségében szovjet vendéget fogadtak.

az utazási iroda a jövő évben a belföldi turizmus fejlesztését tartja legfontosabb feladatának. a tervek szerint rendezvényeikre 450 ezer fiatalt várnak. bővítik a turák ,, választékát,, s változatlanul 100 forintért biztosítják a középiskolások és 150 forintért az egyetemisták, valamint a mezőgazdaságban dolgozó fiatalok nyári, téli üdülését. rendezvényeik hazánk fel-szabadulásának 30. évfordulója jegyében zajlanak, amelynek megnyitó eseménye a ,, tavaszváró,, című országos vetélkedő lesz. a jövő nyáron ismét megrendezik a soproni és a szegedi ifjúsági napokat. az odot júniusban miskolcon lesz. a tavalyinál 10-15 százalékkal több külföldre utazó fiatal programját úgy szervezik, hogy azok kapcsolódjanak a fasiszmus felett aratott győzelem 30. évfordulója megünnepléséhez. a magyar fiatalokat elviszik majd a második világháború emlékezetes csatáinak színhelyére is. a szovjetunióba három barátság vonatot indítanak csaknem ezer résztvevővel. a külföldi utak választékát görögországi, 16 napos európai körutazással és holland, belga, angol körutazással gazdagítják. külföldről csaknem 70 ezer ifju vendég látogatására készülnek fel, s több szocialista ország ifjúsági utazási irodájával közös utvonalkat, programokat szerveznek. a jövő évi fejlesztési tervükben szerepel többek között a budapesti ifjúság és az expressz szállók, a verőcei, a kilian-telepi üdülők korszerűsítése. veszprémben és esztergomban expressz kirendeltségeket létesítenek, budapesten pedig két új fiókirodájuk nyílik a jövő évben./mti/

16.00/ny

-.-
-32-

1700

bb 47. minisztériumi és szakszervezeti vezetők tanácskozása a közlekedési építőipar fejlesztéséről

sl/s/ny -cz

1974 december 19.

a kpm építő iparágának és az építők szakszervezetének vezetői kiss dezső miniszterhelyettes és gyöngyösi istván főtitkár vezetésével csütörtökön áttekintették az idei közös feladatok végrehajtását és meghatározták az 1975 évi együttműködés fontosabb tennivalóit. megvitatták azokat a feladatokat, amelyek az mszmp központi bizottságának december 5-i állásfoglalásából a közúti építőipar dolgozóira hárulnak a iv. ötéves terv utolsó évében.

kiemelt feladatnak tekintik a metró építését, a közutak korszerűsítését és biztonságos fenntartását, a munka-és üzemszervezés korszerűsítését, az alapanyagok és az energia takarékosabb felhasználását, a gazdasági eredmények növelését a szocialista munkaverseny keretében.

a minisztérium és a szakszervezet vezetői elhatározták, hogy az együttműködés legfontosabb kérdéseiben részletes programot dolgoznak ki./mti/

-.-

bb 50. akadémiai székfoglaló

t me/s/ny -cz

1974 december 19

a magyar tudományos akadémia gazdaság-és jogtudományok osztályának csütörtöki előadóülésén bognár józsef akadémikus tartott székfoglaló előadást. előadásának címe új tényezők a nemzetközi gazdasági kapcsolatok rendszerében./mti/

-.-

bb 53. anton hofer elnök vezetésével

t/ny -cz

1974 december 19

csütörtökön budapestre érkezett az osztrák baloldali szakszervezeti blokk küldöttsége. a küldöttséget a pályaudvaron timmer józsef, a szot titkára fogadta./mti/

16.30/ny

-.-
-33-

1700

bb 48. térkép a veszélyes kanyarokról - ülést tartott a bács-kiskun megyei közlekedésbiztonsági tanács

vid-kz szb -cz

1974. december 19.

csütörtöki ülésén több mint 50 pontban foglalta össze 1975. évi programját a bács-kiskun megyei közlekedésbiztonsági tanács. az eddigi tevékenységüket értékelve megállapították, hogy még többet kell tenni a közlekedés biztonságáért. a megye közutjain sok a baleset, ami többnyire figyelmeatlenségből, s a szabályok be nem tartásából ered. a közlekedésnevelésben minden korosztályt bevonnak: az óvodákban már megkezdődtek az ilyen jellegű foglalkozások, s jövőre kresz-parkot kapnak a kisiskolások is. a felnőttek részére pedig - a tit bevonásával - közlekedési szabadegyetemet rendeznek. ezenkívül tanfolyamot indítanak a kerékpárosoknak és a lovaskocsi hajtóknak, sikeres vizsga esetén „jogosítványt”, kapnak. térképes kiadványt készítenek a megye veszélyes utkanyarairól, utkereszteződéseiről. ezzel hívják fel az átutazó autósok figyelmét az óvatosabb vezetésre. /mti/

.-.

bb 49. goldman emlékkiállítás vácrott

vid-gö/mné kz szb -cz

1974. december 19.

hetven évvel ezelőtt, 1904. december 21-én született vecsésen goldman györgy, a két világháború közötti magyar szobrászat kiemelkedő alakja. sokat ígérő, tehetséges művész volt már, amikor 1932-ben tagja lett az illegális kommunista pártnak. egy évvel később résztvett a szocialista képzőművészek csoportja alapításában. a magyar függetlenségi harcok folyamán 1942-ben letartóztatták és életfogytiglani fegyházra ítélték. fiatalon, 1945 januárjában halt meg a dachau koncentrációs táborban.

pest megyében nagy tisztelettel ápolják a szocialista-realista szobrászat uttörőjének emlékét. születésének évfordulója alkalmából csütörtökön, vácrott, emlékkiállítás nyílt, amelyen a nemzeti galériában őrzött és több magántulajdonban levő alkotását, szobrokat, rajzokat mutatnak be. a január 10-ig megtekinthető kiállításon láthatják az érdeklődők többek között goldman önarcképét, a munkás, az ülő munkás című alkotásait is.

x x x

az évforduló alkalmából csütörtökön a művész nevét viselő vecsési uttörőcsapat tagjai megkoszorúzták goldman györgy budapesti, kálmán utcai lakóházán elhelyezett emléktáblát. /mti/

.-.

-34-

bb 45. országos tanácskozás a nehézipar kádernevelési és személyzeti munkájáról

t sb/s szb ie -cz

1974. december 19.

a nehézipari ágazat mintegy 300 vállalati igazgatója, személyzeti vezetője és párttitkára csütörtökön a nehézipari minisztériumban országos tanácskozáson vitatta meg az ágazat kádernevelési és személyzeti munkájának tapasztalatait.

dr. szekér gyula nehézipari miniszter értékelte az eddigi munkát és megjelölte a további feladatokat. megállapította, hogy az ágazatban a vállalatok vezetőinek nagy többsége alkalmas az irányítással szemben támasztott magas követelmények teljesítésére. hangsúlyozta, hogy nagy gondot kell fordítani az utánpótlásra is, mert a vezetők 25 százaléka a következő 5-6 évben eléri a nyugdíj-korhatárt. ah utánpótlás nevelésében, a tervszerű fiatalításban számításba kell venni az arra alkalmas fizikai munkásokat és a nőket is. az ágazatban jelenleg 17 ezer technikus és csaknem 120 ezer szakmunkás dolgozik. a foglalkoztatottak egyharmada fiatal és a nők aránya meghaladja a 30 százalékot. a feltételek tehát kedvezőek ahhoz, hogy a tehetséges fiatalok, nők és fizikai dolgozók a továbbképzésnek megfelelően és a fokozatosság elve alapján 35-40 éves korukra vezető beosztásba kerülhessenek.

a miniszter tájékoztatója után a szénbányászat a villamosenergiaipar és a vegyipar vezetői külön ágazati szekciókban folytatták a vitát és ennek alapján felmérték a kádernevelési és személyzeti munka legfontosabb vállalati feladatait. /mti/

egyetemi és főiskolai végzettségű szakember, 33 ezer

bb 51. bányász művészeti együttesek kitüntetése

vid-kz szb -cz

1974. december 19.

a bányaiipari dolgozók szakszervezetének, a kisz központi bizottságának képviselői és tatabányai város vezetői ünnepségen köszöntötték csütörtökön a népházban a tatabányai bányász művészeti együtteseket. ezzel fejeződött be a művészeti csoportok jubileumi rendezvénysorozata. a bányász szimfónikus zenekar megalakulásának 75., a táncegyüttes, a fuvószenekar és a képzőművészeti szakkör 25., a bányászvegyeskórus 15., a szinpad pedig 10. évfordulóját ünnepelte az elmúlt hetekben. /folyt.köv./

-35-

1412

1410

bb 51. /bányász... 1. folyt./-szb

valamennyi csoport jubileumi előadásokat rendezett, s műsorukat sokezren nézték meg. a „születésnap”, évforduló alkalmából a csütörtöki ünnepségen kitüntetések adtak át az együttesek tagjainak összesen 74-en kaptak kitüntetést, illetve dicsérf oklevelet. többek között a „szocialista kulturáért”, kitüntetéssel, a kisz kb aranykoszorus jelvényével és „tatabánya városért”, emlékplakettel ismerték el a bányásművészek színvonalas munkáját./mti/

-.-

bb 52. fiatalos jelleg, színvonalas kirakatok - kiosztották a kirakatverseny díjait

kf/s szb ie -cz

1974. december 19.

az ifjúsági divatbizottság őszi országos kirakatversenyén 67 vállalat 113 szaküzlete vett részt. a zsüri véleménye szerint a verseny jól sikerült, színvonalas kirakatokban olcsó és közepes áru, a fiatalok igényeinek megfelelő cikkeket mutattak be izléselesen. azt a néhány boltot, amely az idb emblémával ellátott kirakatokban luxus cikkeket állított ki, a zsüri a versenyből kizárta.

a kirakatverseny eredményét csütörtökön hirdették ki, s a díjakat a budapesti nyerteseknek dr. juhár zoltán külkereskedelmi miniszterhelyettes adta át. a verseny három kategóriájának győztesei, első díjasai a lottó áruház, a gödöllői áfész áruház és a székesfehérvári iparcikk-kiskereskedelmi vállalat 15. számú boltjának kirakatrendezői./mti/

-.-

bb 54. hazaérkezett moszkvából dr. betlej sándor

k sz/s szb ie -cz

1974. december 19.

csütörtökön hazaérkezett moszkvából a dr. betlej sándor kóhó- és gépipari miniszterhelyettes vezette delegáció. a küldöttség tárgyalásokat folytatott a kiemelt gépipari nagyvállalatok termékstruktúrájának átalakításáról, az ezt érintő magyar-szovjet gazdasági kapcsolatok bővítéséről az illetékes szovjet miniszterhelyettesekkel. dr. betlej sándort fogadta m.a. leszecsko miniszterelnökhelyettes, a magyar-szovjet gazdasági és műszaki-tudományos kormányközi bizottság szovjet tagozatának elnöke./mti/

-.-

-36-

bb 55. magyarország külföldi kiállításainak jövő évi programja - dr szalai béla sajtótájékoztatója

t sb/s/ny ie -cz

1974 december 19

évente mintegy 15 millió külföldi látogató, főként szakember kap tájékoztatást magyarország gazdasági eredményeiről és iparának fejlettségéről, a külföldön megrendezett különböző magyar kiállításokon, amelyeknek 1975. évi hivatalos programját csütörtökön sajtótájékoztatón ismertette dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes a hungexpo városligeti székházában.

a jövő évben nem a kiállítások számának növelése, hanem az átgondoltabb és hatékonyabb kiállításrendezés és kereskedelmi munka az elsőrendű feladat. így lényegében a múlt évvel azonos számban rendez magyarország különböző kiállításokat külföldön. a hivatalos program szerint 1975-ben összesen 61 kiállítást és magyar hetet bonyolít le partnereivel a hungexpo négy világrész 37 országának 113 városában. összesen 45 ezer négyzetméternyi területen mutatják be a magyar ipar és mezőgazdaság kínálatát. sok újdonságát. tizennyolc nagy kiállítást rendeznek a szocialista országokban. különösen jelentős a moszkvai magyar jubileumi kiállítás, amelyet hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére rendeznek a jövő év áprilisában. a három évtizedes eredményeket 8 ezer négyzetméternyi területen mutatják be a művelődés, az öltözködés, az élelmiszeripar, az egészségügy, a közlekedés és a szabadidő szekcióban, s külön szekciót szentelnek a szocialista integrációnak.

főként beruházási javakból 16 fejlődő országban rendez a hungexpo jövőre magyar bemutatót. a nem szocialista fejlett országokban 27 kiállítást mutatnak be, mintegy 6 ezer négyzetméternyi területen. valamennyi kiállításon megemlékeznek hazánk felszabadulásának 30. évfordulójáról, országunk fejlődésének eredményeiről. magyarország hivatalos kiállítási programján túl a külkereskedelmi vállalatok mintegy 300 bemutatót rendeznek, amelyen rövidtávú piaci céljaikat ismertetik./mti/

16.50/ny

-.-
-37-

1420

14 15

bb 56. elhunyt dr. sályi istván

vid-ká/mnén szb la

1974. december 19.

dr. sályi istván országgyűlési képviselő, a magyar népköztársasági elnöki tanácsának tagja, kossuth-díjas professzor, a miskolci nehézipari műszaki egyetem nyugalmazott rektora, a műszaki tudományok doktora, számos magas fokozatu kitüntetés tulajdonosa december 19-én hosszú betegség után elhunyt.

temetéséről később történik intézkedés.

x x x

sályi istván 1901 október 8-án született budapesten. a budapesti műszaki egyetem gépészmérnöki karán és a debreceni tudományegyetemen szerzett doktori okleveleket. 1924 és 1928 között a ganz vasgyár üzemmérnökeként dolgozott, 1928 és 1937 között a budapesti műszaki egyetem oktatója. 1937 és 1949 között bíráló volt az akkori szabadalmi bíróságnak. 1949-től a miskolci nehézipari műszaki egyetem tanárává nevezték ki, majd 1950 és 1961 között az egyetem rektora volt. 1953 óta országgyűlési képviselő, 1963-tól a népköztársaság elnöki tanácsának, 1964-től a hazafias népfront országos tanácsának tagja. 1953-ban kapta meg a kossuth-díjat. tudományos tevékenységében műszaki mechanikával, elsősorban szilárdságtani kutatásokkal foglalkozott. /mti/

--

bb 57. kitüntetés

szb la

1974. december 19.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. fauszt imrének, az országos korányi tbc és pulmonológiai intézet igazgatóhelyettes főorvosának és dr. demény évának, az országos korányi tbc és pulmonológiai intézet tudományos főmunkatársának eredményes munkásságuk elismeréséül, nyugállományba vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetéseket dr. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes adta át csütörtökön az országos korányi tbc és pulmonológiai intézetben. /mti/

--

-38-

bb 58. határidő előtt készült el az egyesült izzó eddigi legnagyobb beruházása, a nagykanizsai fényforrásgyár

vid/ká/ny -cz

1974 december 19

a tervezett határidő előtt két hónappal épült fel nagykanizsán az egyesült izzó egyik új nagyobb beruházása: egy milliárd nyolcszázmillió forintos költséggel fényforrásgyártó bázist hoztak létre. a 3.200 munkást foglalkoztató gyárvárosban november 1-től kezdődött az üzemszerű termelés. a nagykanizsai fényforrásgyárban óránként 50.000 villanyégő készül, ide koncentráldik a hazai izzólámpagyártás. a fényforrásgyár határidőn belüli termelésbe állítása lehetővé tette a termelés-növelést.

a nagykanizsai gyár építésében 11 nagy vállalat és számos alvállalkozó vett részt, akik szocialista szerződésben vállalták, hogy határidő előtt átadják a gyártelep üzemait. a példás együttműködés eredményeit csütörtökön értékelték. megállapították, hogy az egyesült izzó beruházásainak történetében még nem volt eddig példa ilyen sikeres együttműködésre. a szocialista szerződés kimagaslóan példás teljesítése mellett említésre méltó az is, hogy a tervezés folyamatos korszerűsítésével a tervezett összesen belül valósították meg a hatalmas beruházást. a termelőüzemekkel együtt elkészültek a gyártelep szociális és egészségügyi létesítményei is. /mti/

--

bb 59. szolidaritási nagygyűlés a dnff megalakulásának évfordulója alkalmából

i/ny -la

1974 december 19

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 14. évfordulója alkalmából csütörtökön szolidaritási nagygyűlést rendezett a kisz heves megyei és eger városi bizottsága a hajtómű- és festőberendezések gyárának egri üzemegységében. a nagygyűlés résztvevői táviratban köszöntötték az évforduló alkalmából a dél-vietnam felszabadításáért küzdő ifjusági szövetséget. /mti/

--

17.30/ny

-39-

17.50

a szerkesztőségek figyelmébe !

mai bb 39.számú hírünk / üzem átadás.../ 1. bek.3.
sorában a szöveg és helységnev helyesen:

... befejezte tolmácsi és romhányi üzemének telepítését.....

/mti/

..-

bb 60. hidas antal kitüntetése

t/ny la

1974 december 19

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa hidas antal kossuth-
díjas költőnek, írónak a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom-
ban kifejtett több mint fél évszázados tevékenysége, valamint
irodalmi munkássága elismerésül, 75. születésnapja alkalmából
a munka vörös zászló érdemrendje kitüntetést adományozta. a
kitüntetést losonczi páll, az elnöki tanács elnöke adta át. je-
len volt a kitüntetés átadásánál cseterki lajos, az elnöki ta-
nács titkára, dr. kornidesz mihály, az mszmp kb osztályvezető-
je, és dr. orbán lászló kulturális miniszter./mti/

..-

bb 61. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke december 19-
én 13 órától 18 óráig

se/ny la

1974 december 19

33. a fürdők nyitvatartása
34. szocialista szerződés
35. zakuszkát gyártanak kecskeméten
36. szálloda szerencsen
37. emlékülés mosonmagyaróváron
38. mijo mándity- emlékülés
39. üzemátadások
40. táviratok a dvk-nak
41. rendőrségi hírek
42. javítások a bb 10-re
43. magyar delegáció

/folyt köv/
18.10/ny

-40-

1830

bb 61. / a belföldi ...folyt/ny

44. ifjúsági turistaház királyréten
45. tanácskozás a nehézipar kádernevelési munkájáról
46. ünnepség a vietnami néphadsereg napja alkalmából
47. tanácskozás a közlekedési építőipar fejlesztéséről
48. a bács megyei közlekedésbiztonsági tanács ülése
49. goldman emlékkiállítás
50. bogrnár józsef akadémiai székfoglalója
51. bányász együttesek
52. kirakatverseny díjkiosztás
53. osztrák szakszervezeti küldöttség érkezett
54. hazaérkezett betlej sándor
55. szalai béla sajtótájékoztatója
56. elhunyt sályi istván
57. kitüntetés
58. elkészült a nagykanizsai fényforrásgyár
59. nagygyűlés a dnff megalakulásának évfordulója alkalmából
60. hidas antal kitüntetése
61. hírjegyzék /mti/

..-

bb 62. ünnepi filmbemutató

t me/trné szb la

1974. december 19.

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásá-
nak 14. évfordulója alkalmából csütörtökön a puskin filmszínház-
ban ünnepi filmbemutatót tartottak. részt vett az eseményen dr.
sághy vilmos belkereskedelmi minisztériumi államtitkár és rácz
páll külügyminiszterhelyettes. megjelent nguyen manh cam, a viet-
nami demokratikus köztársaság és nguyen phu soai, a dél-vietnami
köztársaság budapesti nagykövete, valamint a budapesten akkredi-
tált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. a kulturá-
lis kapcsolatok intézete és a fővárosi tanács rendezésében doku-
mentum filmet mutattak be. /mti/

..-

1830

-41-

bb 63. időjelentés

szb la

1974. december 19.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. december 19-én, csütörtökön 19 órakor:

változékony, szeles idő

várható időjárás az ország területén péntek estig: felhőátvonulások, elszórtan hózapor, havaseső, zápor. időként élénk, helyenként erős nyugati, északnyugati szél. a legmagasabb napi hőmérséklet pénteken plusz 5 fok körül. /mti/

-. -

bb 64. Laco novomesky költő köszöntése

t me/mné szb la

1974. december 19.

csütörtökön a csehszlovák klubban irodalmi-zenei esten köszöntötték Laco novomesky költőt, csehszlovákia nemzeti művészt 70. születésnapja alkalmából. megjelent az ünnepségen dr. Zoltán Rabay, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének tanácsosa, valamint a politikai, a társadalmi, a kulturális élet számos képviselője. Simon István Kossuth-díjas költő, a magyar írók szövetségének főtitkárhelyettese és Ivan Solovic drámairó, a szlovák írószövetség alelnöke, a szlovák nemzeti tanács elnökségének tagja méltatta a neves költő munkásságát, jelentős kulturális, politikai tevékenységét.

az ünnepi műsoron közreműködött Várady Hédi, Latinovics Zoltán, Sunyovszky Szilvia és Bálint András, valamint Klára Havliková zongoraművész. /mti/

-. -

19.48/sz

-42-

20¹⁵

bb 65. megkezdődött az európai kommunista és munkáspártok konferenciáját előkészítő budapesti találkozó - hivatalos közlemény

szb la

1974. december 19.

az 1974 októberében a varsóban megtartott konzultatív találkozón elfogadott megállapodásnak megfelelően december 19-én, csütörtökön budapesten a gellért szállóban megkezdődött az európai kommunista és munkáspártok konferenciájának előkészítő találkozója.

a találkozón a következő pártok küldöttségei vesznek részt: ausztria kommunista pártja, belga kommunista párt, bolgár kommunista párt, ciprusi dolgozó nép haladó pártja, csehszlovákia kommunista pártja, dán kommunista párt, finn kommunista párt, francia kommunista párt, görög kommunista párt, irország kommunista pártja, jugoszláv kommunisták szövetsége, lengyel egyesült munkáspárt, luxemburgi kommunista párt, magyar szocialista munkáspárt, nagy-britannia kommunista pártja, német kommunista párt, német szocialista egységpárt, norvég kommunista párt, nyugat-berlini szocialista egységpárt, olasz kommunista párt, portugál kommunista párt, román kommunista párt, san marinoi kommunista párt, spanyol kommunista párt, svájci munkáspárt, svéd baloldali párt-kommunisták, szovjetunió kommunista pártja és a török kommunista párt.

a megnyitó ülésen Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára mondott üdvözlő beszédet. /a beszédet korábbi kiadásainkon közöltük, az embargót a már kiadott javítások figyelembevételével feloldjuk./

a lengyel pártküldöttség vezetője, Edward Babiuch, az olasz kommunista párt, a magyar szocialista munkáspárt és a lengyel egyesült munkáspárt nevében tájékoztatást adott a budapesti találkozót megelőző munkálatokról és konzultációkról.

a csütörtöki ülésen felszólaltak: Erwin Scharf, ausztria kommunista pártja, Antonis Ambatielos, görög kommunista párt, Jean Kanapa, a francia kommunista párt, Borisz Nyikolájevics Ponomarjov, a szovjetunió kommunista pártja, Olavi Poikolainen, a finn kommunista párt, Willi Gerns, a német kommunista párt, Giancarlo Pajetta, az olasz kommunista párt, Jean Blum, a belga kommunista párt, Paul Markowski, a német szocialista egységpárt és Georgos Christodulides, a ciprusi dolgozó nép haladó pártja /akel/ képviselőjében.

a találkozó a testvéri együttműködés és kölcsönös megértés légkörében folytatja munkáját. /mti/

21.03/szb

-43-

21⁰⁵

bb.66. korányi nap

ms/mné/a/la

1974. december 19.

csütörtökön tartották az országos korányi tbc és pulmonológiai intézetben az idei korányi napot. dr.hutás imre igazgató-főorvos beazámolt az intézet tevékenységéről, majd bensőségesen elbucsuztatták az intézet nyugdíjba vonuló két kiváló munkatársát, dr.fauszt imre igazgatófőorvos-helyettest és demény éva tudományos főmunkatársat. az ünnepségen adták át a barát irén alapítvány ez évi díját két fiatal kutatónak, dr.pillinger ilonának és naminyi józsefnek./mti/

-. -

bb.67. elütötte a vonat

i/ms/mné/a/la

1974. december 19.

csütörtökön a nyugati pályaudvaron kozma rozália 14 éves tanulót. a szerencsétlen kislányt a mentők súlyos állapotban szállították kórházba./mti/

-. -

bb.68. puja frigyés diszvacsorája

t/-don/gk/hi/a/la

1974. december 19.

puja frigyés, külügyminiszter csütörtökön vacsorát adott petr mladenov bolgár külügyminiszter tiszteletére a külügyminisztérium disz téri vendégházában.

a vacsorán részt vett dr.polinszky károly oktatási miniszter, rödőnyi károly közlekedés-és postaügyi miniszter, roska istván külügyminiszterhelyettes, garamvölgyi józsef kulturális miniszterhelyettes, dr.heiczman jános kohó-és gépipari miniszterhelyettes, bojti jános, hazánk szófiai nagykövete, valamint a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. a vacsorán részt vettek a bolgár külügyminiszter kíséretének tagjai, valamint sztoio sztanoev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

a szívélyes ,baráti hangulatu vacsorán puja frigyés és petr mladenov pohárköszöntőt mondott./mti/

-. -

21.00/a

- 44 -

2110

bb 69. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

bh la

1974. december 19.

62. filmbemutató
 63. időjárásjelentés
 64. laco novemesky köszöntése
 65. európai munkáspártok
 66. korányinap
 67. elütötte a vonat
 68. puja frigyés diszvacsorája
 69. hirjegyzék
- /mti/

-. -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy és lakatos erzsébet

- 45 -

fy 22' -